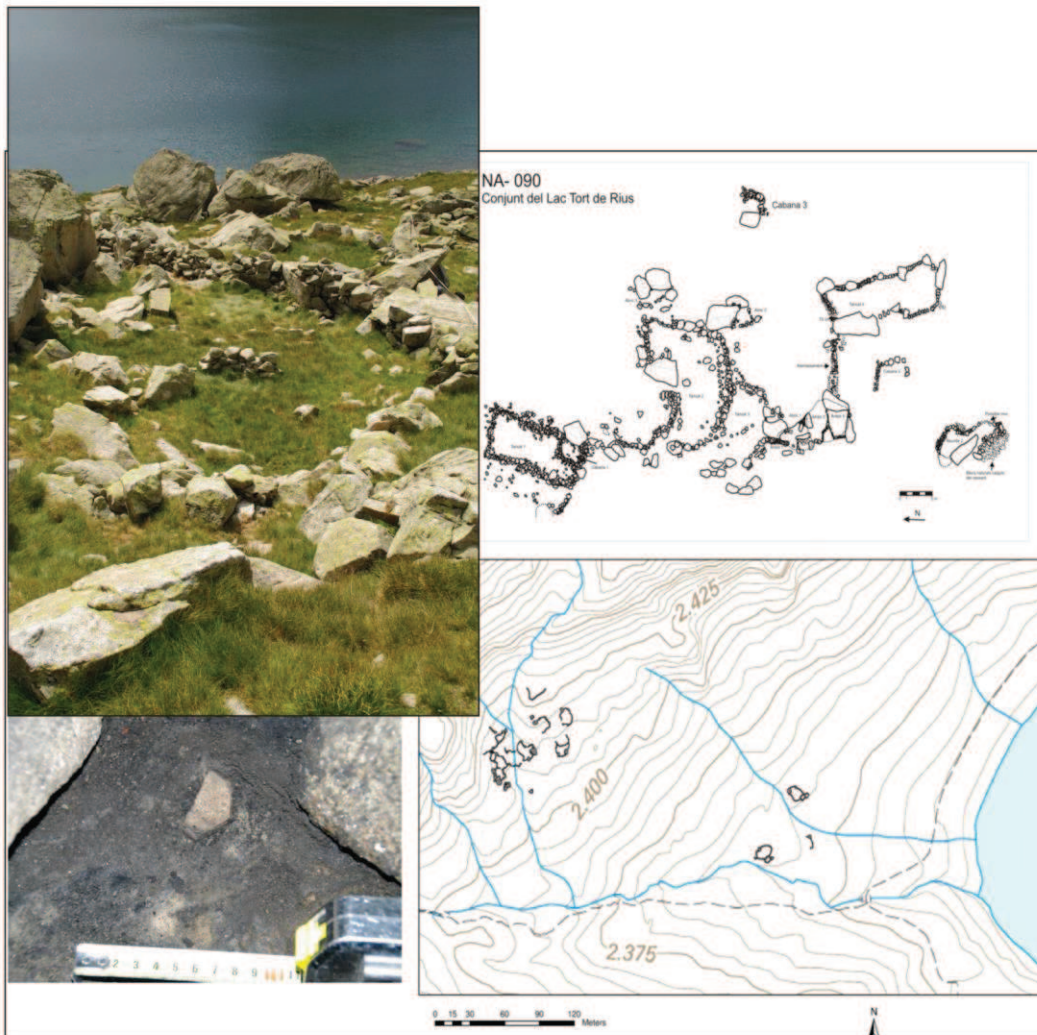

PROSPECCIÓ I CARTOGRAFIA ARQUEOLÒGICA DE LES VALLS DE VALARTIES (Naut Aran, Val d'Aran)

- MEMÒRIA D'ACTUACIÓ-

**Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici**

**David Garcia Casas
Laura Obea Gómez
Niccolò Mazzucco**

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Bellaterra (Cerdanyola del Vallés)
Maig de 2015

INDEX

1. INTRODUCCIO	1
2. OBJECTIUS.....	6
3. METODOLOGIA	8
4. RESULTATS	15
5. CONCLUSIONS.....	109
6. BIBLIOGRAFIA.....	110

1. INTRODUCCIO

El present document constitueix la memòria d'actuació on s'exposen els resultats de la intervenció arqueològica programada denominada **Prospecció i cartografia arqueològica a la vall de Valarties**. L'actuació ha estat promoguda pel Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (d'ara en endavant PNAESM) i el Departament de Prehistòria de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i s'insereix dins del projecte *Interacción entre clima y ocupación humana en la configuración del paisaje del Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici a lo largo de los últimos 15000 años (OCUPA. Ref 088/2009)*.

Dins d'aquesta línia de recerca en espais d'alta muntanya, el Grup d'Arqueologia d'Alta Muntanya de la UAB ha dut a terme, entre els anys 2001 i 2012 diverses campanyes de prospecció arqueològica a diferents àmbits del Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça, una bona part d'elles actualment zones naturals protegides (Gassiot 2004, Gassiot 2005, Gassiot i Jiménez 2006, Gassiot 2009). En la primera intervenció, l'any 2001, la zona prospectada comprenia la franja occidental del riu Noguera Pallaresa, entre el serrat de Matanegra, a sobre Llavorsí, i la vall de la Bonaigüa. L'any 2002 la zona prospectada es situà al nord-est de la comarca, concretament a diferents punts de les valls de Farrera, Vallferrera i Cardós. L'any 2004 es varen dur a terme dues campanyes més de prospecció, promogudes pels Parc Natural de l'Alt Pirineu i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. La primera va cobrir diferents trams del Sud-est de la Vallferrera i del Nord de la Vall de Cardós (veure informe lliurat l'any 2004). La segona es va inscriure el programa d'inventari de recursos arqueològics del Parc Nacional. Tal i com s'exposa a la memòria lliurada l'any 2005, en aquesta el treball de camp es va concentrar en el circ de Peguera/Estany Negre (la conca alta del riu Escrita), a Espot (Pallars Sobirà), i a la vall del riu Sant Nicolau i alguns tributaris (fonamentalment les valls de Llacs i Mussoles) a Boí (Alta Ribagorça). L'any 2005 es va realitzar una segona campanya de prospeccions arqueològiques al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. En aquesta ocasió es va cobrir la capçalera de la conca del Noguera de Tor, al nord del pantà de Cavallers, algunes valls tributàries del riu Sant Nicolau (Morrano, Corticelles, etc.) i les valls de Peguera, Subeniux Monestero, al voltant de l'estany de Sant Maurici. Seguidament, l'any 2006 es va dur a terme una altra campanya de prospeccions arqueològiques al Parc Nacional que va centrar-se en la zona dels estanys de Gémena i Estany Roi, a Vall de Boí, alguns sectors pendents de prospectar de la vall de Sant Nicolau i tributàries (Vall de Boí), la vall de Subeniux (Espot) i la capçalera de la Conca del Flamisell (Torre de Capdella). L'any 2007 es va realitzar la darrera de les campanyes de prospecció arqueològica efectuada a l'interior de l'àrea nuclear del Parc Nacional. En aquesta ocasió es va completar la inspecció de les valls de Monestero i del riu Escrita per sota l'Estany de Sant Maurici a Espot, la vall de Mainera i la Serra del Rei a Sort i Rialp i les valls del Francí i de la Coma d'Espós a la Vall Fosca (Torre de Capdella). La campanya del any 2009, va cobrir la Vall de Gerber fins a la seva capçalera i una bona part de la Vall de Cabanes,

ambdues al municipi de l'Alt Àneu. L'any 2010 es va procedir a prospectar les capçaleres de les valls de Ruda i Aiguamòg. En la primera es va supervisar el tram comprès entre l'inici de la conca i els Lac de Baish i el Lac Major de Saboredó. De la segona es va pentinar la capçalera, per sobre de l'Estanh Major de Colomers i el Lac Clòto de Baish. Finalment l'any 2011 es va fer una campanya per revisar i ampliar les dades obtingudes amb anterioritat a la Vall de Llacs, la Ribera de Sant Nicolau i la Vall de Casesnoves.

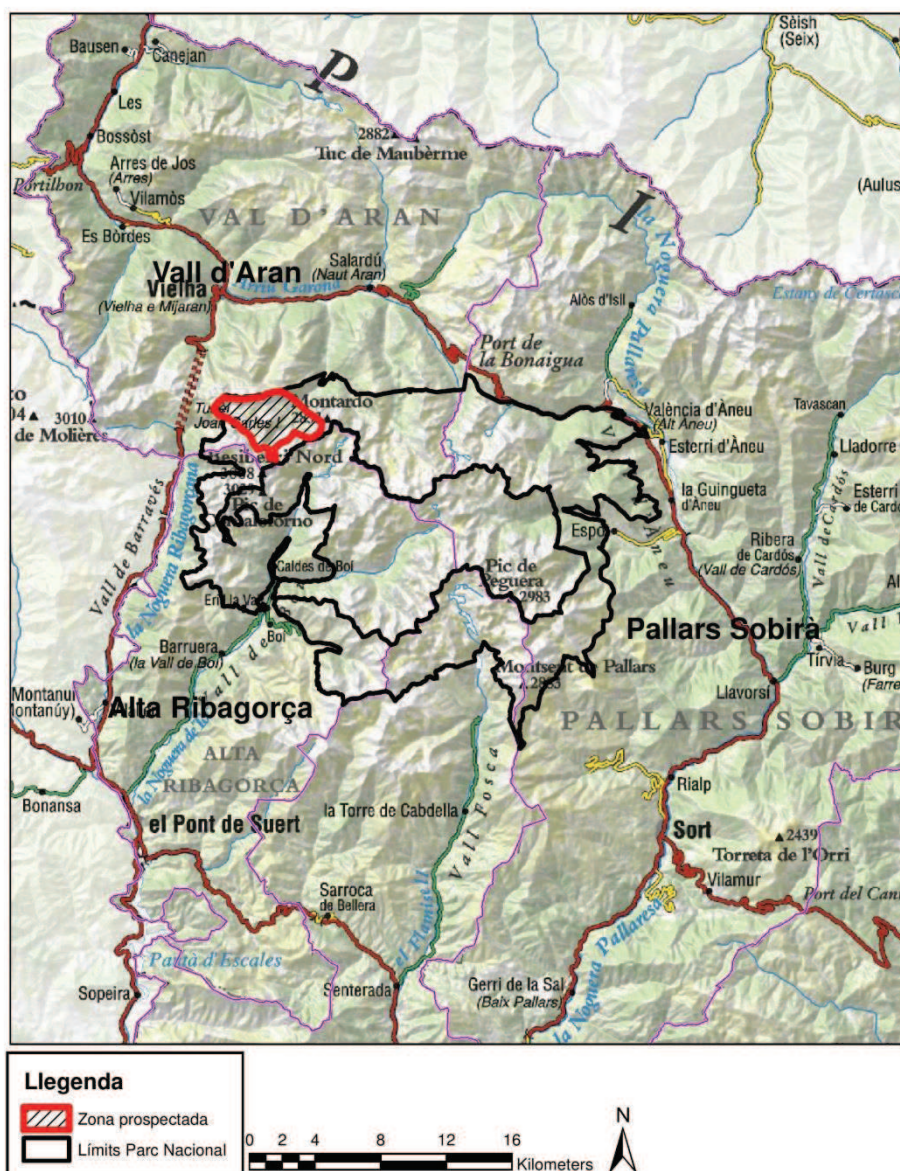

Figura 1: Mapa amb la zona prospectada dins dels límits del PNAESM.

La campanya de prospeccions ressenyada en aquest document ha estat finançada mitjançant una dotació proporcionada pel Parc Nacional i per recursos procedents del projecte de recerca citat en el primer paràgraf. El Departament de Prehistòria de la UAB i, en menor mesura, el Departament d'Arqueologia i Antropologia de la Institució Milà i Fontanals del CSIC han facilitat el personal necessari per al treball de camp així com la infraestructura necessària. Per a la intervenció efectuada es va sol·licitar una autorització de prospecció arqueològica i de realització de cales estratigràfiques de reduïda extensió a la Vall de Valarties, localitzada en el tram central de la part Nord de l'àrea perifèrica del Parc Nacional (Figura 1), dins del terme municipal de Naut Aran, (Val d'Aran).

Una combinació de factors han motivat que l'àrea prioritzada per a la prospecció hagi estat, finalment, sensiblement més reduïda. En primer lloc, les condicions d'accés a les dues valls feien aconsellable fixar en el refugi de la Restanca i la Cabana de Loseron les bases des de les quals efectuar cada dia les sortides de camp. En segon lloc, per mantenir la coherència amb la recerca anterior, s'han emfasitzat les zones alpines i la franja superior de la subalpina. Finalment, el volum de troballes, així com les llargues aproximacions a les zones susceptibles de contenir vestigis arqueològics, van allargar les tasques de prospecció a la zona de la Restanca i es va prioritzar acabar de cobrir aquesta.

L'actuació descrita s'ha dut a terme en una única fase de treball de camp compresa entre els dies 9 i 25 d'agost i s'ha centrat en les parts més altes de la Val de la Restanca que corresponen a tota la Ribera de Rius, des del Plan de Rius fins el Pòrt de Rius; el Circ de Tòrt, els voltants de l'Estanh de Mar i el Circ dera Restanca. En finalitzar la intervenció, aquesta zona va quedar totalment coberta a partir de 2000 metres d'altitud. Les zones més baixes i la Val de Rencules van quedar pendents de prospectar.

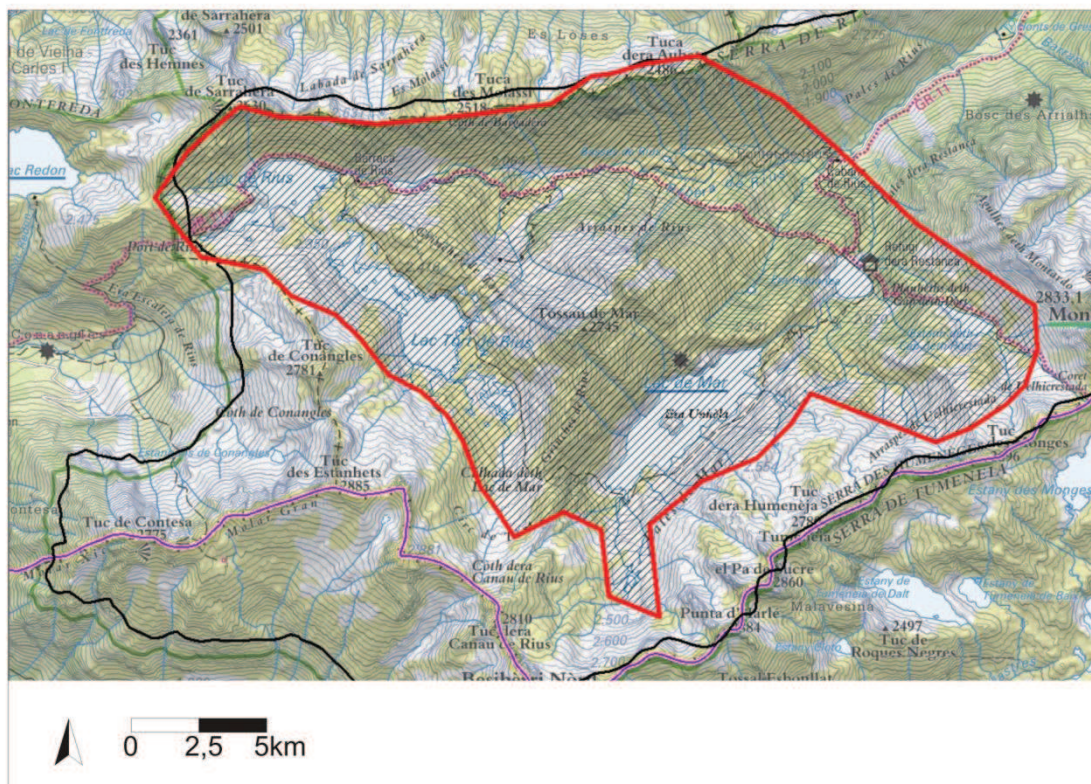

Figura 2: Mapa amb la zona prospectada en la present campanya.

Participants

Nom i Primer cognom	Titulació	Institució	Activitat realitzada
David Garcia	Llicenciat en Història	Departament de Prehistòria, UAB	Co-director del treball de camp
Laura Obea	Llicenciada en Historia	Departament de Prehistòria, UAB	Co-directora del treball de camp
Niccolo Mazzuco	Laurea Specialistica in Archeologia	Departament d'Arqueologia i Antropologia, IMF-CSIC	Co-director del treball de camp
Ermengol Gassiot	Doctor en Filosofia i Lletres	Departament de Prehistòria, UAB	Responsable científic del projecte de recerca
Marta Oliva	Graduada en Arqueologia	Departament de Prehistòria, UAB	Participant en el treball de camp
Guillem Salvador	Estudiant del grau d'Arqueologia	Departament de Prehistòria, UAB	Participant en el treball de camp

Josep Maria Viladrich	Estudiant del grau d'Arqueologia	Departament de Prehistòria, UAB	Participant en el treball de camp
Jordi Revelles	Llicenciat en Història	Departament de Prehistòria, UAB	Participant en el treball de camp
Luca Biancalani	Laurea Specialistica in Archeologia	Cooperativa RES Archeologia'	Participant en el treball de camp
David Rodriguez	Llicenciat en Història	Departament d'Arqueologia i Antropologia, IMF-CSIC	Participant en el treball de camp
Manuel Quesada	Estudiant de la carrera d'Història	Departament de Prehistòria, UAB	Participant en el treball de camp
Marta Juez	Estudiant de la carrera d'Història	Departament de Prehistòria, UAB	Participant en el treball de camp
Sabina Lapedra	Estudiant d'antropologia	Veïna de Taüll	Participant en el treball de camp

2. OBJECTIUS

L'objectiu principal de la intervenció desenvolupada ha estat formular una documentació i registre exhaustiu dels vestigis arqueològics de les diferents èpoques existents a l'àrea d'estudi amb dues finalitats complementàries. En primer lloc es persegueix ampliar la base de dades d'elements patrimonials en curs de realització de cara a les diferents actuacions de gestió de l'espai per part de l'administració del Parc Nacional. En segon terme, s'ha cercat també generar dades arqueològiques que puguin ampliar el coneixement dels processos d'ocupació humana dels espais d'alta muntanya pirinenca, principalment alpins i subalpins, i avaluar el impacte que aquesta, en funció de les diferents pràctiques desenvolupades en cada època, ha tingut sobre el paisatge.

A partir d'aquí, els objectius específics de la campanya efectuada han estat:

- 1) Identificar la presència de jaciments arqueològics en una zona d'alta muntanya on no s'havia realitzat anteriorment cap tipus d'actuació. Establir l'antiguitat de les ocupacions humanes en les valls prospectades.
- 2) Realitzar un inventari dels elements arqueològics d'una zona protegida per a l'administració del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici de cara a la gestió del patrimoni material.
- 3) Incrementar el nombre de jaciments inèdits localitzats els anys 2001, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007, 2009 i 2010 en zones altes dels Pirineus occidentals catalans, tant als Pallars Sobirà i Jussà com a l'Alta Ribagorça i la Val d'Aran. Aquest increment facilitarà una base més representativa a l'hora de poder establir certs patrons de dispersió geogràfica de jaciments arqueològics. Dins d'aquest apartat es desglossen tres punts d'interès específics que marquen aspectes particulars de la intervenció programada per enguany:
 - a) Incrementar el coneixement arqueològic de l'arquitectura d'alta muntanya, tot establint elements per al coneixement de la seva antiguitat i, si és possible, que facilitin l'elaboració d'una tipologia cronològica i funcional.
 - b) Ampliar les mines prehistòriques i antigues conegudes. L'augment del coneixement sobre aquest fenomen concret (cronologia, tècniques extractives i de tractament del mineral...) pot aportar dades claus a la interpretació del pes específic de la metal·lúrgia a la prehistòria del Pallars Sobirà i zones properes.

- c) Ampliar la documentació de jaciments del Neolític final / Eneolític a cotes altes. Les cales estratigràfiques fetes durant les campanyes de prospecció dels anys 2004 a 2007 en petits abrics i les excavacions arqueològiques de la Cova del Sardo de Boí han facilitat datacions compreses entre el 4200 i 2400 calANE diversos nivells de fogar provinents de sis jaciments diferents (Gassiot, 2007). Intentar identificar més àmbits a l'aire lliure de cronologia similar, anàlogues a la cabana de la Coma d'Espós (TC-026) (Gassiot, 2009).
- 4) Intentar detectar jaciments que cobreixin l'interval comprès entre 2400-200 calANE, que actualment presenta un buit de contextos datats, amb l'excepció de l'abric AA- 043 localitzat l'any 2009.
- 5) Prosseguir l'actual programa de datacions per C14 tant d'abrics com de contextos a l'aire lliure.
- 6) Aconseguir més documentació empírica per a l'estudi de les formes d'ocupació humana de les zones d'alta muntanya del Pirineu al llarg de la història (Gassiot i Jiménez, 2006; Gassiot et al en premsa)

3. METODOLOGIA

3.1 La metodologia de prospecció

La prospecció arqueològica duta a terme ha seguit la metodologia emprada a les campanyes anteriors, especialment les realitzades entre 2004 i 2010 (Gassiot 2005; Gassiot 2009). El treball de camp s'ha estructurat a partir de la combinació d'una estratègia dirigida i un pentinat intensiu de certes àrees del territori, amb un predomini de la segona que ha definit la base de la planificació de la campanya. D'entrada, i atenent relativament els resultats dels inventaris dels anys precedents, les úniques àrees excloses per a ser pentinades de manera intensa ho han estat degut a les condicions d'accessibilitat, que sovint restringien els camins possibles o feien alguns desplaçaments tècnicament complicats. Aquest fet ha comportat, per exemple, que s'hagi dedicat certa atenció a tarteres, les arestes de les carenes i alguns dels colls de comunicació entre valls.

A fi de controlar les zones efectivament prospectades i obtenir una representació dels ambients físics coberts s'han anotat acuradament en mapes a escala 1:25.000 totes les àrees pentinades, emprant l'ajut dels sistemes d'orientació tradicionals i receptors de GPS. Quan les característiques del terreny ho han permès, la prospecció ha estat exhaustiva i s'ha efectuat mitjançant el pentinat en transectes de cada unitat de territori seleccionada. La distància en els transectes ha variat en funció del tipus de terreny, la visibilitat del sòl i, finalment, del resultat obtingut en els dies anteriors de la prospecció. Per terme mig, la distància ha rondat els 25 m. entre cada prospector/a.

3.2 Els sistema de registre.

Totes les evidències han estat localitzades en mapes mitjançant l'ús de GPS, i la informació que es despenia de l'observació en superfície s'ha anotat en fitxes de jaciment amb camps acotats construint una base de dades per als jaciments, alhora s'ha efectuat un registre gràfic de cada jaciment mitjançant documentació fotogràfica i elaboració de plànols de les estructures en superfície. Així doncs els elements bàsics de registre han estat:

- **Fitxes individualitzades per cada jaciment** o lloc arqueològic amb la descripció de la seva localització, el seu entorn, mètode i data de descobriment, caracterització de l'element inventariat (si es tracta per exemple d'una cabana o material en superfície, un abríc o un conjunt per posar diversos exemples).
- **Inventari de punts GPS** presos. Aquest inventari es va realitzar originalment en coordenades UTM zona 31 Nord amb Datum ED50 i es presenta en l'annex 3 de la present memòria. Pel que fa a les descripcions de cada lloc arqueològic hem actualitzat el Datum a ETS89 en compliment del Reial Decret 1071/2007 que estableix aquest com el Datum oficial de la cartografia a l'estat espanyol.
- **Inventari de fotografies**

- **Aixecaments planimètric** de cada jaciment o lloc arqueològic. Per raons de temps no es possible dibuixar pedra a pedra cada mur localitzat ja que alentiria molt el treball de camp. Per aquest motiu el sistema de dibuix de les estructures combina el dibuix tècnic i manual. Les proporcions dels elements arquitectònics es defineixen en el dibuix mitjançant eixos i el detall de cada pedra d'un mur determinat es dibuixa manualment. Amb comprovacions en fotografia aèria posteriors hem pogut determinar que amb aquest mètode de dibuix l'error es inferior al metre.
- **Aixecament topogràfic.** L'abundància d'estructures prop del Lac de Rius ens ha portat a realitzar el seu aixecament amb una estació total Trimble.
- **Descripcions pautades.** De cada assentament localitzat s'ha realitzat una descripció tant de l'assentament com de cadascuna de les estructures on es recull la seva disposició, característiques morfològiques i arquitectòniques (volum i alçat dels murs... així com qualsevol altre cosa que s'ha cregut remarcable.

Finalment, els aixecaments planimètrics i topogràfics s'han georeferenciat mitjançant Sistemes d'Informació Geogràfica en ortofotos i mapes vectorials extrets de la pagina web de l'ICC (www.icc.cat). El programa utilitzat concret ha estat l'ArcGIS 10.3 adquirit mitjançant al llicència educativa de La universitat Autònoma de Barcelona. Els resultats d'aquesta georeferenciació estan inclosos en el DVD annex a aquesta memòria. ES tracta d'un arxiu en format vectorial SHP que conté totes les representacions planimètriques georeferenciades i ubicades en l'espai en coordenades UTM zona 31 Nord i Datum ETRS89.

3.3 La documentació i individualització de l'evidència material.

L'experiència adquirida en prospeccions anteriors ens indica que el concepte clàssic de "jaciment" es de difícil aplicació en un espai continu amb restes arqueològiques desagregades. Es per això que s'ha procedit a identificar i enregistrar de manera desagregada aquells vestigis arquitectònics que defineixen un conjunt que es pot separar d'altres conjunts similars en una àrea molt reduïda. Això ha motivat un increment del nombre de jaciments documentats i, en canvi, la desaparició d'aquells registres on es distingien diversos sectors o conjunts arquitectònics sota una mateixa entrada. D'aquesta manera s'ha volgut prioritzar la coherència entre els vestigis al criteri de demarcació espacial d'una àrea, sempre susceptible de ser més subjectiu, a l'hora de considerar una unitat arqueològica.

Per això la documentació de les evidències arqueològiques s'ha fet a tres nivells, del general al particular:

- **Àrea arqueològica:** S'ha identificat i delimitat àrees on existeix una acumulació de restes arqueològiques que possiblement no siguin contemporànies entre elles però que la seva presència indica un us continuat de l'espai al llarg del temps. A

efectes de catalogació podria ser equiparable al concepte clàssic de “jaciment” o àrea arqueològica (García Sanjuan, 2005).

- **Lloc arqueològic o assentament.** El que per nosaltres és el “jaciment” o unitat principal d’anàlisi. Es tracta de identificar elements arqueològics simples o conjunts de vestigis arqueològics que per la seva proximitat espacial, estat de conservació i similitud en la morfologia de la planta i sistema constructiu creiem que son contemporànies entre sí i identifiquem com a restes d’un mateix assentament humà, que formaven una unitat social coherent en ella mateixa. En alguns casos aquesta contemporaneïtat hauria de ser comprovada amb excavacions arqueològiques posteriors.
- **Estructura arqueològica.** En assentaments amb més d’una estructura arquitectònica s’ha procedit a la catalogació per separat de cadascuna d’aquestes estructures recollint els seus paràmetres morfològiques i característiques constructives. L’inventari d’aquestes estructures s’ha realitzat en MsAcces i es presenta en forma de taula en l’annex 1 de la present memòria.

A continuació es presenten els criteris que s’han seguit alhora de interpretar cada lloc arqueològic i cada estructura.

Pel que fa a cada lloc arqueològic s’han recollit com hem dit les seves dades de localització espacial (coordenades, així com dades sobre el seu entorn i una descripció pautada). Els llocs arqueològics s’han classificat en les següents categories funcionals tenint en compte l’experiència adquirida en altres prospeccions arqueològiques i la investigació feta sobre les mateixes (Garcia *et al*, 2013) :

- Abric aïllat
- Abric amb estructures
- Cabana aïllada
- Tancat aïllat: Un corral per al ramat.
- Munyidora: Estructures en forma de corredor allargat que etnogràficament sabem que s’utilitzaven per munyir el ramat (Rendu, 2003).
- Conjunt ramader. Diverses estructures vinculades a la ramaderia juntes entre sí.
- Gran conjunt ramader. Quan existeixen més de 8 estructures arquitectòniques en un sol assentament. Es tracta d’un tipus d’assentaments detectats en altres zones de PNAESM i que tenen una cronologia entre tardoantiga i medieval (Garcia *et al*, 2013; Garcia, Oliva i Gassiot, en premsa)

- Pas comptador: Murs amb una obertura al centre que etnogràficament sabem que s'utilitzaven per comptar el ramat.
- Indeterminat: Quan no ha estat possible esbrinar la funcionalitat del lloc i/o no es disposen de referents per a la seva interpretació.

Pel que fa a les estructures s'ha realitzat la següent classificació funcional (Garcia Casas, 2012):

Abrics: Espais coberts entre gran blocs de caiguda natural per acció geològica o petites cavitats en les parets dels vessants muntanyosos mes que autèntiques coves, son molt abundants en tota l'àrea del Parc. Existeixen ocupacions dels abrics de cronologies molt variades, la més antiga documentada te una datació que es situa entre el 6830 i el 6589calANE 14 (Gassiot, 2009b). El seu us com a espai d'hàbitat el reconeixem per petits murs construïts en l'accés i en el seu interior a més de materials en superfície i altres evidències arqueològiques.

Cabanes: Espai d'hàbitat utilitzat pels pastors per a dormir i cuinar en els prats d'estiu. Els criteris d'observació superficial per a distingir-les consisteixen bàsicament en la seva mida inferior a les estructures ramaderes, en el fet de presentar unes parets més ben definides que els tancats i en l'existència d'abundant enderroc en el seu interior producte del col·lapse del sostre. Existeix gran variabilitat de formes, mides, morfologia i materials constructius. Pel que fa a la mida, hem interpretat com a cabanes els espais que compleixen els requisits mencionats i que tenen una superfície habitable interior superior a 1m². Aquesta és la superfície mínima que un pastor necessita per pernoctar segons diversos autors que han estudiat les pràctiques ramaderes modernes (Rendu, 2003).

Tancats: Hem anomenat tancats a recintes que semblen delimitar un espai normalment més gran que el de les cabanes però que no acaben de tancar aquest espai i no existeix cap índex de coberta. Suposem que es tracta d'estructures destinades a guardar el bestiar durant la nit quan aquest es troba als cims d'estiu muntanyencs. N'existeixen de moltes morfologies i sistemes constructius diferents però es en la mida en planta on la seva variabilitat es més gran.

Munyidores: Hem anomenat munyidores o "orris" a les estructures formades per dos murs de pedra seca disposats en paral·lel. Per referències etnogràfiques sabem que (Rendu, 1998); (Rendu, 2003) La seva funció era servir de passadís on el pastor col·locava les ovelles en fila de un, el pastor es col·locava en un punt de l'orri i les munyia una per una a mesura que anaven passant.

Magatzem: Espais petits i coberts que considerem massa petits per ser utilitzats com a habitat.

A diferència d'altres campanyes de prospecció, en aquesta zona no s'han documentat carboneres o cercles de pedra. Per això no les incloïm en la descripció de la classificació funcional.

La tipologia constructiva

La taula de les estructures inclou una descripció de la tipologia constructiva dels murs a partir dels següents paràmetres de la figura 3.

Enderroc:

L'enderroc s'ha classificat segons els següents paràmetres

Codi	Enderroc
A	Sense enderroc
B	Traces de poc enderroc sedimentat
C	Poc enderroc no sedimentat
D	Molt enderroc sedimentat
E	Molt enderroc no sedimentat

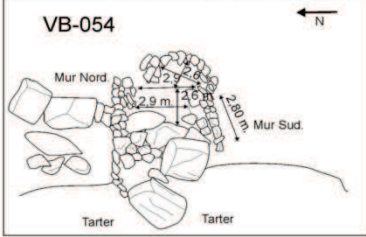
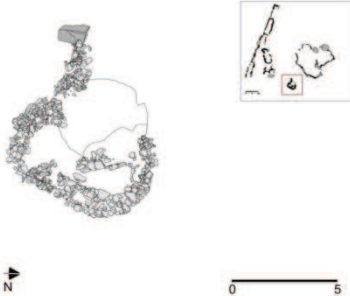

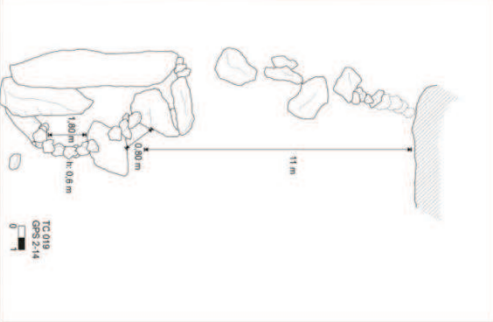
Codi	Murs	Exemple
1	<p>Murs de pedra seca, la pedra es el principal component. 1 o varies filades Varies fileres (3 o més) alçats conservats normalment superiors a 0,5m Carreus irregulars petits (inferiors a 30x20cm) Poc sedimentat</p>	 <p style="text-align: right;">VB-054C1</p>
2	<p>Murs de pedra seca, la pedra es el principal component. Doble parament, a vegades amb rebliment interior. Varies fileres (3 o més) alçats conservats superiors a 0,5m. Carreus irregulars generalment petits Sedimentació variable</p>	 <p style="text-align: right;">SO-008C2</p>
3	<p>Murs de pedra que formen el sòcol de les parets. La resta de l'estructura era de material perible. Varies filades, ample proper a 1 metre. De vegades doble parament 1 filera, dues com a molt. Alçat escàs. Carreus de mida variable. Presenta molta sedimentació</p>	 <p style="text-align: right;">TC-026C3</p>
4	<p>Murs de pedra, es combinava la pedra i el material perible 1 o 2 filades Carreus irregulars generalment grans (superiors a 40x30cm) En general les filades i les fileres estan poc definides, semblen acumulacions desordenades. Sedimentació variable</p>	 <p style="text-align: right;">VB-060C2</p>
5	<p>Murs de pedra, servien de parament a estructures en material perible. 1 filada generalment, 2 com a molt. Existència d'espais buits entre bloc i bloc. Normalment 1 filera poc definida. Carreus de volum divers, sovint s'aprofiten blocs de caiguda natural.</p>	 <p style="text-align: right;">TC-019C1</p>

Figura 3: Descripció i exemples de cada sistema constructiu (Garcia Casas, 2012).

3.4 Els sondeigs

Finalment, en alguns indrets que presentaven motivacions específiques, s'ha dut a terme petites cales verticals per tal de poder avaluar l'existència de potència sedimentària i les seves característiques internes (estratificació, etc.), si aquesta contenia materials arqueològics i, finalment, recollir mostres d'aquests materials. Els sondeigs sempre han estat de reduïda extensió (no superior a 1 x 1 m.) i s'han dut a terme prèvia consulta i autorització expressa del Parc Nacional. La seva realització ha estat la base per a recollir mostres per a datacions absolutes de C-14. Les datacions absolutes han estat realitzades als laboratoris de Beta Analytics i es presenten calibrades amb la corba Incal 09 i el programa Oxcal 4.5.1. En el text de la memòria es presenten amb una interpretació sobre els seu interval més probable en segles calendarics i el seu resultat no calibrat en anys BP. Finalment en l'annex 4 de la present memòria es presenten els resultats complets de cada datació.

4. RESULTATS

4.1 Llocs arqueològics

Àrea arqueològica: Valarties 01 Ribera de Rius est (VAL-01)

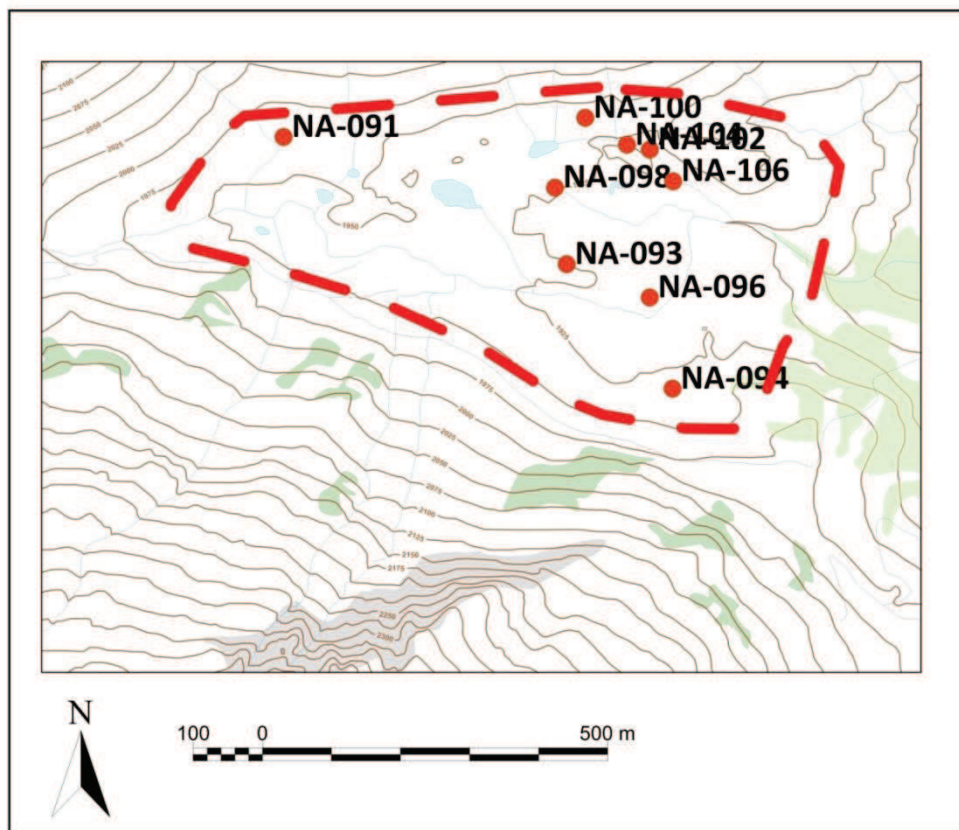

Figura 4: Delimitació de l'Àrea Arqueologia VAL01

Aquesta àrea arqueològica es troba a les Basses de Rius a la riba del riu del mateix nom. Es tracta d'una zona relativament plana amb lleugeres ondulacions entre les elevacions escarpades de la Serra de Rius al nord i una altre serra sense nom al sud. Es troba a una altura d'uns 1910 metres i existeixen cursos d'aigua que formen estanys. La zona es travessada per l'actual GR_11 que recupera una antiga via de pas ramadera entre l'Aragó i la Vall d'Aran i el Pallars via el Port de Caldes. La majoria de les restes arqueològiques es localitzen repartides en una zona de 40000m2 als voltants de la zona més plana.

Seguint els criteris exposats en l'apartat de metodologia dividim aquesta zona en diversos llocs arqueològics o assentaments en funció de la seva contigüitat espacial i homogeneïtat en morfologia constructiva i estat de conservació. La cronologia més antiga que disposem es una datació obtinguda en el fogar d'un abric de l'assentament NA-091 que correspon a un fogar datat al segle XI DNE. No descartem que alguns dels assentaments que trobem siguin més antics, d'altres en canvi els identifiquem com assentaments posteriors com el

NA-102 o els passos comptadors que creiem vinculats a la transhumància dels darrers segles.

Es tracta per tant d'una zona ocupada recurrentment per a usos pastorals.

Llocs arqueològics:

NA-091,NA-093,NA-094;NA-096,NA-098,NA100;NA-102,NA-104,NA-106

CODI: NA-091

Nom: Conjunt del Plan de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322360 **Y** 4723410

Altura: 1957

Data de descobriment: 20/08/2012

Tipus: Conjunt ramader gran

Estructures:

1 Cabana, 6 tancats, 2 abrics i 1 estructura indefinida.

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix, Sondeig

Descripció:

El jaciment consta de diverses estructures a l'aire lliure i també de dos abrics. Els vestigis es localitzen al Circ de Rius, una zona de prats travessada per diversos rierols que discorren per un relleu amb ondulacions suaus. En aquesta zona s'han localitzat nombrosos jaciments. En l'espai que queda entre dues ondulacions del terreny es situa el present jaciment que consta de 6 tancats de diverses mides, els tancats presenten un sistema constructiu de doble parament mantenint un alçat de entre 2 i 3 fileres. Entre aquests tancats i l'Abric 1 trobem un recinte que no acaba d'estar tancat pels quatre costats de funció incerta. Pel que fa a la cabana, aquesta presenta una planta circular i actualment és poc visible degut a la caiguda de rocs, l'elevada sedimentació i l'abundant vegetació. Trobem també una estructura formada per dos murs col·locats entre dos blocs de caiguda natural que delimiten un espai de funció incerta. Finalment s'han identificat dos abrics anomenats 1 i 2. L'abric 1 es situa al nord-est del conjunt i té l'accés orientat al sud on s'observa un mur de dues filades i 3 fileres, al sostre s'observa termoalteració segurament com a conseqüència de l'existència de fogars a l'interior. Pel que fa a l'Abric 2, es troba al nord-oest del jaciment i la seva entrada també està delimitada per un mur de característiques molt similars a l'Abric 1. Exceptuant la cabana, la resta d'estructures del

jaciment presenten un estat de conservació relativament bo amb poc enderroc i certa sedimentació.

En les presents prospeccions a la Vall de Valarties ha aparegut un notable nombre d'aquest tipus de conjunts, és per això que s'ha cregut necessari practicar alguns sondejos que ens permetran datar aquests assentaments. En el cas del Conjunt del Pla de Rius s'ha practicat un sondeig a l'Abric 1, a l'entrada de l'abric a 40cm del mur. Al sondeig s'han localitzat tres nivells amb material arqueològic, sobretot carbons i restes de fauna, que s'han interpretat com a fogars de manera provisional (excepte el nivell 3 que sembla presentar bioturbació provocada per animals de mida petita). En el nivell més profund, el 5, a més de carbons i fauna ha aparegut ceràmica i material lític. S'han recollit també mostres per datació absoluta amb la tècnica del C-14.

Representació planimètrica:

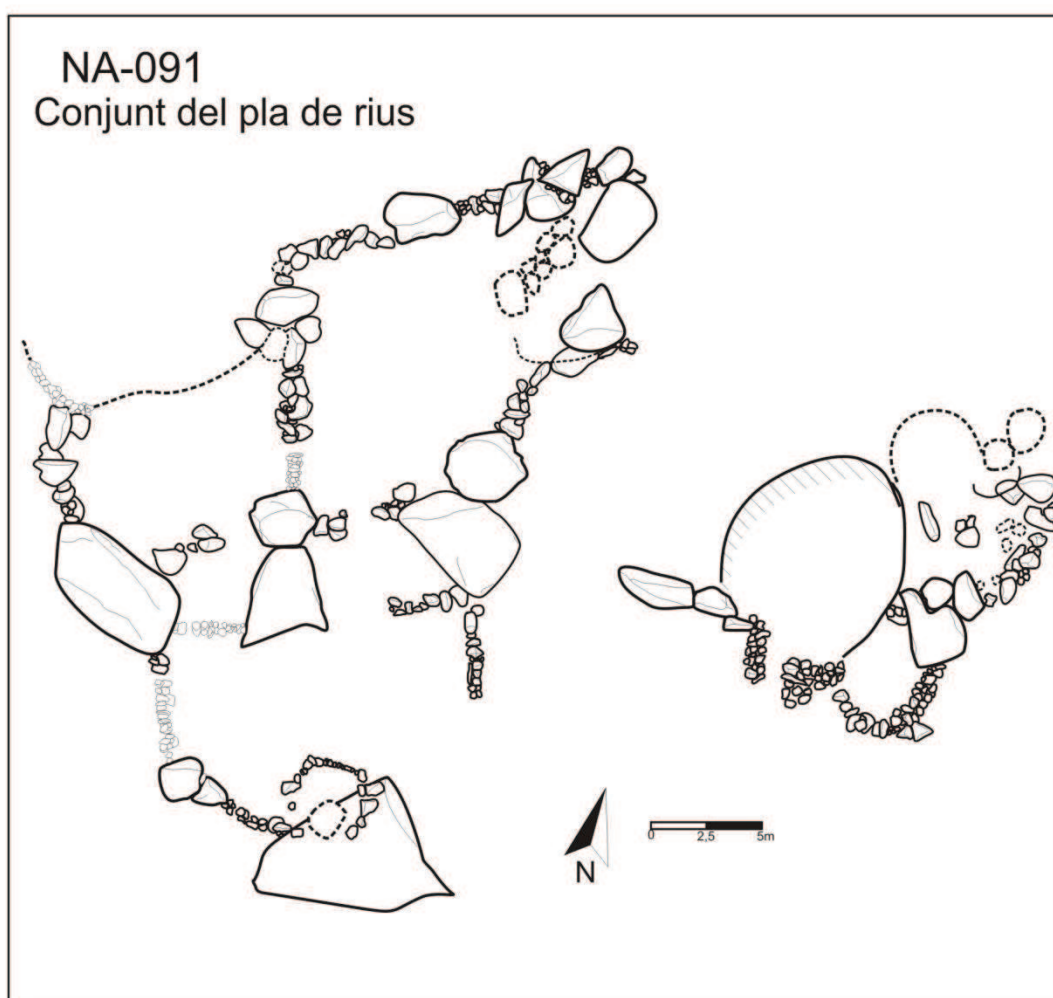

Figura 5: Planta de l'assentament NA-091

Foto 1: Fotografia del lloc NA-091

Foto 2: Vista de l'accés a l'abric 1 on s'ha efectuat el sondeig

Cronologia:

La datació del nivell 6 del sondeig, clarament associat a un nivell d'ocupació amb ceràmica i material lític ha facilitat un resultat comprés entre el segle XI i la meitat del XIIcal NE (1020-1160cal NE a dos sigmes). (Beta-332030: 960 +/-30 cal BP).

CODI: NA-093

Nom: Mur de la Ribera de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322770 **Y**
4723226

Altura: 1929

Data de descobriment: 20/08/2012

Tipus: Pas comptador

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic,

Descripció:

Aquest jaciment està definit per un mur situat a una zona de fons de vall sobre un petit turó a la Ribera de Rius. És una zona de relleu ondulat amb presència de zones planes i alguns turons on dominen les pastures. Hi podem trobar alguns afloraments de granit i, a les parts més properes als vessants, també alguns blocs erràtics.

Aquest mur orientat en direcció N-S, fa 1,5m de llarg i 0'3m d'ample i està construït amb blocs de granit d'entre 0'4 i 0'6m. Es troba situat perpendicularment a un aflorament de granit que se situa a la part nord del mur deixant un espai de pas de 0'4m d'ample entremig. És un mur simple d'una sola filada i del qual se'n conserven dues fileres. Està lleugerament sedimentat a la seva base.

Foto. 3: Imatge general del pas comptador (NA-093)

Cronologia: Indeterminada, tanmateix és un dels elements característics de la transhumància tradicional dels últims segles fet que ens porta a afirmar que no deu ser anterior al segle XVIII.

CODI: NA-094

Nom: Cabana de la Ribera de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322923 **Y** 4723046

Altura: 1931

Data de descobriment: 20/08/2012

Tipus: Cabana aïllada

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Aquesta cabana es troba a mig vessant sud de la Ribera de Rius a tocar del GR-11 però a una cota lleugerament inferior. És una zona de tartera, de manera que es van aprofitar alguns blocs per fer els murs de la cabana.

És de planta allargada amb unes dimensions de 5x2m. Els murs millor conservats són el mur nord on se'n conserva una filera i el mur oest on se'n conserven dues. Tots són murs d'una sola filada amb blocs de granit de 0'4 i 0'6m. Els murs estan força sedimentats i es pot veure força enderroc.

Representació planimètrica:

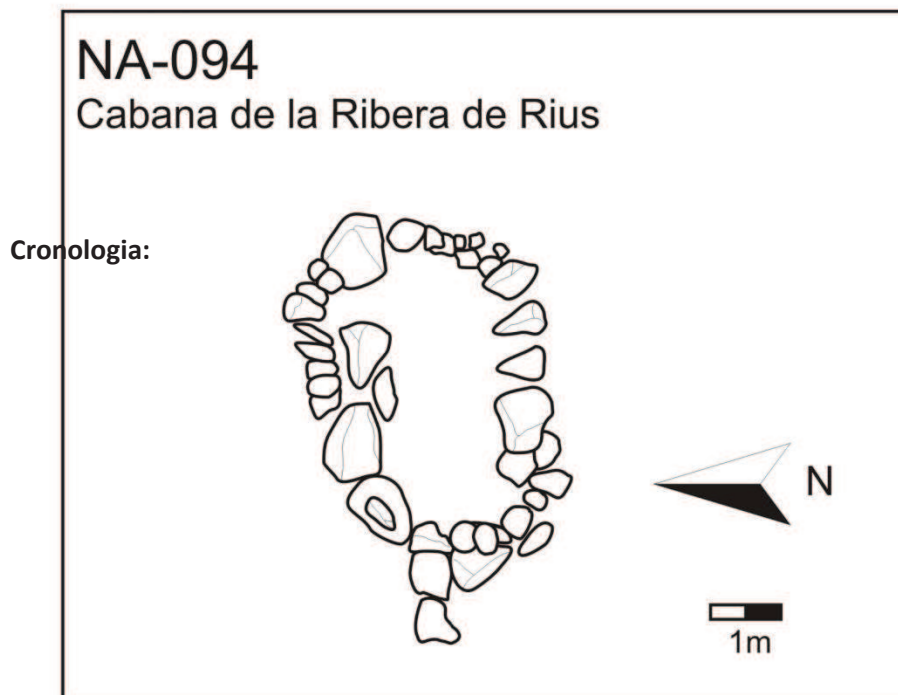

Figura 6: Planta de la cabana NA-094

CODI: NA-096

Nom: Cabanes de les Basses de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322890 **Y**
4723178

Altura: 1907

Data de descobriment: 20/08/2012

Tipus: Conjunt ramader

Estructures:

3 cabanes i 1 estructura indefinida

Tractament Rebut: Documentació, dibuix

Descripció:

A la zona de la Ribera de Rius, a l'est de les Basses de Rius i al fons de vall, es forma un planell entre els petits tossals. En aquest planell trobem una sèrie de restes arqueològiques de mida, forma i tipologia constructiva similar que identifiquem com un sol jaciment tot i no poder confirmar la seva contemporaneïtat. S'hi ha identificat quatre cabanes i tres estructures indeterminades, totes elles exemptes i amb plantes que ronden al voltant dels 2m quadrats. En general, els murs presenten poca entitat doncs l'alçat màxim conservat és de 0,5m (cabana 4). Estan fets amb blocs de mida mitjana i la majoria aprofita algun bloc erràtic per acabar de tancar les estructures. En alguns punts, però, els murs no es poden veure degut a la seva mala conservació i la vegetació.

La presència d'enderroc a les diferents estructures és força escassa, de manera que els murs de pedra no haurien tingut gaire més alçat i probablement haurien funcionat com a sòcols excepte a la cabana 4.

Alguna de les cabanes hauria pogut tenir una compartimentació interior com és el cas de la cabana 1, i altres haurien estat afectades recentment, com la cabana 2, on es pot veure que s'han aprofitat algunes pedres dels murs per construir un petit bivac contemporani.

La morfologia de l'assentament és diferent a la resta d'assentaments de Valarties i no podem determinar la seva funció ni cronologia, inclús les dues estructures que hem anomenat cabanes hem assignat la seva funció a tall molt hipotètic.

Representació planimètrica

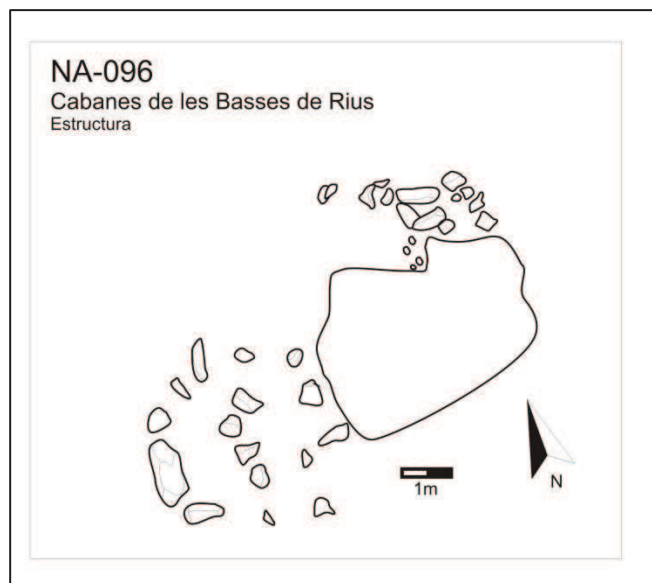
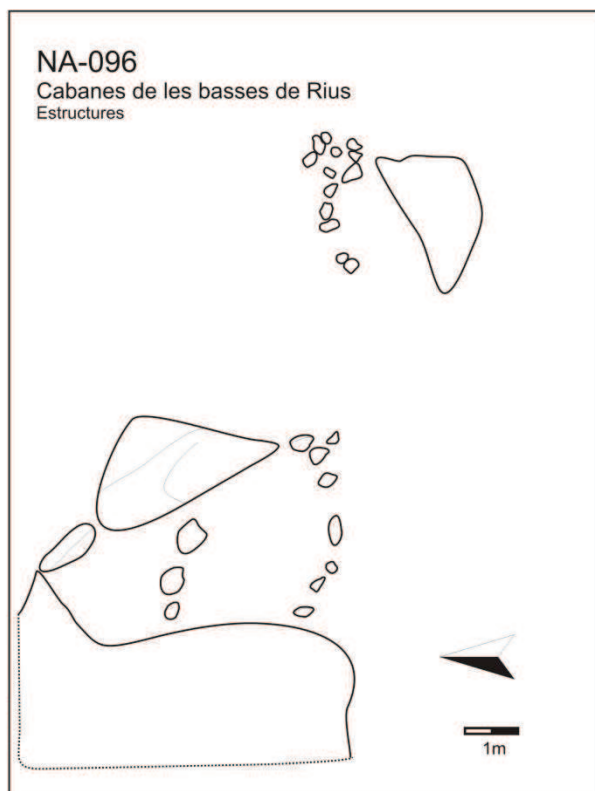
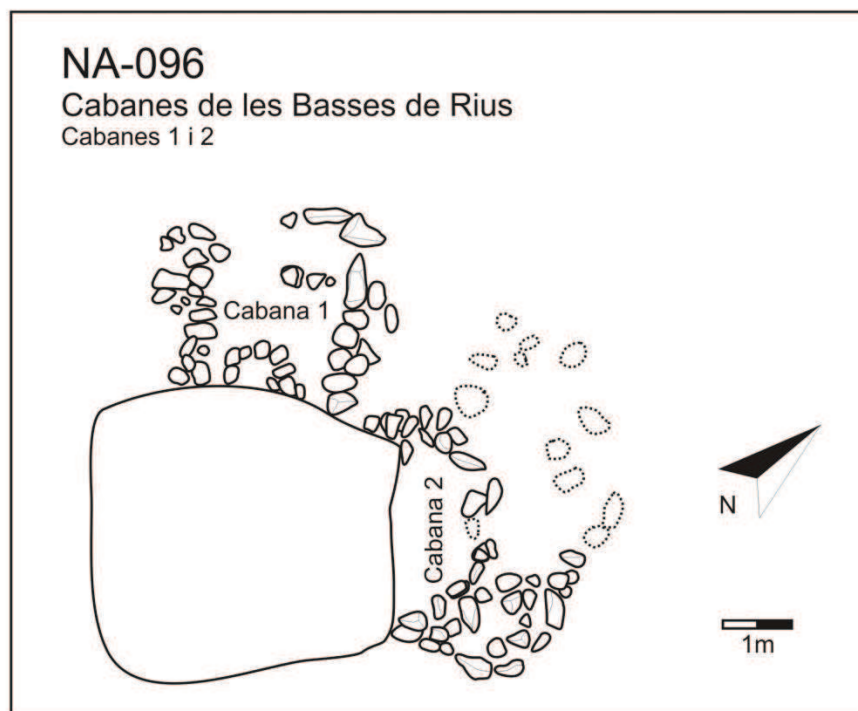

Figura 7 (superior): Cabanes 1 i 2. Figures 8 i 9 (Inferiors) diverses estructures de funció indeterminada.

Cronologia: Indeterminada, tot i la sedimentació es possible que no siguin més antigues que alguns segles.

CODI: NA-098

Nom: Pas comptador de la Ribera de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322753 **Y** 472333

Altura: 1928

Data de descobriment: 23/08/2012

Tipus: Pas comptador

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

A la Ribera de Rius, entre les Roques de Rius i la Serra de Rius s'estén una zona de petits tossals i prats. Entre dos d'aquests tossals trobem un mur que tanca el pas entre les dues elevacions deixant, únicament, un petit accés al mode dels passos comptadors.

El mur conservat fa 5 metres de longitud i 0'4 d'ample i té un alçat de dues fileres (0'45m). És un mur de doble parament amb carreus de 0'35x0'3x0'15m. L'accés per passar d'un costat a l'altre es troba entre l'extrem del mur i un gran bloc erràtic i fa 0'7m d'amplada. Al costat del mur es pot veure una mica d'enderroc, tot i que el mur no deuria ser gaire més alt, i existeix una sedimentació considerable.

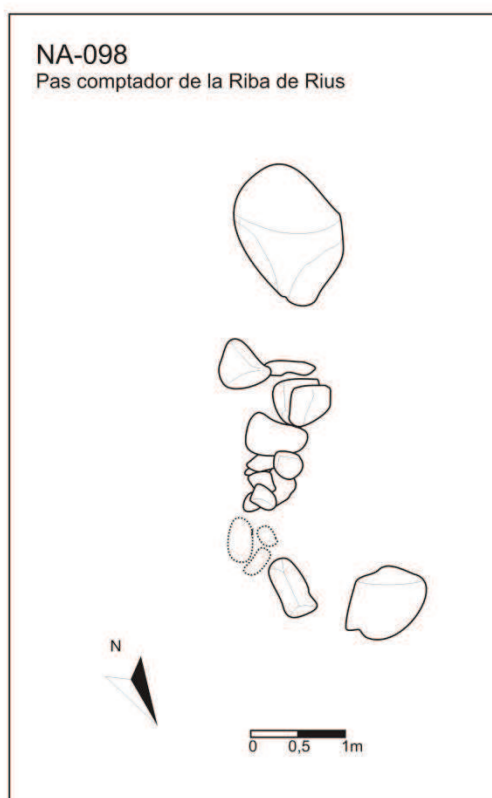

Figura 9: Dibuix de l'estructura NA-098

Cronologia: Aquest tipus de construccions les vinculem a la transhumància tradicional dels últims segles (XVIII-XX).

CODI: NA-100

Nom: Cabana de la Riba de Rius II

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) X 322797 Y
4723438

Altura: 1939

Data de descobriment: 23/08/2012

Tipus: Cabana aïllada

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Arribant a la Plana de Rius en direcció al port, a la part nord d'aquesta zona hi ha una fondalada entre el vessant sud de la serralada de Rius i unes elevacions formades per afloraments de granit. És aquí, a la part baixa del vessant i al peu d'una tartera que es troba aquesta cabana.

La zona és de relleu suau amb alguns pendents més pronunciats. És una zona de prats amb nombrosos blocs de granit, alguns de mesures força grans. A les zones rocalloses i a cotes més elevades es poden veure alguns pins negres.

Aquesta cabana és de planta circular (5x3m d'espai interior aproximadament) i aprofita grans blocs de granit. El tram de mur millor conservat és el mur nord. En canvi, el tram nord-est només s'intueix sota la vegetació, doncs està força enderrocat i la part conservada està força sedimentada. La part sud està molt desmantellada i no es pot veure per on continua el mur.

Els murs estan fets de carreus irregulars amb mesures molt diferents la qual cosa no permet definir ni filades ni fileres. L'amplada dels murs oscil·la entre els 0'6 i 1m i l'alçada màxima conservada é de 1'20m en el parament interior del mur nord.

Representació planimètrica:

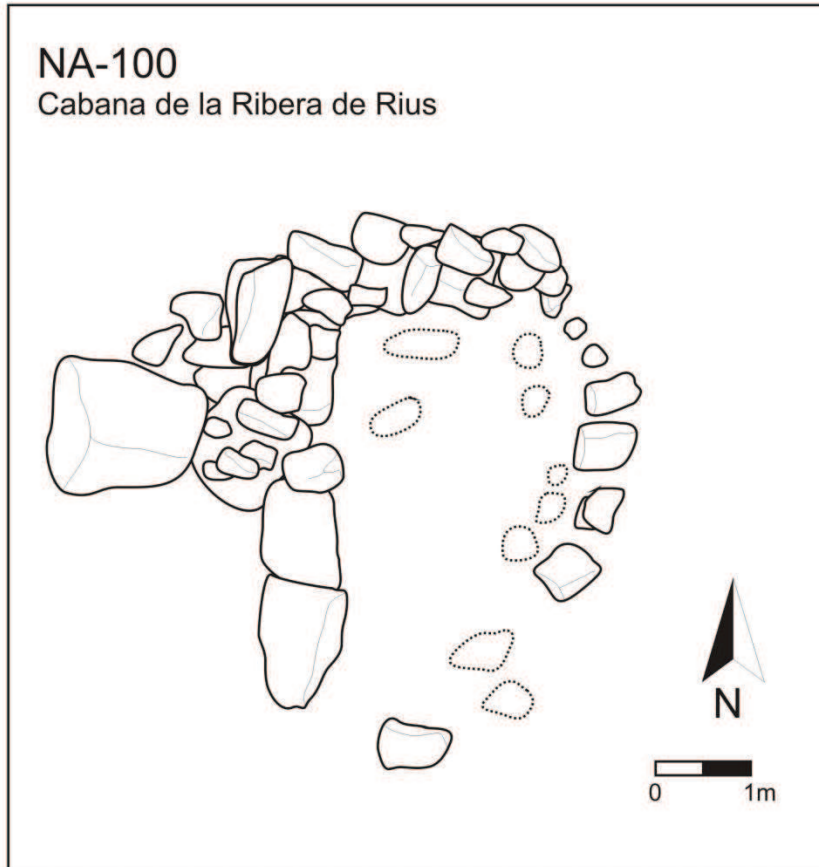

Figura 10: Planta del NA-100 cabana de Rius

Cronologia: Indeterminada

CODI: NA-102

Nom: Conjunt de la Riba de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 32289 **Y** 4723392

Altura: 1922

Data de descobriment: 21/08/2012

Tipus: Conjunt ramader

Estructures: 1 cabana, 1 tancat, 1 abríc i 1 estructura indefinida

Tractament Rebut: Documentació, dibuix

Descripció:

Pujant pel camí que porta cap als Plans de Rius, tan bon punt hi arribem, s'obre un pas entre dos afloraments en direcció nord-oest (a l'esquerra del camí en direcció al Port de Rius). Al final d'aquest pas, a la zona baixa del vessant, es troba aquest conjunt d'estructures que consisteix en un tancat, una cabana, un abríc i altres estructures indeterminades.

El jaciment es troba en una fondalada que queda tancada per dos afloraments de granit a est i oest, i per la part nord queda delimitat per grans blocs erràtics que haurien caigut del vessant. És una zona de relleu ondulat on hi trobem pastures generades per l'activitat ramadera i grans blocs erràtics de granit. A les zones rocalloses hi veiem pins negres i altres arbustos que es troben a cotes més elevades.

El conjunt consta d'un gran tancat delimitat a l'est i l'oest per dos grans afloraments de granit amb parets pràcticament verticals, al nord està delimitat per grans blocs erràtics de granit entre els quals s'hi ha construït diversos trams de mur per acabar de tancar l'espai, i al sud un mur tanca l'espai. L'accés es troba en aquest mur sud, entre dos grans blocs. A la part interior del tancat i adossats als murs nord i sud, hi ha diverses estructures. A la part nord, hi ha un petit abríc que aprofita un dels blocs que delimiten el tancat i un altre mur, perpendicular al mur N, de 2m de longitud i funció indeterminada. A la part oest del tancat hi ha un recinte que podria haver estat una cabana. A la part sud hi ha un petit amagatall sota d'un gran bloc que queda tancat per un mur de planta semicircular, i una cabana que adossa al mur S. A la part central del gran tancat hi ha una estructura ovalada de la qual només se'n conserva una filera

El tancat que comprèn la resta d'estructures no està totalment construït perquè aprofita dos elements naturals que són els grans blocs caiguts del vessant i els grans afloraments de granit. Els espais que queden entre aquests elements han estat tancats per trams de mur dels quals el més llarg és el mur sud, de més de 8m de longitud. Són murs de dues o tres filades que tenen un alçat conservat d'entre 4 i 6 fileres irregulars degut a les diferents dimensions dels blocs utilitzats. L'espai generat per aquests murs és allargat en direcció est-oest i s'eixampla en el tram sud-est/nord-est.

Representació planimètrica:

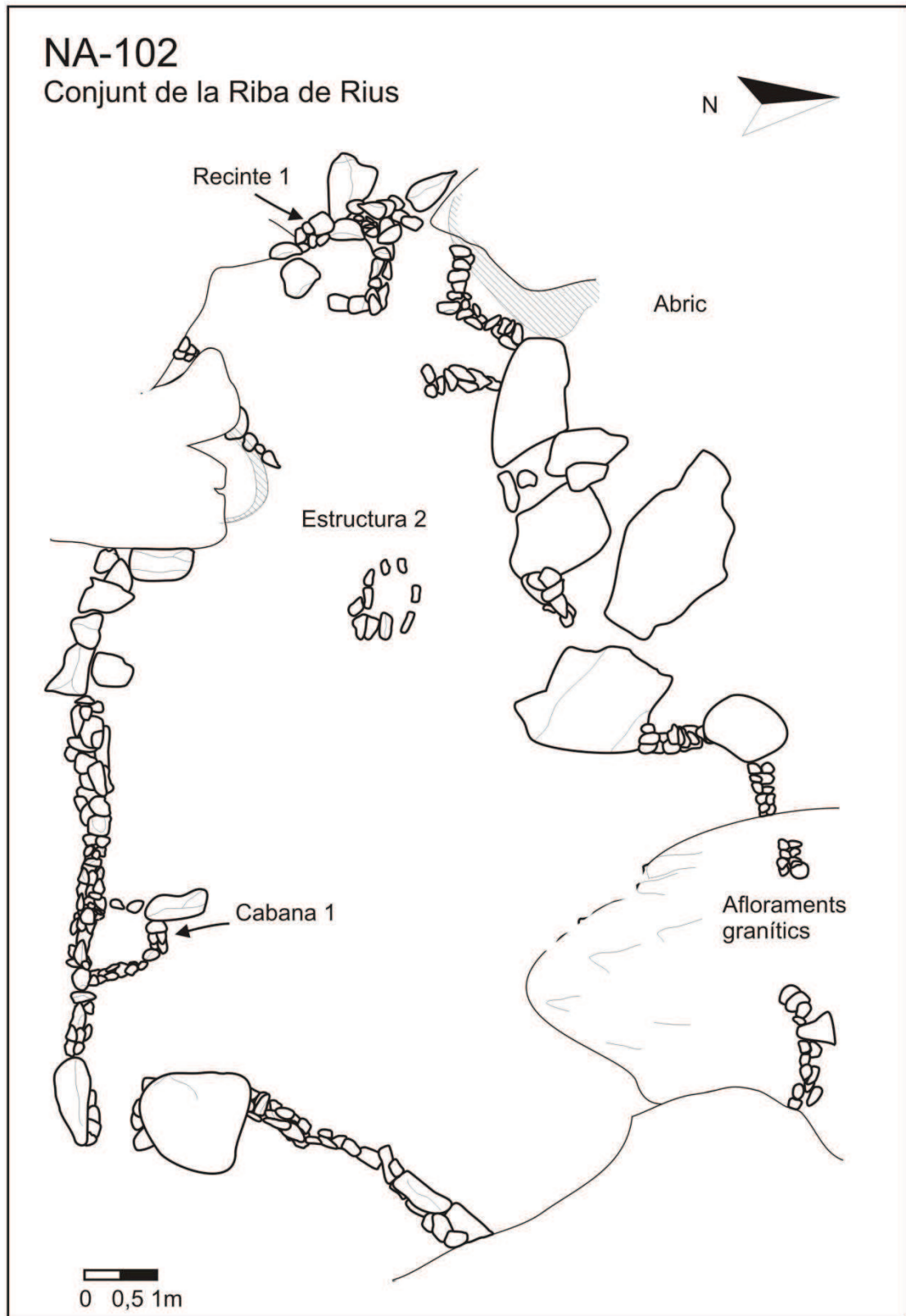

Figura 11: Planta de l'assentament NA-102

Cronologia:

La morfologia de l'assentament que s'estructura en un tancat de mida gran amb 1 cabana i altres estructures de mida petita ens porta a equiparar-lo als assentaments de pastors producte de la transhumància tradicional dels últims segles (XVII-XX).

CODI: NA-104

Nom: Abric de la Ribera de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) X 322857 Y 4723399

Altura: 1924

Data de descobriment: 22/08/2012

Tipus: Abric aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Dibuix

Descripció:

Molt proper a NA-102, a la fondalada que queda entre els afloraments de granit i el vessant, hi ha aquest abric que aprofita l'espai que queda sota un dels grans blocs erràtics. És una zona on la gran quantitat de blocs de granit fa que l'abric quedi protegit del vent i pràcticament ocult, doncs no es veu des de la distància.

Tancant l'espai de 2x4m, just a sota de la cornisa i en direcció est-oest, hi ha un mur d'unes dues filades molt sedimentat i cobert per la vegetació que tindria uns 0'4m d'amplada i uns 3m de longitud. L'alçat màxim conservat és de 0'3m i els carreus utilitzats de mida mitjana (0'4x0'5x0'4m). El sostre de l'abric s'inclina cap a la part interior fins que arriba a tocar el terra, tancant així l'espai per la part nord.

Representació planimètrica:

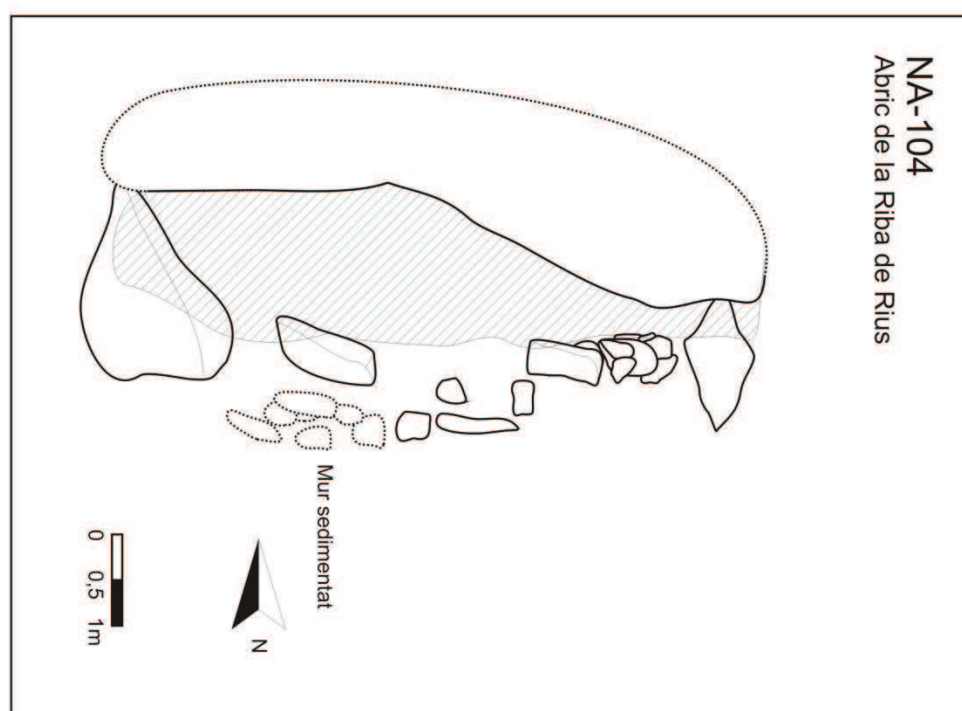

Figura 12: Planta del lloc arqueològic NA-104

Cronologia:

Indeterminada

CODI: NA-106

Nom: Pas comptador de la Ribera de Rius (II)

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322924 **Y**
4723346

Altura: 1915

Data de descobriment: 23/08/2012

Tipus: Pas comptador

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Uns metres al sud de NA-102 hi ha aquest pas comptador entre dos altres afloraments de granit. És una zona lleugerament més oberta. Un mur de doble parament connecta les dues formacions deixant una obertura de 0'7m. Se'n conserven dues fileres que arriben als 0'7m d'alçat, tot i que les dimensions diferents dels carreus fan difícil definir-les. Sembla que hi ha una mica d'enderroc i el mur està lleugerament sedimentat.

Representació planimètrica:

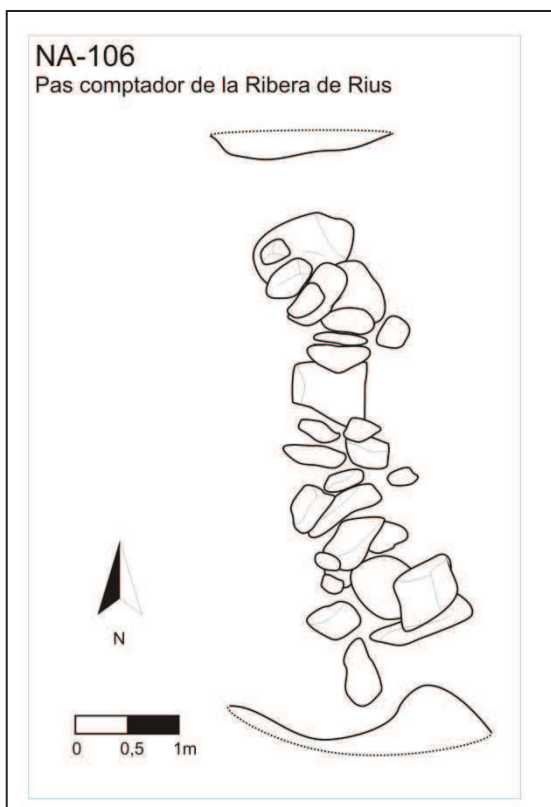

Figura 13: Dibuix del lloc arqueològic NA-106

Cronologia: Aquest tipus de construccions les vinculem a la transhumància tradicional dels últims segles (XVIII-XX).

Àrea arqueològica: Valarties 02 Ribera de Rius oest (VAL-02)

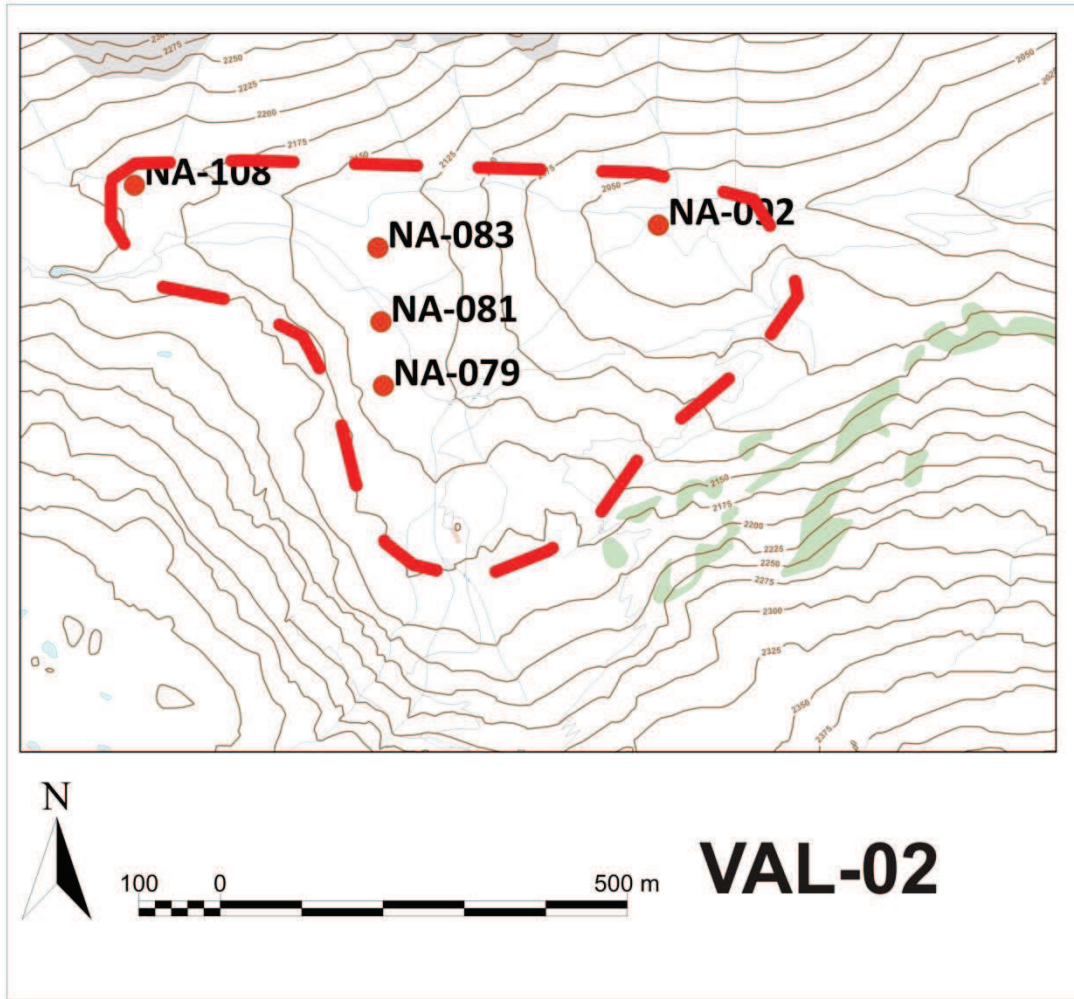

Figura 14: Delimitació de l'Àrea Arqueològica VAL02

Aquesta àrea arqueològica es troba a la Riba de Rius a un quilòmetre i mig a l'oest de VAL-01. Es tracta d'una vall entre la Serra de Rius al nord i les raspes de Rius al sud. Es travessada per l'actual GR-11. És tracta d'un bon exemple d'una zona on en pocs metres trobem diverses agrupacions de vestigis arqueològics diacrònics en el temps a jutjar per la morfologia de les restes i que per tant hem separat en assentaments desagregats ja que interpretem que son producte de ocupacions humanes diferents i allunyades en el temps.

Per una banda tenim NA-079 que es un conjunt ramader que tot i no estar datat recorda molt a NA-084 i NA-090 datats entre els segles III i VI DNE amb possibilitat d'una fase final al XIIDNE el darrer, a pocs metres trobem l'assentament NA-081 que identifiquem com un orri que per paral·lelismes en altres zones del Pirineu (Rendu, 2003) l'atribuïm a una forquilla cronològica entre els segles XIV i XVIII. El pas comptador com ja hem dit pertanyeria als dos últims segles. A aquest conjunt de restes arqueològics hi hem afegit els assentaments NA-092 que de fet queda entre VAL-01 i VAL-02 i la cabana NA-108.

Llocs arqueològics:

NA-092, NA-079, NA-081, NA-108

CODI: NA-092

Nom: Cabana de les Basses de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 321634 **Y** 4723216

Altura: 2031

Data de descobriment: 20/08/2012

Tipus: Cabana aïllada

Tractament Rebut: Documentació, Dibuix

Descripció: Aquest jaciment se situa al fons de vall a la Ribera de Rius, just a tocar del riu que baixa del Lac de Rius cap al Plan de Rius. Es troba en una petita illa que forma el curs del riu en una zona plana amb presència de grans blocs erràtics, al peu de la tartera que hi ha al vessant nord de la vall. El jaciment consisteix en una cabana circular de 3x3m que aprofita tres grans blocs erràtics, i tres murs a l'est d'aquesta que podrien haver format diversos recintes. La conservació actual, però, no permet delimitar-los. Els murs estan construïts amb blocs d'uns 0'2x0'2m aproximadament, disposats en dues filades. Només se'n conserva una filera força sedimentada (alçat màxim de 0'4m), tot i que l'enderroc present ens indica que els murs haurien tingut una mica més d'alçat.

Representació planimètrica:

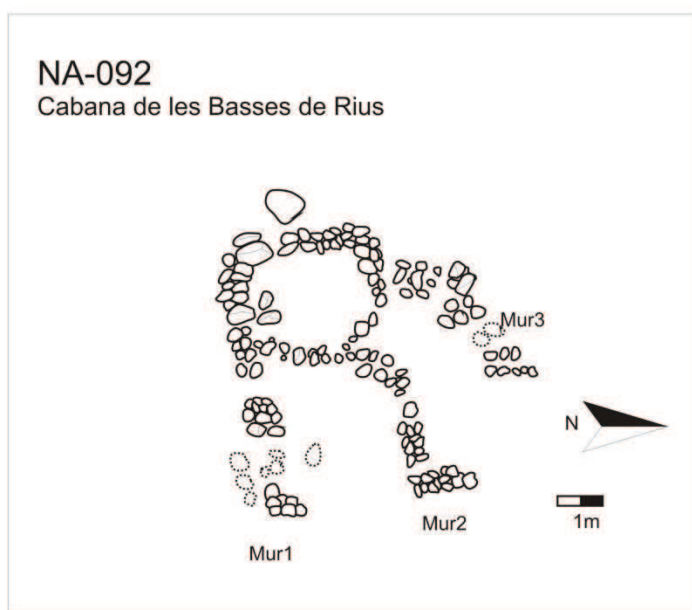

Figura 15: Planta de l'assentament NA-092

Cronologia: Indeterminada

CODI: NA-079

Nom: Conjunt del circ de Rius I

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 321297 **Y**
4723019

Altura: 2163

Data de descobriment: 12/08/2012

Tipus: Gran conjunt ramader

Estructures: 6 tancats, 4 cabanes, 2 abrics, 2 estructures indeterminades.

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Es tracta d'un conjunt format per diverses estructures a l'aire lliure entre les quals hi ha com a mínim tres cabanes, dos abrics i cinc tancats. Les restes es localitzen al Circ de Rius just al costat d'un vessant més pronunciat que queda a l'oest. Es tracta d'una zona de prats amb lleuger pendent.. A uns 30 metres trobem les restes d'un altre jaciment, NA-081. Les restes es disposen de sud-oest a nord-est i per aquest ordre trobem respectivament un recinte i dos tancats amb cabanes circulars adossades, al nord-est d'aquests vestigis trobem un conjunt de grans blocs erràtics de caiguda natural al voltant dels quals trobem tres tancats més, una cabana i un espai sota el bloc que per els murs que trobem a l'interior podem dir que es tracta d'un abric que ha estat habitat.. Al sud-oest del conjunt i a una cota més alta trobem un altre abric. Trobem també 2 petites estructures entre blocs amb lloses col·locades possiblement amagatalls.

Totes les estructures adossen entre sí, en general es tracta de restes arquitectòniques construïdes amb carreus grans (60x40x40cm de mitjana molt aproximada) i que aprofiten en moltes ocasions blocs erràtics preexistents fruits de l'acció geològica. Els murs són, en general, de doble parament i no conserven en cap ocasió més de dues fileres, tanmateix el volum d'enderroc és variable, en general trobem poc enderroc però en la cabana 2 en trobem bastant, fet que ens fa pensar que aquesta estructura tingués un alçat considerable. Trobem també abundant sedimentació en molts punts. A la cabana 3 trobem signes de termoalteració a la roca producte d'un fogar. A l'abric 2 s'han localitzat diversos fragments de ceràmica massa petits com per determinar la seva cronologia amb seguretat.

Representació planimètrica:

Foto 5: El tancat 2 amb l'abric 1 i les construccions centrals (Cabana 3, T5... entre les roques).

Foto 6

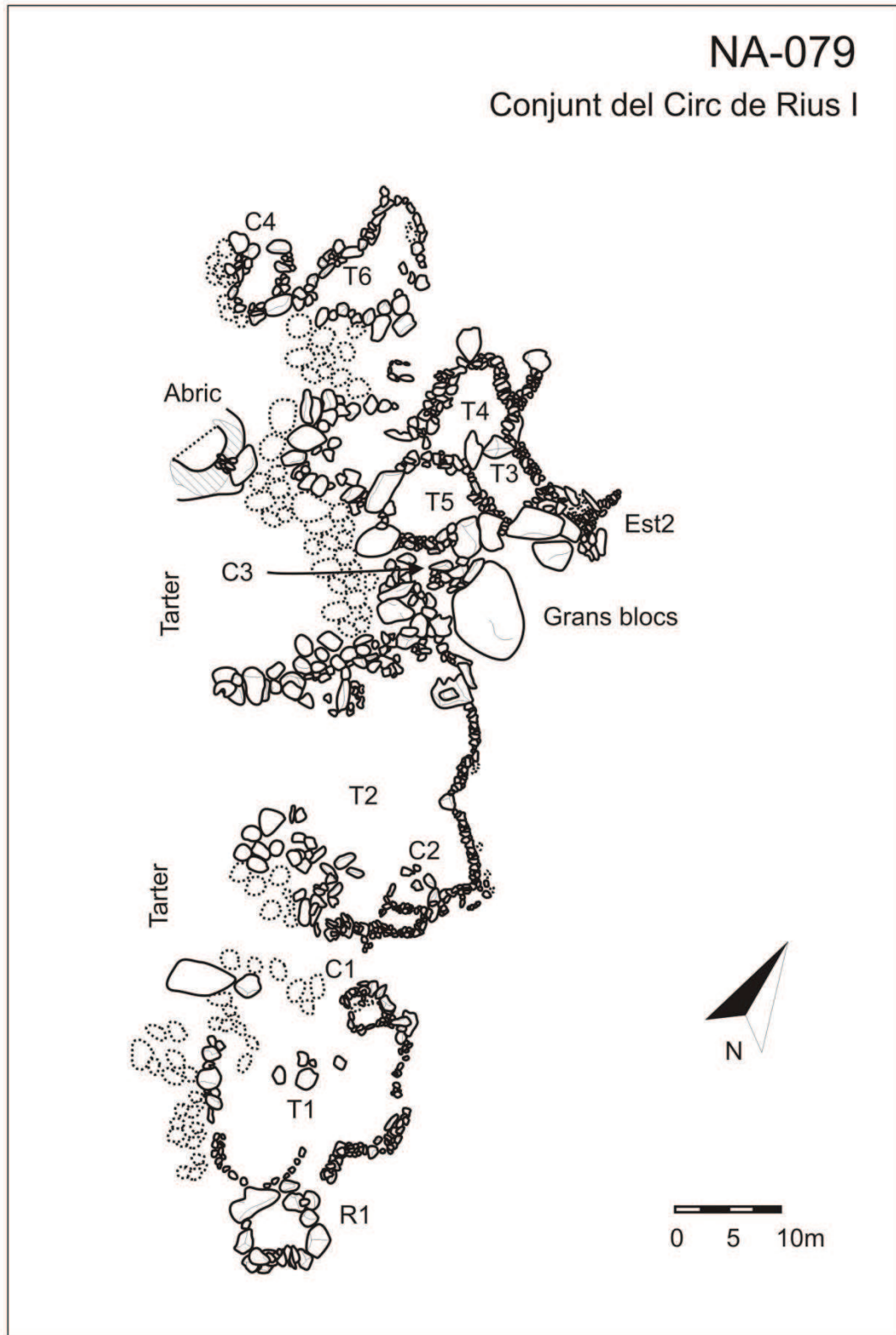

Figura 16: Planimetria de l'assentament NA-079

Cronologia: Pel sistema constructiu i pel nombre i disposició de les restes arquitectòniques aquest conjunt no encaixa amb els assentaments d'època moderna i contemporània ben coneguts etnogràficament (Garcia, 2012). Per aquest fet li podem assignar una cronologia provisional anterior a la Baixa Edat Mitjana. De fet es bastant semblant a NA-084 i NA-090 datats entre els segles IV i VI DNE.

CODI: NA-081

Nom: Conjunt del Circ de Rius II

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 321293 **Y**
4723097

Altura: 2139

Data de descobriment: 13/08/2012

Tipus: Conjunt ramader

Estructures: Una munyidora o “orri”, una cabana, 1 tancat i un recinte indefinit

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Es tracta d'un conjunt format per un orri, una cabana i dues estructures més. Les restes es localitzen al Circ de Rius, en un planell lleugerament ondulat per sobre la Ribera de Rius, prop de la base d'una tartera. A l'entorn trobem abundants prats i el relleu és sinuós. A uns 30 metres al sud trobem les restes d'un altre jaciment, NA-079. Ara bé la diferencia en la morfologia de les estructures i la seva distribució fa que els identifiquem com dos assentaments arqueològics diferents. L'estructura més gran que defineix el jaciment és una estructura rectangular amb lleugeres curvatures formada per dos murs paral·lels. Fa una amplada mitjana de 2,4 metres i l'accés està orientat al nord. A la part central trobem que es fa més estret com és habitual en aquest tipus d'estructures. Únicament observem una sola filada i una filera. En la part sud-oest el mur sembla més consistent ja que observem dues filades, dues fileres i més enderroc que en la resta dels murs de l'orri. Els carreus són de dimensions molt variables entre els 75x20x30cm i els 35x28x30cm. En general trobem poc enderroc i molta sedimentació. Per paral·lelismes arqueològics i etnogràfics (Rendu, 2003) interpretem aquesta estructura com una munyidora d'ovelles anomenada *orri* al Pallars (Garcia Casas, 2012).

La cabana està situada al nord, a l'altura de les pedres que conformen el tancament central, es tracta d'una estructura circular lleugerament ovalada, el tancament nord-oest aprofita un gran bloc de caiguda natural. L'estructura hauria tingut com a mínim dues filades i a jutjar per l'abundant enderroc deuria tenir com a mínim varies fileres. A l'oest trobem dos murs que semblen tancar un recinte entre blocs erràtics, aquest recinte connecta amb l'oest de l'orri i potser es tracta d'un tancat. Sota un d'aquests blocs trobem un amagatall amb unes dimensions de 140x60cm. Finalment trobem també a l'oest un mur que defineix un possible recinte també entre blocs erràtics. Totes les estructures s'adossen entre sí.

Representació planimètrica:

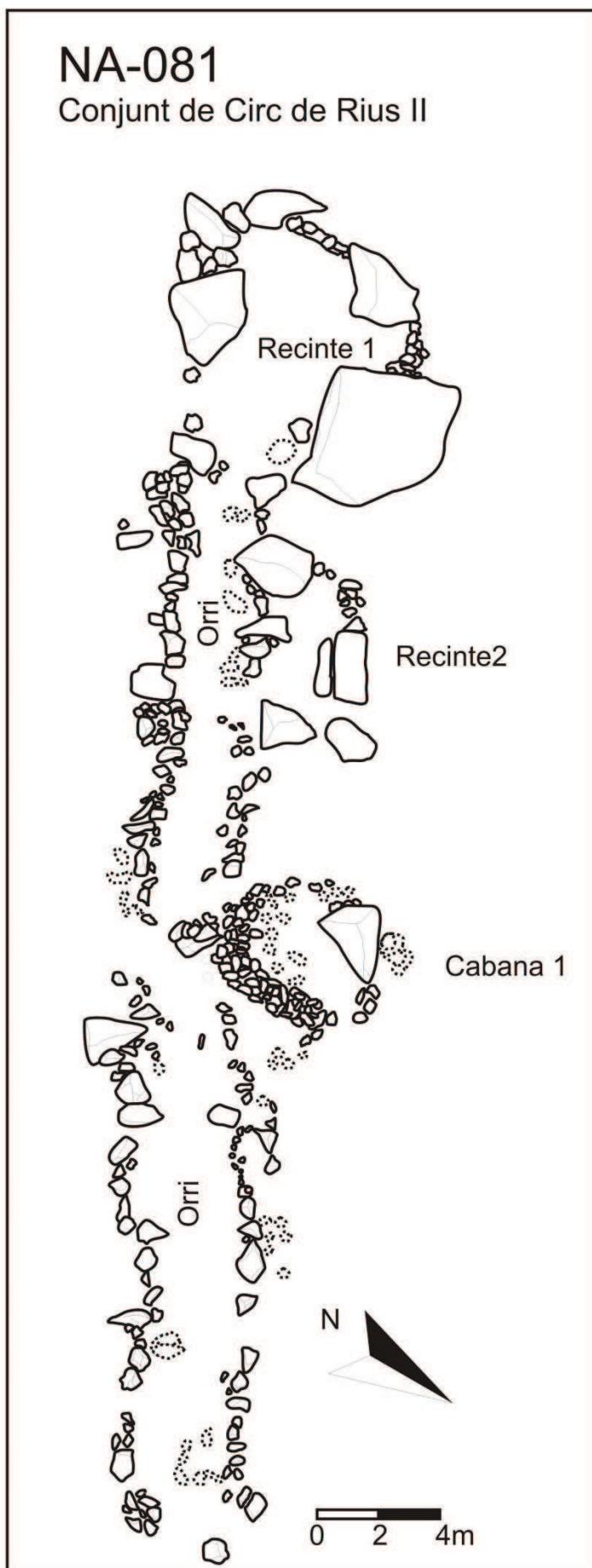

Figura 18: Planta de l'assentament NA-081

Cronologia: Investigacions en altres zones dels Pirineus han atribuït als orris una cronologia d'entre el segle XIV i el XVIII (Rendu, 1998). Aquesta és la cronologia que atribuïm provisionalment a aquest tipus d'estructures i a tot el conjunt ja que semblen formar una unitat. L'elevada sedimentació també ens fa descartar que sigui d'una cronologia posterior.

Foto 7: Detall de la munyidora o “orri” en el seu tancament.

CODI: NA-108

Nom: Cabana del Barranc de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 320990 **Y**
4723265

Altura: 2190

Data de descobriment: 10/08/2012

Tipus: Cabana aïllada

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Es tracta d'una cabana situada al costat de la Barraca de Rius, a la vall que baixa del Lac de Rius fins al Pontet de Rius. El lloc es troba a uns 400m més avall respecte del llac, a prop del curs d'aigua que porta el nom de Ribera de Rius. La cabana, de planta rectangular, es constitueix per una estructura muraria que aprofita un gran bloc de caiguda natural de 12,5x2x1 m. L'espai interior de l'estructura mesura 1,60x1,60 m. El

tram de mur sud mesura 2 m de longitud i es caracteritza per una base de blocs més sedimentats, indicant una certa antiguitat de l'estructura. El tram de mur Oest presenta major alçat, 55 cm, mentre que el mur Nord presenta una conservació precària i en algun punts es confon amb el terreny herbós. El material d'enderroc és bastant escàs, fet que suggereix que el parament del mur de pedra no devia tenir un alçat força superior a 60-80 cm. A prop de la cabana hem observat la presència de restes que podrien constituir un tancat però amb un estat de conservació molt dolent. Per això, per el moment, considerem NA-108 una cabana aïllada.

Representació planimètrica:

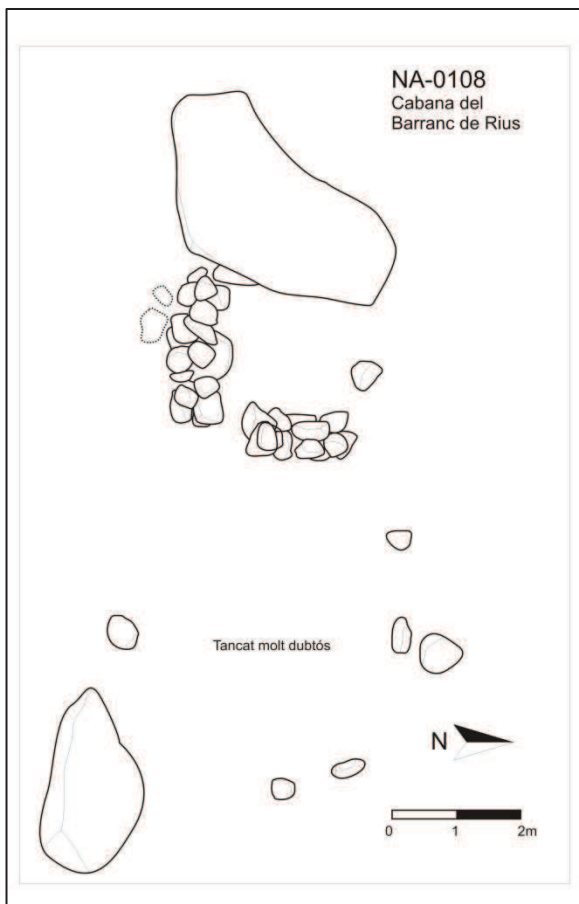

Figura 19: Planimetria del lloc NA-108

Foto 9: Fotografia de la cabana NA-108

Cronologia:

Indeterminada. El tipus constructiu de la cabana sense molta pedra i amb poc enderroc fet que fa pensar que com a mínim la coberta seria de material perible i l'elevada sedimentació ens porta a pensar que com a mínim és anterior als últims tres o quatre segles.

Àrea arqueològica: Valarties 03 Lac de Rius (VAL-03)

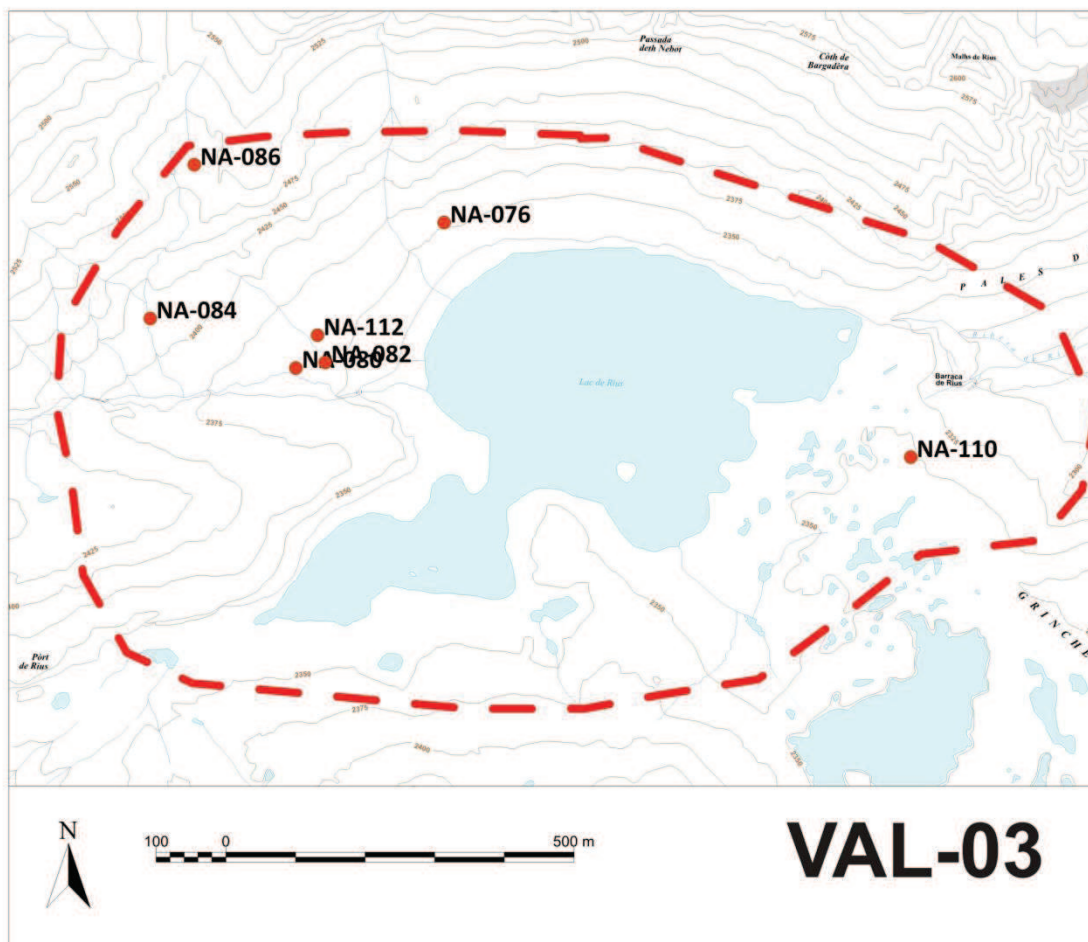

Figura 20: Zona arqueològica VAL-03

Aquesta àrea arqueològica es definida per el Lac de Rius situat a 2300 metres d'altura, els vestigis arqueològics es concentren al costat nordoest del Llac entre aquest i el Tuc Redon. Es tracta d'una zona de lleuger pendent que gradualment va fent-se més escarpat. Aquesta àrea es creuada per l'actual GR-11 i per un antic camí cap al Port de Vielha, de fet es tracta del límit entre la vall de Valarties i la Vall de Viella cosa que ens porta a pensar que es deuria tractar d'una via de comunicació important.

Les restes arqueològiques es situen escalonadament. Prop del llac trobem NA-076, NA-080, NA-082 i NA-112. A una cota superior que domina el llac i la seva riba trobem l'assentament de més entitat, NA-084, finalment a una cota superior trobem el NA-086. A l'altre banda del llac i apartat de la resta trobem el NA-110.

Es tracta d'un palimpsest en un mateix espai de diferents assentaments humans separats en el temps i que responen a pràctiques socials ramaderes molt diferents entre sí. NA-080, NA-082 i NA-112 responen al model de transhumància tradicional dels últims segles duta a terme per pocs pastors a càrrec d'altri. De fet NA-082 és un pas comptador, estructura que es feia servir per comptar el ramat al final de la temporada d'estiu abans que els pastors el tornessin al seu propietari. Per contra, NA-084 del segle III calDNE i respon a un model on aparentment diversos grups de pastors durant la temporada d'estiu s'ajuntaven en un mateix assentament cadascun amb el seu propi ramat. El que hem definit com a "model agrupat" del qual hem trobat diversos exemples a altres zones del PNAESM (Garcia Casas, 2013), pel que fa al jaciment NA-076 no s'ha pogut datar però per la seva arquitectura, morfologia i disposició de les estructures sembla respondre al mateix model.

Llocs arqueològics:

NA-076, NA-080, NA-082, NA-084, NA-110, NA-112

CODI: NA-080

Nom: Conjunt de Lac de Rius III

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) X 319347 Y
4723151

Altura: 2355

Data de descobriment: 12/08/2012

Tipus: Conjunt ramader

Estructures: 1 cabana, 1 tancat i un recinte

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix, Aixecament topogràfic

Descripció:

El jaciment es troba a pocs centenars de metres de la ribera oest-nord/oest del Lac de Rius, a la vora d'un petit torrent, en una àrea bastant plana del vessant. Està constituït per dos petit recintes de forma circular, un recinte de forma rectangular o semi-circular allargada, i un tancat de majors dimensions. Una anàlisi detallada de la morfologia de les estructures per mirar de determinar les fases constructives sembla indicar que el recinte de forma rectangular, una probable àrea d'hàbitat, va ser la primera estructura en haver estat construïda. Es tracta de una cabana que mesura 3,3 x 2,8 m amb un parament molt erosionat i amb molt material d'enderroc però que encara conserva una considerable alçada, entre 90 i 110 cm, cosa que fa suposar l'existència de parets d'una alçada rellevant, que potser servien com base per una cobertura vegetal, o un sostre. El tancat és un recinte de grans dimensions, 12 x9 m, constituït per murs d'una sola filada de pedres i que aprofita d'un gran bloc de caiguda natural. El parament té una alçada d'aproximadament 50 cm i en aquest cas el material d'enderroc és molt més escàs, suggerint que l'alçada del mur no era originalment molt més alta que l'actual. El tancat presenta una obertura en el seu costat est de 70cm, una probable boca d'entrada pel ramat. Les restants estructures son petits recintes de funció indeterminada.

Cronologia:

Per la tipologia constructiva i la morfologia constructiva interpretem aquest assentament com un conjunt ramader producte de la transhumància tradicional etnogràfica que es duia a terme entre els segles XVII-XIX.

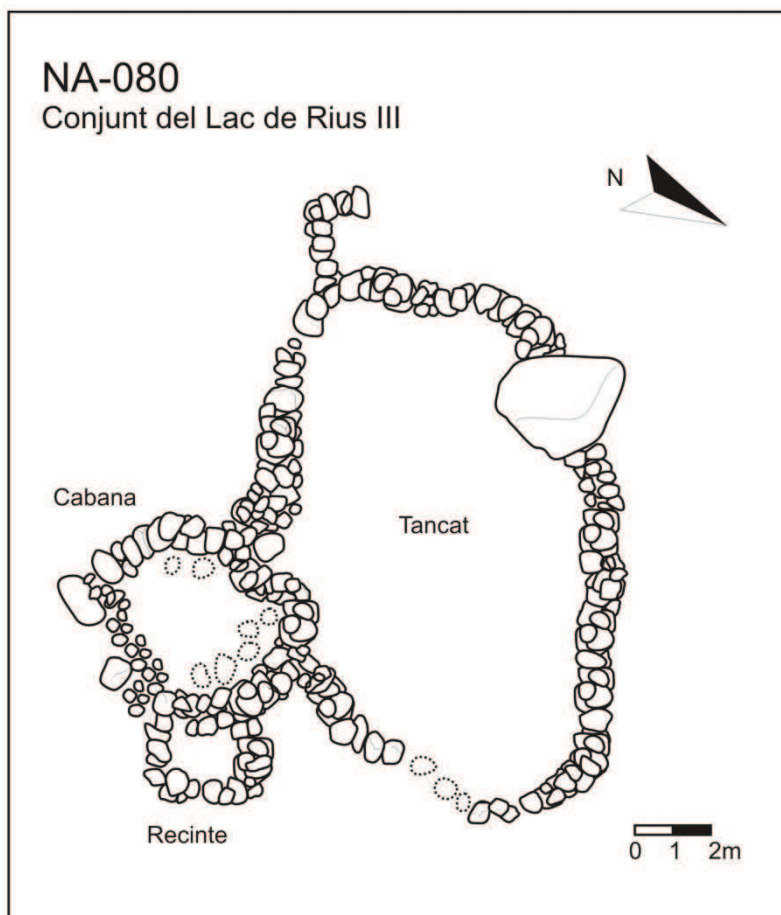

Figura 21 : Planta de l'assentament NA-080

CODI: NA-112

Nom: Conjunt del Lac de Rius II

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 319378 **Y**
4723198

Altura: 2356

Data de descobriment: 13/08/2012

Tipus: Conjunt ramader

Estructures: 2 cabanes, 1 tancat i 1 recinte indefinit

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix, aixecament planimètric

Descripció:

El jaciment es troba a la ribera oest-nord/oest del Lac de Rius a una distància aproximada de 300 m de les aigües del llac. A la zona on es troba el conjunt, el vessant és pràcticament pla, configurant un espai ideal per a l'assentament humà, a poca distància d'una font d'aigua i d'un important port de muntanya, el Port de Rius, antiga ruta de transhumància entre Aragó i la Vall d'Aran. Les estructures del conjunt són: dues cabanes de planta circular, un petit recinte també de planta circular i un gran tancat. La tipologia constructiva del jaciment es basa en la utilització de blocs i lloses de granit de forma bastant regular que formen filades de pedres concèntriques. Hem observat l'alternança de filades amb lloses disposades de manera longitudinal amb filades de blocs disposats en sentit horitzontal, probablement per obtenir una major estabilitat de l'estructura. La superposició de les diferents filades donava lloc a estructures d'hàbitat amb cobertura de falsa cúpula, fet que sembla confirmat per la presència d'abundants restes d'enderroc en l'espai interior de les cabanes. L'únic tancat del conjunt es caracteritza per una tipologia constructiva més senzilla, amb blocs de dimensions més grans i formes més irregulars.

Cronologia:

La tipologia constructiva de la cabana sembla correspondre's amb un model constructiu de l'edat moderna-contemporània, s. XVII-XIX.

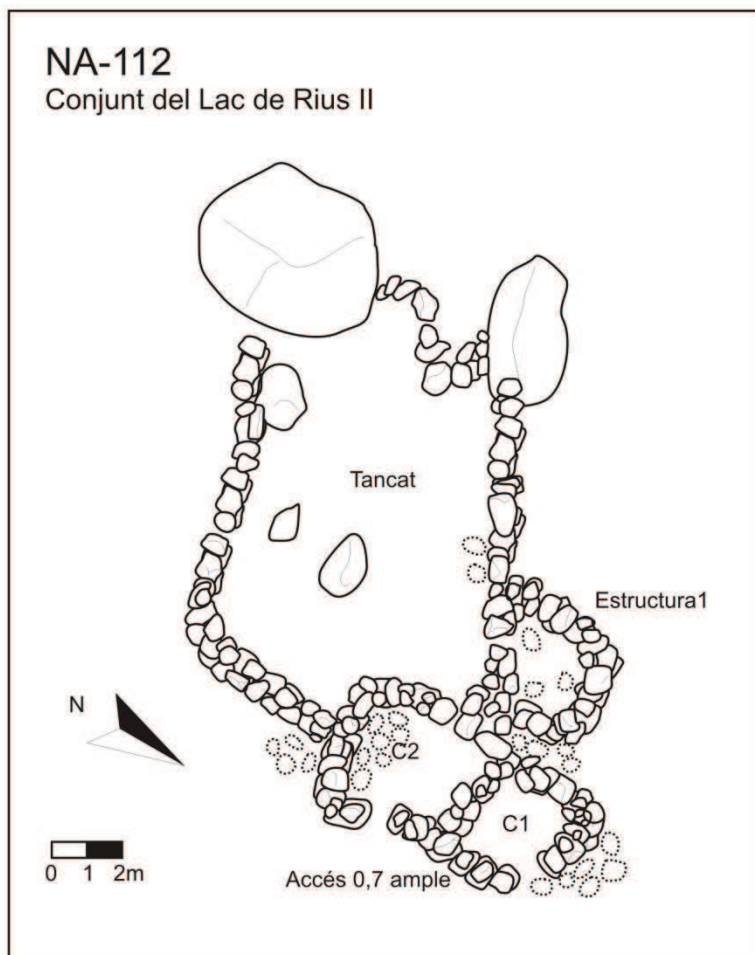

Figura 22: Planta de l'assentament NA-112

Foto 11: Imatge general de la cabana i del tancat (NA-112)

CODI: NA-082

Nom: Pas comptador del Lac de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 319389 **Y**
4723159

Altura: 2353

Data de descobriment: 12/08/2012

Tipus: Pas comptador

Tractament Rebut:

Descripció:

El jaciment es troba a poca distància, aproximadament 150 m, de la riba oest-nord/oest del Lac de Rius, en una àrea caracteritzada per una alta densitat de vestigis arqueològics. Es tracta d'un tram de mur de forma angulada, que aprofita en un dels dos extrems un bloc de caiguda natural. L'estructura muraria té un tamany considerable, amb un alçat superior a un metre i una amplitud d'aproximadament 60cm. En el tram central del parament hi ha una obertura de 50-60 cm que s'interpreta com un passatge pel ramat. Aquesta estructura es troba pràcticament en el límit entre dues valls, la vall

de Valarties i la vall de Vielha, i podria haver tingut una funció de duana i no únicament com a pas comptador.

Cronologia:

La pràctica de comptar el nombre de caps de ramat la vinculem al tipus de transhumància que es practicava a la zona a l'edat moderna i contemporània (Garcia Casas, 2013). Es per això que a aquest tipus d'estructures els assignem una cronologia provisional no anterior als segles XVI-XVII.

Foto 12: Imatge general del mur (NA-082)

CODI: NA-076

Nom: Poblament de la Passada de Nebot

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) X 319614 Y 4723332

Altura: 2353

Data de descobriment:

Tipus: Gran conjunt ramader

Estructures:

7 Cabanes, 12 tancats, 1 abric i 2 estructures indefinides.

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix, Sondeig (negatiu)

Descripció:

El jaciment es troba a 50 m del Lac de Rius en la ribera nord-oest del mateix llac. Es tracta del vessant que de la cremallera de la Passada de Nebot baixa de manera bastant abrupta fins a la ribera. Tota l'àrea es caracteritza per un gran quantitat de blocs erràtics i tarters. El jaciment es troba just al peu d'un d'aquests tarters en una posició bastant estratègica: protegit pel nord per la presència de la cremallera, proper a àrees d'abundants pastures i a poca distància del Port de Rius, com a via de comunicació principal. Es tracta d'un important conjunt d'estructures: hem individualitzat fins a 12 tancats i 7 cabanes més altres estructures i trams de mur d'interpretació més incerta. Totes les estructures aprofiten la presència dels grans blocs de caiguda natural del tarter, amb un diàmetre d'aproximadament entre 3 i 4 metres, per configurar espais tancats i àrees d'hàbitat a través de la construcció de trams de mur i parets. Dins d'aquest patró general trobem murs construïts amb la superposició de blocs de granit de tamany mitjà, generalment amb una o dues filades i altres murs construïts amb carreus més petits amb dues filades i més de 4 fileres més ben definides.

Pràcticament totes les cabanes es troben recolzades sobre un bloc de caiguda natural i en totes trobem abundant enderroc sedimentat la seva forma generalment tendeix a ser circular. Trobem certes diferències en la construcció de les cabanes. Aproximadament la meitat són clarament circulars amb alçats de mur conservats per sobre els 0,8 metres amb dues filades i més de tres fileres més o menys definides i indicis d'haver tingut un tancament aeri majoritàriament en pedra. És possible que aquest tancament incorporés la tècnica de la falsa cúpula. Pertanyen a aquest grup les cabanes 2,4,6 i 7 (veure annex).

Altres cabanes (1,3,5) conserven un alçat més escàs i els murs no presenten fileres i filades tan definides aprofitant blocs de caiguda natural als que s'hi afegeixen murs de entitat més escassa. S'ha de dir que es tracta de dues tendències constructives i que algunes de les cabanes podrien estar en el límit de qualsevol dels dos grups.

La forma dels tancats varia entre quadrangular i indefinida i en els seus murs trobem les diferències constructives mencionades anteriorment. Alguns dels tancats presenten murs amb alçats conservats superiors al metre (1,2 o 1,5) i on s'intueix l'existència

d'un mínim de dues filades i més de 4 fileres mentre que altres tancats conserven un alçat de mur de 0,3 o 0,4 metres. Trobem també alguns murs entre els dos extrems. Tres dels tancats (Tancat 2, 8 i 5) presenten trams de murs que podrien correspondre a subdivisions del seu espai intern. La quantitat d'enderroc varia en aquests tancats moltes vegades en correspondència amb l'alçat conservat dels murs però sempre en menor proporció que les cabanes i també molt sedimentat. Trobem també un abric de reduïdes dimensions amb murs a l'entrada. Degut a les seves reduïdes dimensions i al fet de no haver localitzat material moble en el sondeig practicat interpretem que podria haver estat utilitzat com a magatzem o bé per estabular les cries nascudes durant el període de muntanya (Rendu, 2001). Finalment trobem dues petites estructures arquitectòniques de funció indeterminada, massa petites per ser cabanes i amb murs d'escassa entitat sense enderroc a l'interior.

Tot i aquestes diferències en l'entitat dels murs, el seu nivell de sedimentació homogeni i el fet que es tracti de estructures adossades entre elles sense que es distingeixin reutilitzacions clares fa pensar que es tracta d'un conjunt d'estructures que va funcionar contemporàniament i responen a les pràctiques socials d'un mateix assentament ramader.

El model general del jaciment sembla correspondre a un poblat amb varies unitats domèstiques, cadascuna constituïda per alguns tancats de tamany petit i mitjà i una cabana, o espai d'hàbitat, generalment de planta circular i amb un diàmetre mai superior a tres metres. Finalment, en un planell una desena de metres més amunt de l'àrea del poblat, hem trobat dues ulteriors estructures, d'aproximadament 2 x 1,5 m, que per la seva posició i la seva configuració podrien representar punts d'observació o de control relacionat amb el poblat (cabanes 6,7). De fet, aquestes dues evidències no estan associades a tancats o altres vestigis arqueològics, i a més mostren la mateixa tipologia constructiva de les estructures del poblat.

Cal mencionar que l'actual camí GR-11 travessa l'assentament arqueològic afectant les restes arqueològiques.

Representació planimètrica:

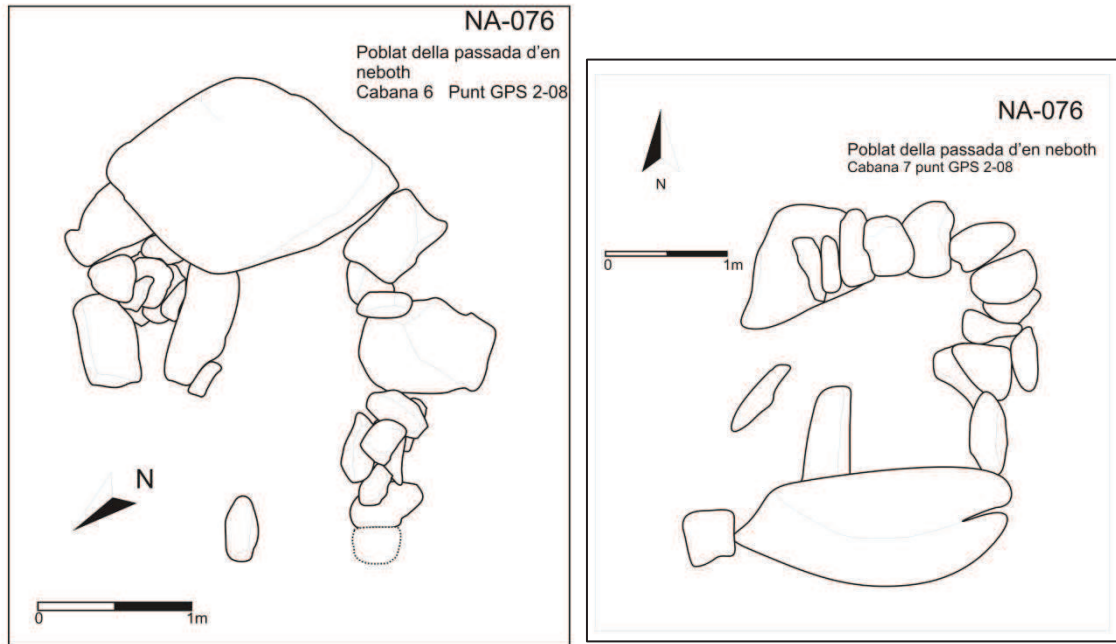

Figura 23: Les dues cabanes exemptes a l'assentament

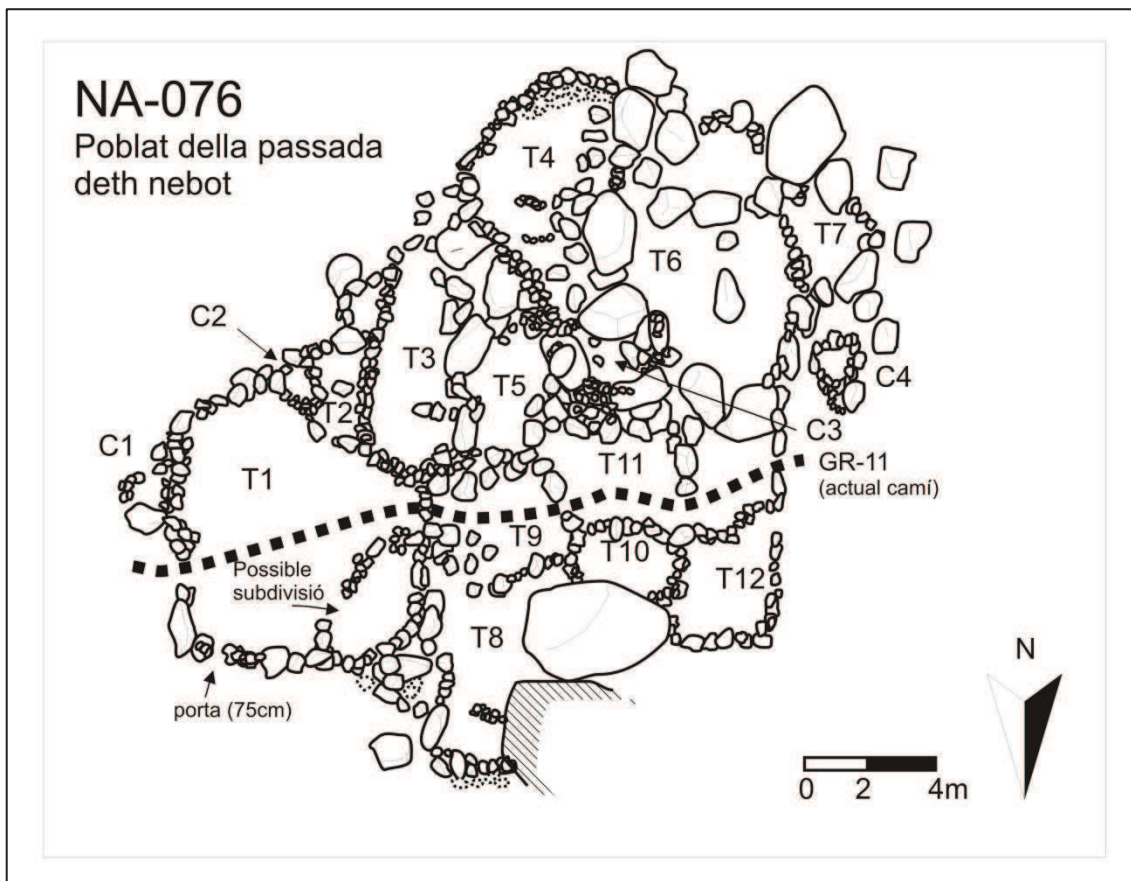

Figura 24: Dibuix a ma alçada de la planta general de l'assentament arqueològic NA-076

Foto 13: Vista general del lloc arqueològic NA-076

Foto 14: Vista del Tancat 2 on es poden apreciar murs més definits i amb més entitat arquitectònica

Foto 15: Vista del tancat 12 on es poden apreciar murs amb menys alçat i menys entitat arquitectònica.

Cronologia: No ha estat possible recuperar mostres per a datacions o altres tipus de material mòble que ens poguessin informar sobre la cronologia dels conjunts. Tanmateix per paral·lelisme amb altres assentaments trobats a la zona del PNAESM també amb gran quantitat d'estructures adossades inferim una cronologia corresponent al poblament ramader agrupat (Garcia Casas 2012; 2013) que es desenvolupa entre els segles III i XIII DNE.

CODI: NA-084

Nom: Despoblat del Tuc deth Lac Redon

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 319138 **Y** 4723222

Altura: 2411

Data de descobriment: 13/08/2012

Tipus: Gran conjunt ramader

Estructures: 14 tancats, 4 cabanes, 2 abrics, 1 recinte indeterminat segurament ramader i 2 estructures indeterminades

Tractament Rebut: Documentació, registre fotogràfic, aixecament topogràfic, sondeig.

Descripció:

Aquest gran conjunt d'estructures es troba en un planell sobre del Lac de Rius, en direcció nord-oest respecte del mateix llac, a una altitud de 2.411 m. Es tracta d'una posició estratègica des de la qual es domina completament la superfície del llac amb una clara visibilitat de tot l'entorn. En direcció nord-nord/est i en direcció sud- sud/est el jaciment està protegit per la presència de la serra del Tuc deth Lac Redon, mentre que en direcció nord-oest aproximadament a 300 m es troba un port de muntanya a prop del Coret deth Lac Redon. Un antic camí cap a aquest port voreja el jaciment per la seva banda sud. El jaciment ocupa una superfície de més de 1.500 m².

Podem dividir el poblat en tres àrees diferents: sector Oest, Est i Nord. Aquesta divisió sembla ser únicament espacial, per la tipologia constructiva dels murs, la morfologia en planta de les estructures arquitectòniques i el seu estat de conservació i sedimentació interpretem que aquests tres sectors corresponen a un mateix assentament humà, una mateixa unitat social.

El sector Oest consta de 8 tancats, tres cabanes i 1 abric amb murs. Totes aquestes evidències s'organitzen al voltant d'un espai central sense cap vestigi, que potser es podria considerar el centre del mateix jaciment. Per sobre d'aquest recinte trobem un gran recinte que també ocupa una posició central respecte i separat de l'anterior per un mur amb un accés de 1 metre. No es pot descartar que aquest recinte tingués també una funció ramadera però en tot cas sembla articular la resta d'estructures de l'assentament en aquest sector. En aquest sector totes les estructures estan construïdes aprofitant la presència de grans blocs erràtics. A més, la majoria de les cabanes semblen estar incloses dins dels tancats formant un conjunt únic: recinte pel ramat i espai d'hàbitat humà. L'única estructura aïllada, no associada a cap tipus de recinte és una cabana de planta rectangular que es troba a la franja més meridional del poblat, just al costat d'un vessant abrupte des del qual és possible apreciar una visió general del Lac de Rius i de tot el cercle glacial. Potser aquesta estructura podria representar un punt d'observació o de control.

Si el sector Oest es caracteritza per una certa homogeneïtat en la distribució del vestigis arquitectònics, el sector Est es caracteritza per una distribució força dispersa de les estructures arqueològiques. En aquest sector no s'aprecien estructures d'hàbitat, només hem individualitzat 4 recintes dispersos que en alguns casos semblen configurar una porció de terreny molt aplanat, a mode d'aterrossament.

El sector Nord es troba més amunt de la resta del jaciment i es caracteritza per la presència de dos tancats aïllats i d'una altra petita estructura de planta rectangular que per la localització i la morfologia podria representar un altre punt d'observació o de control. De fet, des d'aquesta posició, que es troba més alta respecte del nucli central del jaciment i al costat de la serra, és possible dominar tot el poblat i la mateixa vall.

Dins de les semblances en la morfologia en planta de els estructures trobem algunes diferències en el sistema constructiu tant de tancats com de cabanes. Les cabanes 4 i 1 (veure Taula estructures a l'annex 1) presenten murs amb poc alçat (0,4 i 0,3 metres aproximadament) amb parament de un gruix al voltant del metre i molt poc enderroc al seu interior. Això ens fa pensar que es tracta d'estructures construïdes en material perible que s'aixecaven sobre un sòcol de pedra. En canvi, la resta de cabanes tenen murs que conserven més alçat (0,7-0,9 metres) i amb més enderroc associat fet que ens porta a pensar que com a mínim bona part del mur estava construït en pedra. Entre aquestes cabanes, destaca la cabana 2, on s'ha practicat el sondeig per presentar un mur que divideix l'espai interior en dos àmbits. Trobem un accés des de l'exterior orientat al nord, cap a l'espai central de l'assentament que mesura 0,7 metres i un altre accés entre els dos àmbits que mesura 0,68m.

La dinàmica constructiva dels tancats es similar, alguns son espais entre grans blocs de caiguda natural on únicament s'hi ha col·locat petits murets per tancar un espai ja definit de forma natural mentre que altres presenten veritables murs amb més enderroc que ens indiquen una voluntat de construir una estructura ramadera en un lloc concret i més us de la pedra per construir el recinte. Aquests diversos tipus de sistemes es troben simultàniament en els tres recintes cosa que ens porta a deduir que les diferències responen a criteris potser funcionals però no cronològics. La major part dels tancats conserven accessos de entre 0,65 i 0,9 metres. Les cabanes tenen accessos d'entre 0,6 i 0,7 metres. Quan trobem accessos en les estructures aquests orienten cap a l'espai central de l'assentament.

Interpretem aquest conjunt d'estructures com un mateix assentament i que estan vinculades a la mateixa fase d'ocupació. Es tracta d'un exemple en el PNAESM més de assentaments humans on sembla que diversos grups humans, cadascun amb el seu ramat s'agrupaven en un mateix assentament per passar la temporada d'estiu. Alhora aquests ramats no semblaven ser massa grans, es tracta d'un tipus de pràctica molt diferent a al transhumància tradicional d'època moderna i contemporània (Garcia Casas, 2013).

Registre planimètric i fotogràfic:

Foto. 16 i 17: Imatges general del conjunt (NA-084)

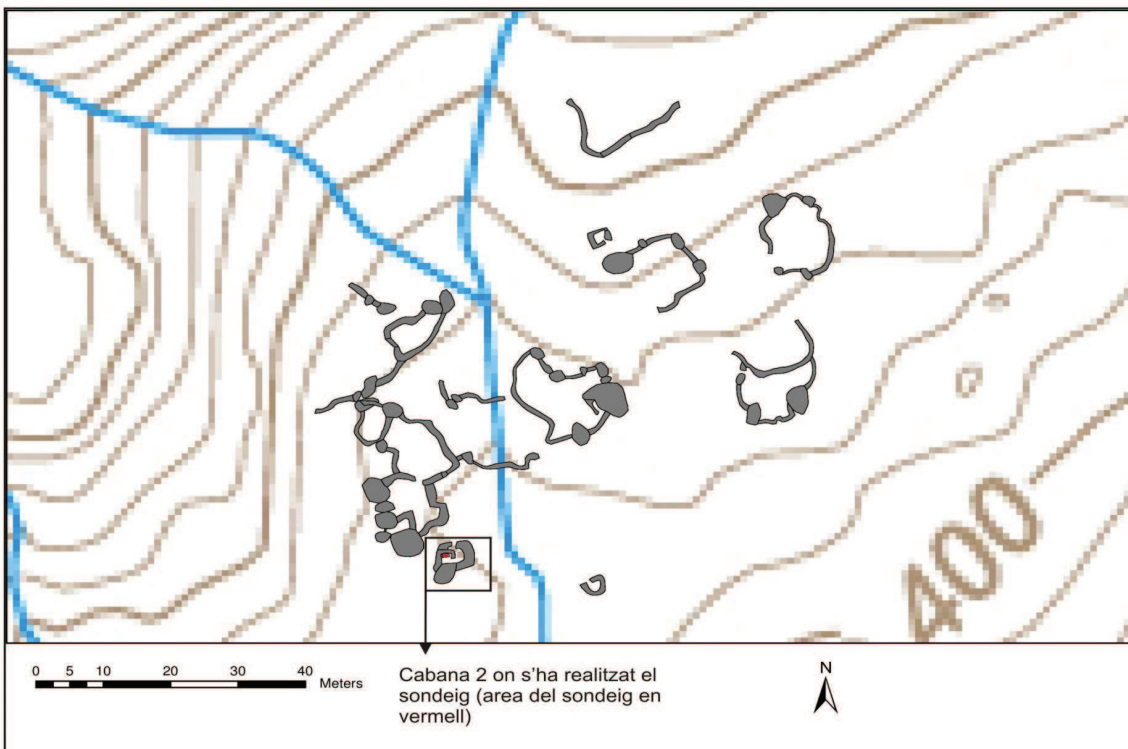

FIG 25: Aixecament topogràfic del NA-084

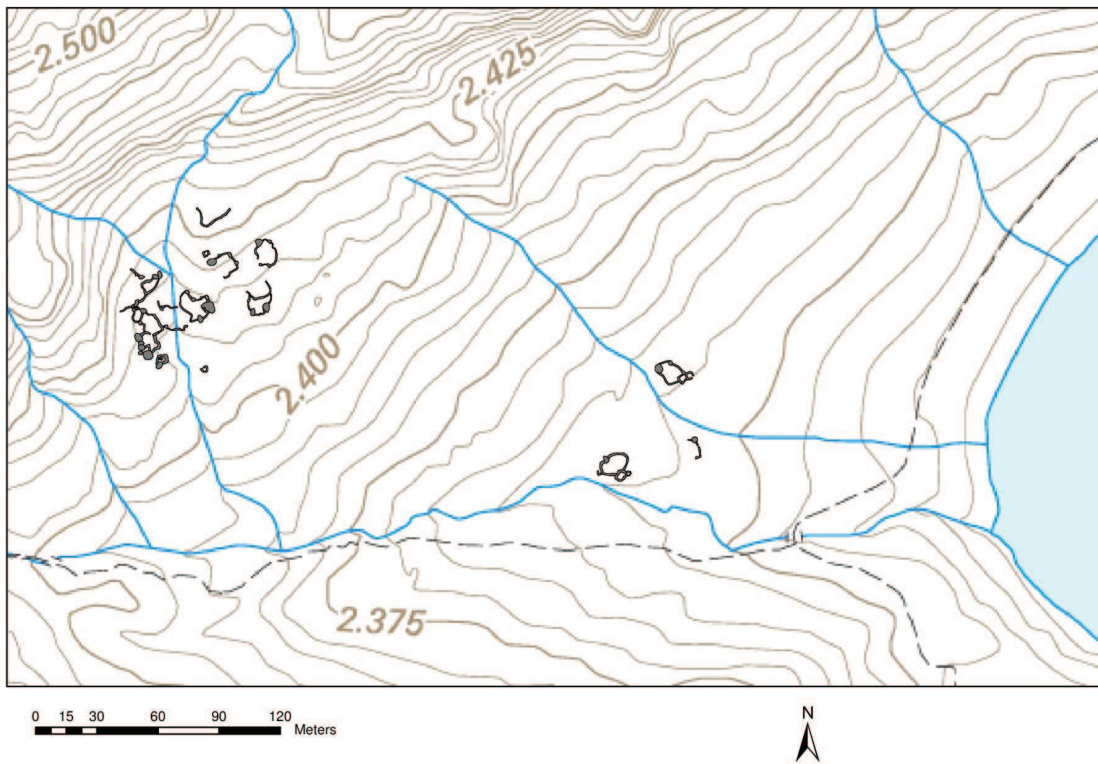

Figura 26: Aixecament topogràfic del Lac de Rius amb els assentaments NA-084, NA-080, NA-112 i NA-083 (d'esquerra a dreta).

Cronologia:

El sondeig practicat a la Cabana 2 (veure annex) ha mostrat un nivell d'ocupació clar amb fragments de ceràmica i lítica associat a l'estructura i per extensió a la resta de construccions arquitectòniques de l'assentament ha proporcionat una mostra de carbó datada entre segle III i principis del IV calDNE (Beta-377577: 1780+- 30 calBP).

Per sota d'aquest nivell i sense relació amb la cabana s'ha trobat una elevada concentració de carbons que interpretem com antròpica i vinculada a un fogar. La datació d'un d'aquests carbons ha donat una datació prehistòrica de finals del IV mil·lenni calANE. (Beta-377578: 4420+-30 calBP).

CODI: NA-110

Nom: Cabana i formatgera del Lac de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) X 320230 Y 4723023

Altura: 2353

Data de descobriment: 12/08/2012

Tipus: Conjunt arquitectònic

Estructures: 2 cabanes, 2 estructures més petites probablement magatzems i un mur.

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

El jaciment NA-074 consta de quatre estructures: dues cabanes, una formatgera, i un possible pas comptador. Totes les estructures es troben aproximadament a 100 m del Lac de Rius, en la porció superior del vessant oest de la Barraca de Rius. La primera cabana (cabana1) es constitueix de tres trams de mur que aprofiten en el costat est un aflorament de roca mare de 90 cm de longitud. L'espai interior mesura 3,5m en direcció oest-est i 2,4m en direcció nord-sud. Els murs presenten un alçat de 60cm. Els blocs que conformen l'enderroc son visibles tant en l'espai interior com en l'espai exterior de la cabana. Tots els blocs presenten certa sedimentació, indicant una certa antiguitat de l'estructura. En direcció oest, a 5 m de distància respecte de la cabana, es troba una acumulació de roques que sembla formar un petit recinte de forma circular, amb un alçat de 85 cm. L'estructura, que està construïda sobre un aflorament de roca mare, estava probablement coberta amb uns blocs de granit, ara caiguts. Podria tractar-se d'un lloc per a conservar aliments o processar productes procedents de la ramaderia.

La segona cabana (cabana2) es troba a 18 m en direcció sud respecte de la primera. Es tracta d'un recinte en precari estat de conservació d'aproximadament 1,80 m d'amplitud i 1 m de llarg. El tram de mur que millor es conserva és el mur nord-oest, mesura 1 m de longitud amb un alçat de 35 cm. Es constitueix per dues filades de pedres que aprofiten un aflorament de roca mare.

Finalment a pocs metres més avall respecte de la cabana 1, es troba un tram de mur rectilini d'aproximadament 3m de llargada, on la part millor conservada mesura 1,5 m. El mur recolza sobre dos blocs naturals de granit que encara conserven una mica d'estructura. D'amplada, el mur mesura 80 cm i es constitueix per dues filades de pedres i un abundat enderroc, amb una amplitud total d'aproximadament 1,5 m. Al centre sembla que hi ha un accés de 60 cm, que podria representar la zona de passatge. Ignorem si es tracta d'un pas comptador. De ser així seria, probablement posterior a la resta d'estructures.

Representació planimètrica:

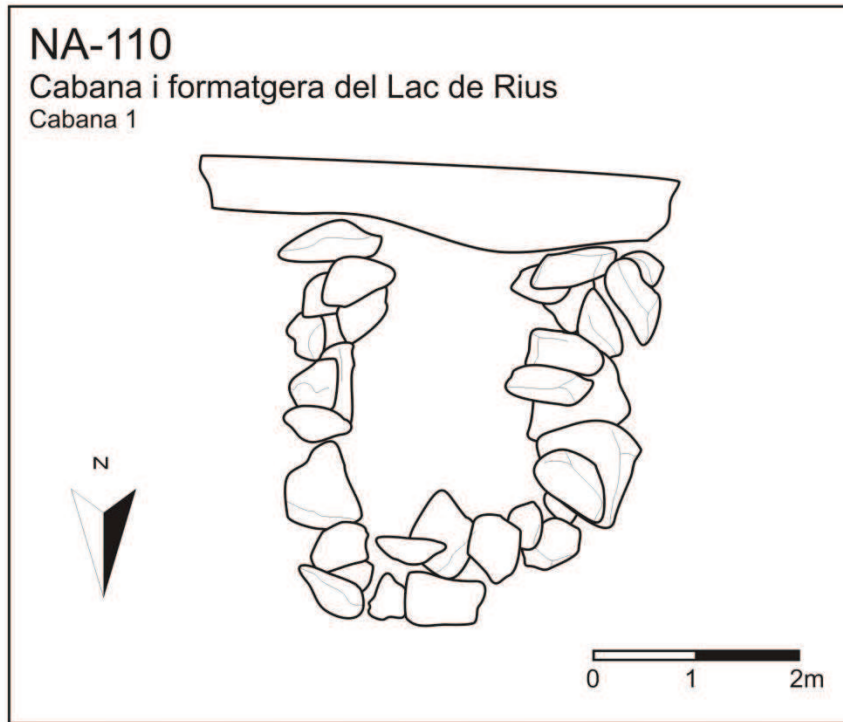

Fig 28: Cabana 1 de l'assentament NA-110

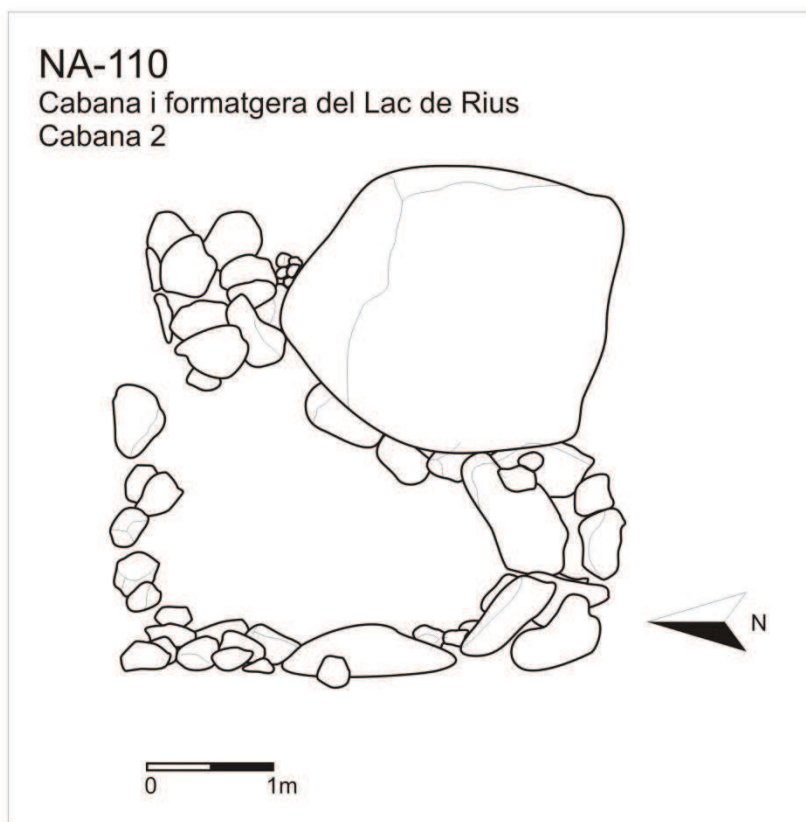

Fig 29: Cabana 2 de l'assentament NA-110

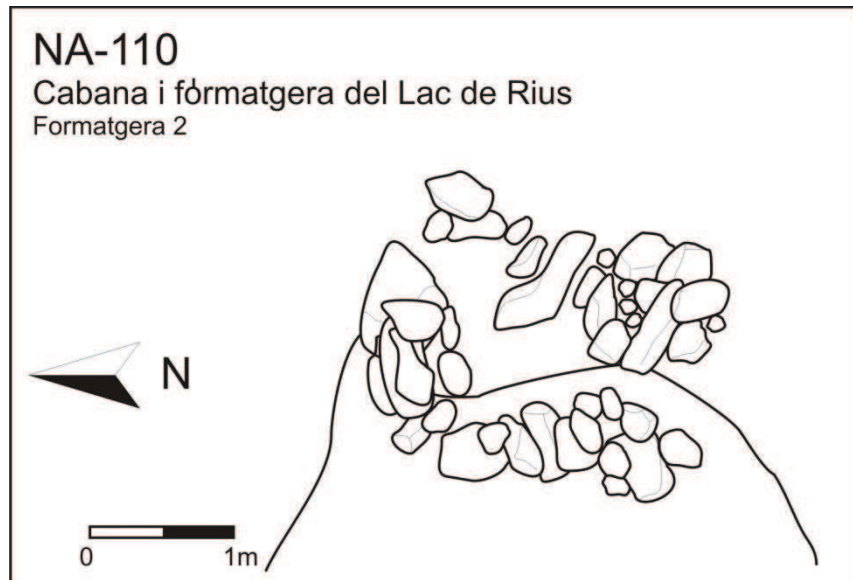
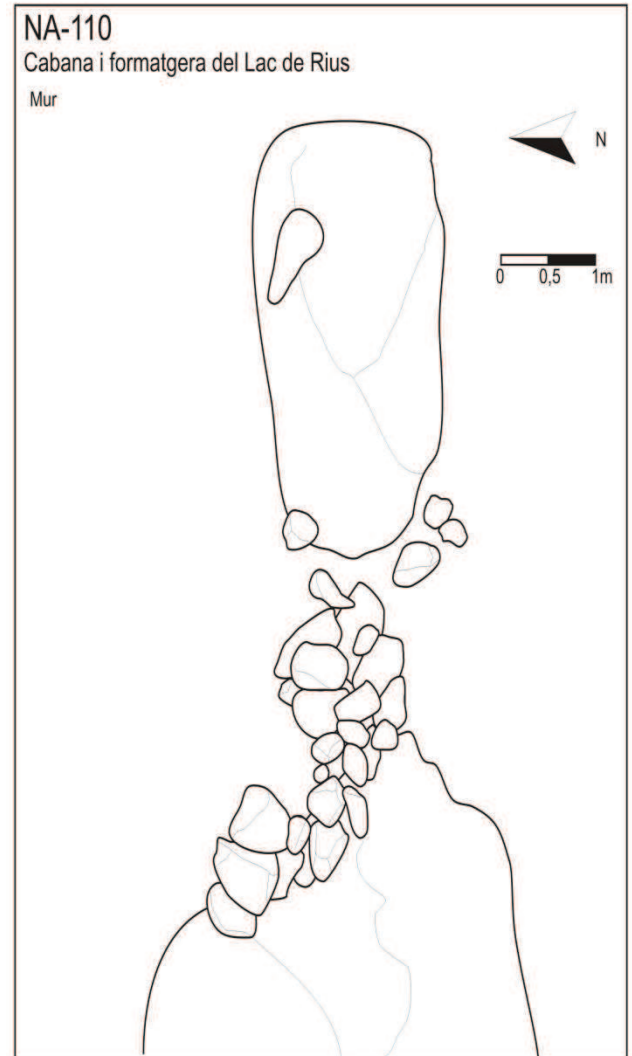
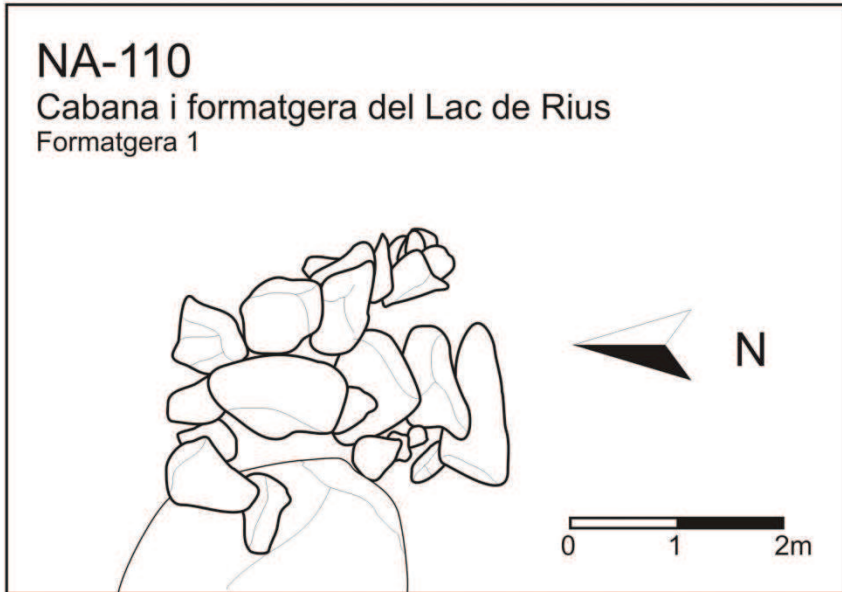

FIG 30, 31 i 32: Estructures d'emmagatzematge interpretades com a possibles formatgeres (dreta). Mur (Esquerra)

Cronologia: Indeterminada però no sembla recent ni dels últims dos segles. La tipologia constructiva de les cabanes recorda a estructures datades entre el segle XI i el XVI DNE. El mur podria tenir una cronologia diferent.

CODI: NA-086

Nom: Recinte del Tuc deth Lac Redon

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) X 319201 Y 4723443

Altura: 2485

Data de descobriment: 13/08/2012

Tipus: Tancat aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

El jaciment NA-086 es tracta d'un recinte que es troba a la part més alta del vessant meridional del Tuc deth Lac Redon, en un planell aproximament a 2500 metres d'altitud. L'estructura es conforma per un recinte de forma allargada i bastant estreta (9,0 x 2,0 m), amb una orientació nord/oest-sud/est. Està constituït per quatre trams de mur de poca alçada, a excepció del mur sud-oest que aprofita un gran bloc d'aflorament de roca mare i assoleix una alçada de 40 cm. En el mur sud-est és visible una obertura d'aproximadament 90 cm que podria indicar el passatge d'entrada a l'estructura. La tipologia constructiva general de l'estructura és bastant senzilla, aprofitant blocs de granit de tamany mitjà disposats en filades paral·leles.

Representació planimètrica i fotogràfica:

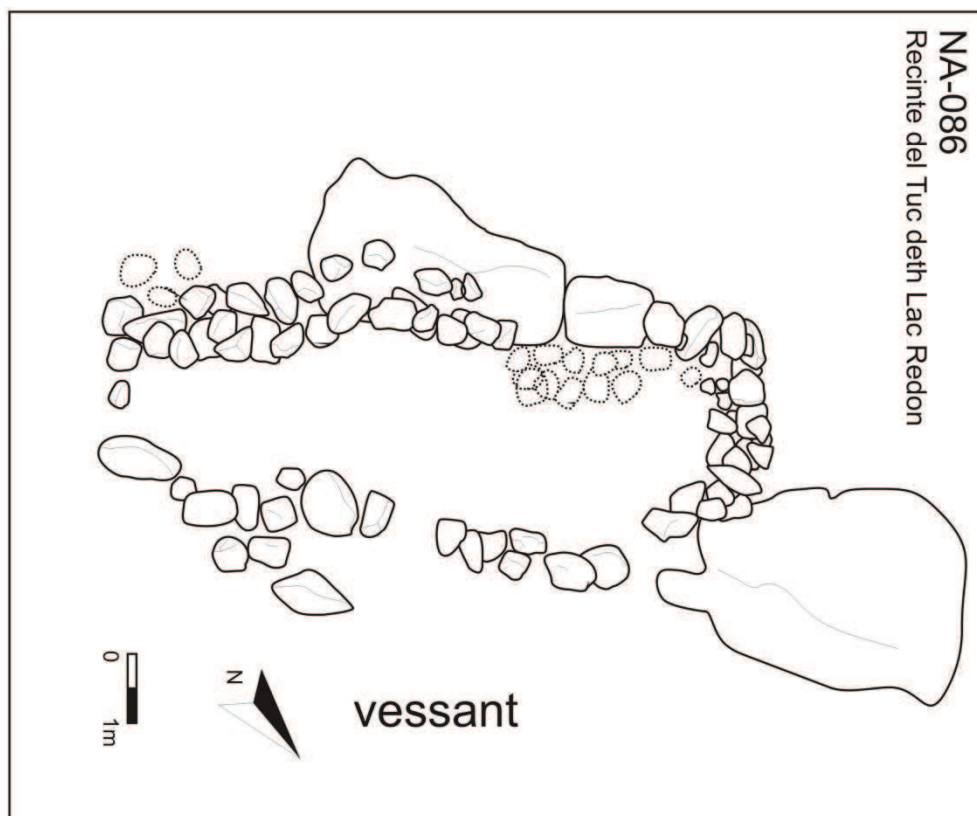

Fig 33: Dibuix de l'assentament NA-086

Foto 17. Imatge general del recinte

Cronologia:

Indeterminada.

Àrea arqueològica: Valarties 04 Lac Tort de Rius (VAL-04).

Aquesta àrea arqueològica està definida per el Lac Tort de Rius. En les zones planes i amb abundant prat que trobem en aquesta zona destaca l'assentament NA-90 amb una quantitat força important d'estructures. Trobem també un abric sense vinculació aparent amb l'assentament. El NA-088.

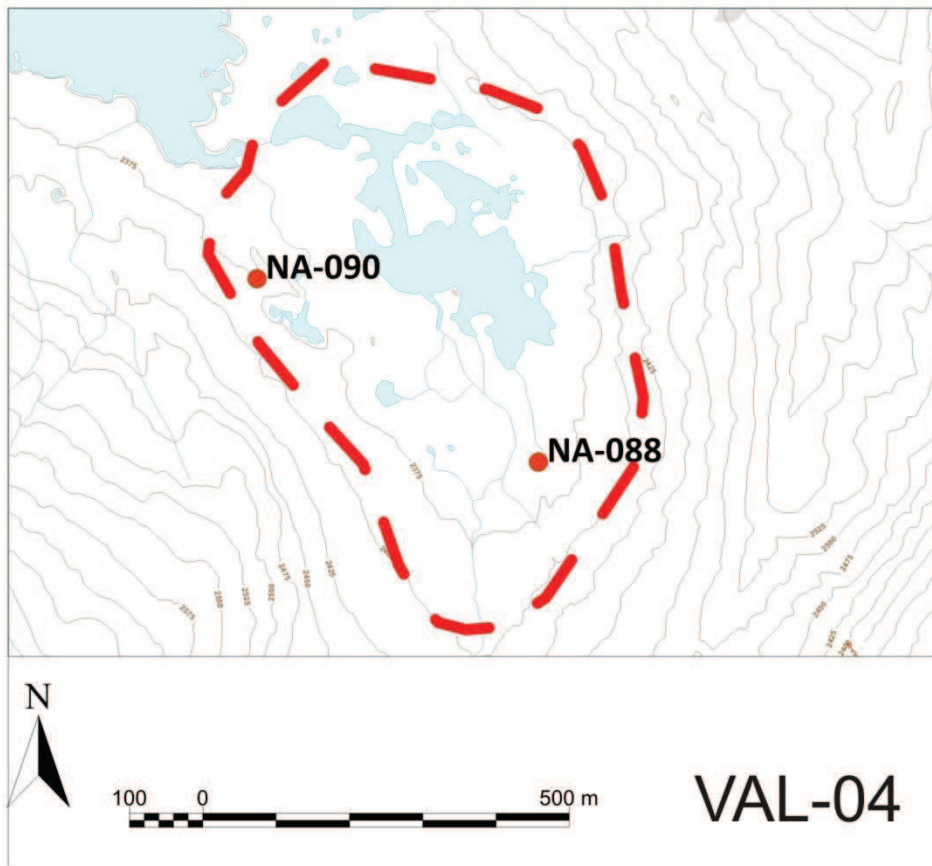

Fig 33: Àrea arqueològica VAL-04.

Llocs arqueològics:

NA-090, NA-088

CODI: NA-090

Nom: Despoblat del Lac Tort de dalt

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 321084 **Y** 4721503

Altura: 2375

Data de descobriment: 14/08/2012

Tipus: Gran conjunt ramader

Estructures: 4 tancats, 4 cabanes, 2 estructures indefinides (una d'elles molt possiblement d'habitat) i 3 abrics.

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix, Sondeig

Descripció:

Aquest gran conjunt d'estructures es troba a mitja cota en el vessant oest de la vall que des de el Tuc des Estanhets baixa fins a la ribera del Lac Tort. El jaciment es troba en una petita depressió entre el vessant i el cap d'una morrena lateral, en una posició molt protegida i a la vegada amagada. Està orientat en direcció nord-sud i per la seva extensió el podem dividir en dos sectors diferents: sector nord i sector sud. Les estructures, de fet, s'estenen per un àrea d'una longitud d'aproximament 100 m i una amplitud entre 35 i 40 metres. El sector nord està constituït per la combinació de diferents vestigis arquitectònics: grans blocs de caiguda natural tancats amb trams de mur (3 abrics), petites estructures de planta circular (1 cabana) i grans recintes de forma rectangular (3 tancats) a més d'altres recintes de difícil interpretació. Possiblement aquests tres tipus d'evidències representen l'associació de zones d'hàbitat i zones per als ramats i pensem que responen a un únic assentament humà contemporani en el temps.

Al centre del jaciment es troba un bloc de granit de grans dimensions que forma, amb altres blocs més petits, un gran espai protegit. Aquest espai està separat per la presència de tres trams de mur, en tres àmbits diferents que probablement defineixen tres àrees diferents d'hàbitat. Es tracta d'un abric peculiar tant per tamany i per complexitat constructiva. El sector sud mostra un estat de conservació de les estructures lleugerament pitjor, amb tancats i cabanes més dispersos que s'organitzen al voltant d'un petit pantà. Hem observat la presència de 3 possibles tancats i de 2 cabanes. A més d'aquestes estructures en la part més alta del jaciment, en posició sobrealçada respecte de la resta de les estructures, hem individualitzat un petit recinte de planta rectangular que podria representar un punt d'observació o de control. De fet des d'aquesta estructura es domina completament la vall del Lac Tort, tant en direcció del Lac de Rius com en direcció de la Collada del Lac de Mar

La tipologia constructiva de tot el jaciment és semblant a altres conjunts de la vall de Valarties, aprofitant la presència de grans blocs de caiguda natural per configurar diferents espais domèstics. En algun cas sembla possible identificar més d'una fase d'ocupació del jaciment per la presència de reaprofitaments dels paraments. Igualment, la presència d'abundant material d'enderroc molt sedimentat suggereix una ocupació del jaciment des de cronologies antigues. En definitiva, es tracta d'un jaciment bastant complex amb un nombre elevat d'estructures d'hàbitat associades a recintes i tancats que podria haver patit diferents fases d'ocupació humana.

Observant la importància del jaciment pel que fa al nombre d'estructures s'ha practicat un sondeig de 80x80cm. En el sondeig ha aparegut fins a tres nivells d'ocupació amb nombrosos carbons i ceràmica associada.. En tots els nivells s'ha recollit mostres de carbó per a realitzar datacions de C-14.

Representació fotogràfica i planimètrica:

Foto 17: Imatge general del conjunt amb l'Abric 1 al fons.

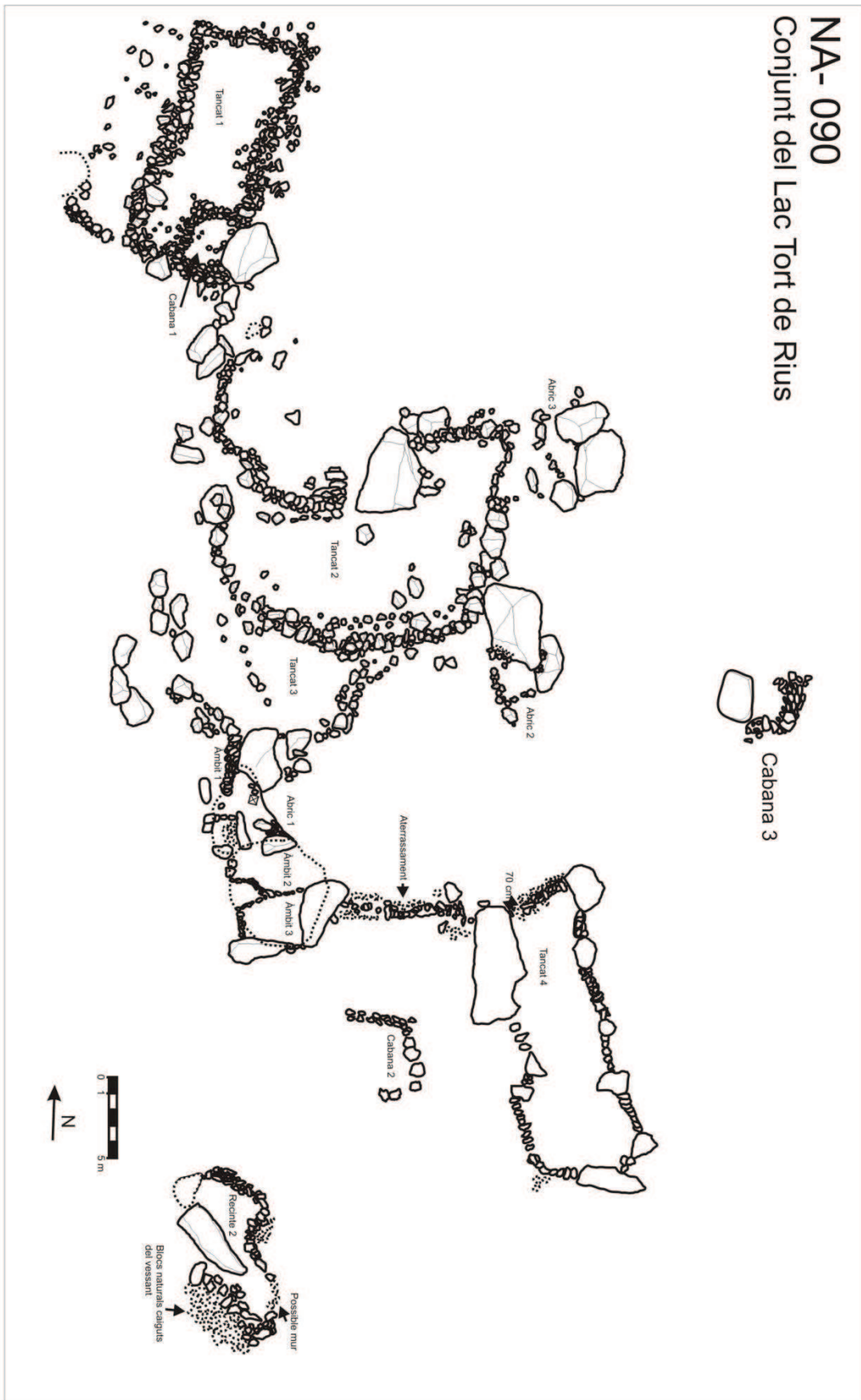

Fig 34: Planimetria del jaciment NA-090

Foto 18: Imatge de la Cabana 1 i el Tancat 1

Cronologia:

En el sondeig a l'Abric1 s'han trobat tres nivells d'ocupació, els dos inferiors s'han datat amb dos resultats diferents. Segle XIV calDNE en el nivell intermitj (Beta-332028: 600+/-30cal BP) i amb dos intervals entre el segle III i IV calDNE el segon (332029: 1690+/-30 calBP)

Degut a que el sondeig es va fer a l'interior de l'abric i no esta en relació amb un mur resulta difícil extrapolar alguna d'aquestes dos cronologies al conjunt d'estructures arquitectòniques visibles actualment. Al llarg del PNAESM en altres campanyes de prospecció s'han descobert grans conjunts d'estructures ramaderes amb una forquilla cronològica entre el segle III i el XIII calDNE (Garcia Casas *et al*, 2013, Garcia Casas, 2013). Es per això que a priori qualsevol de les dos cronologies poden ser vàlides per al poblat però fixant-nos en la tipologia constructiva, l'absència de la tècnica de la falsa cúpula a les cabanes i els paral·lelismes amb NA-084 podríem suggerir a tall hipotètic que les estructures arquitectòniques corresponen a la més antiga d'aquestes dues datacions.

CODI: NA-088

Nom: Abric del Lac Tort de Rius

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 321468 **Y** 4721253

Altura: 2361

Data de descobriment: 14/08/2012

Tipus: Abric aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

El jaciment es troba en la part baixa del vessant de la Collada del Lac deth Mar, a poca distància del camí que porta al Lac Tort de Rius que es troba a una distància d'aproximadament 60 m. L'abric es troba en una àrea plana caracteritzada per la presència de varis torrents que des del Coll de Conal de Rius i de l'Estany de Molar Gran conflueixen cap al llac. L'estructura és constituïda per dos grans blocs erràtics que recolzant-se formen un espai protegit. Aquest espai està tancat en els extrems per dos trams de mur, un en la banda oest i l'altre en la banda est. El tram de mur oest tanca l'entrada de l'abric, l'obertura més gran, amb una forma angulada (2.10 m en direcció nord-sud i 2,00 m en direcció est-oest) i una amplitud de més de 50 cm. La base d'aquest parament sembla molt sedimentada, amb abundant material d'enderroc també sedimentat. Successivament sembla possible individualitzar una fase d'ocupació més moderna representada per la part superior dels murs i l'enderroc no sedimentat. El tram de mur est, a la vegada, presenta dues fases d'ocupació, una més antiga amb el mur i l'enderroc més sedimentats, i una més recent. Aquest parament tanca una petita obertura entre els dos blocs d'aproximadament 1,40 m.

Representació planimètrica i fotogràfica:

Foto 19: Imatge general del abric (NA-088)

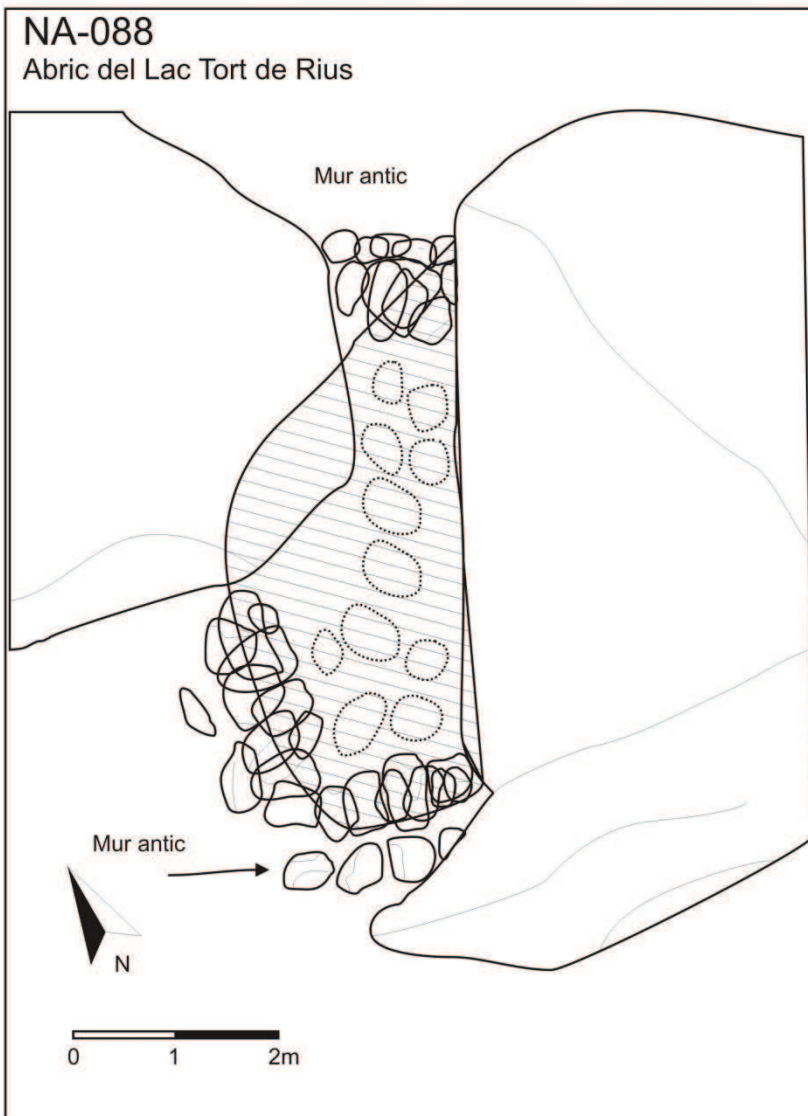

Fig 35: Dibuix de la planta de l'abric NA-088. La part amb reompliment rallat indica la superfície sota la cornisa.

Cronologia: Indeterminada.

Àrea arqueològica: Valarties 05 Lac de Mar (VAL-05)

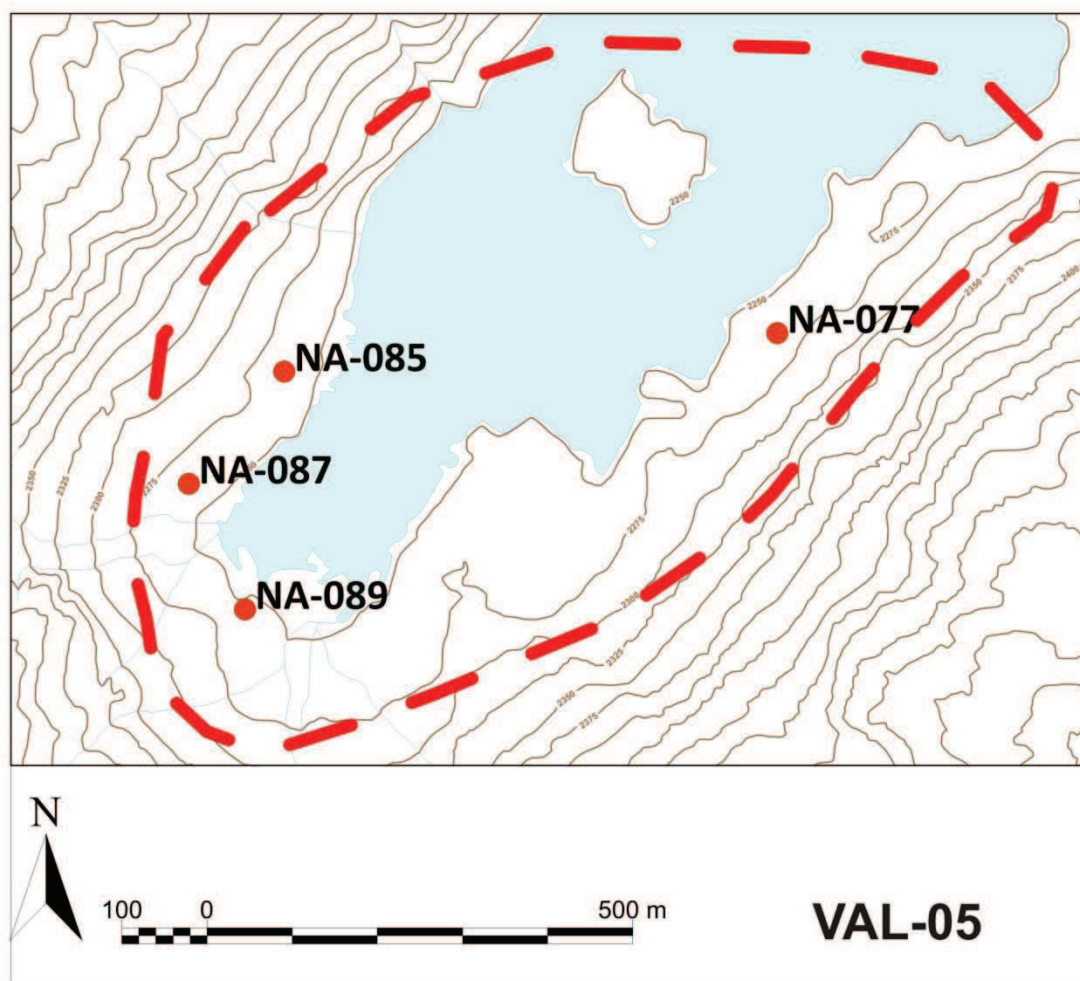

Figura 36: Àrea arqueològica VAL-05

Aquesta àrea arqueològica es troba definida per el Lac de Mar, un dels llacs més grans del PNAESM. Es tracta d'una zona abrupta, a 2250 metres, únicament a la zona sud-oest trobem terreny prou pla com per albergar-hi assentaments. Les restes arqueològiques es troben disperses i sense aparent connexió entre sí. D'entre les restes arqueològiques destaca l'assentament NA-085 amb gran quantitat de restes desdibuixades per la vegetació. Els altres llocs arqueològics son dos abrics i un tancat aïllat.

Llocs arqueològics

NA-077, NA-085, NA-087, NA-089

CODI: NA-077

Nom: Abric del Lac de Mar I

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322804 **Y** 4721144

Altura: 2260 metres

Data de descobriment: 11/08/2012

Tipus: Abric aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Es tracta d'un abric situat a pocs metres del Lac de Mar a la seva banda sud, a l'alçada de l'illa Era Unhola. Es tracta d'una zona de relleu abrupte, amb molts blocs erràtics de caiguda natural. Cinc d'aquests grans blocs granítics van quedar apuntalats entre sí producte de la mateixa acció geològica deixant sota seu un ampli espai habitable i aixoplugat. L'ocupació d'aquest espai es pot comprovar per la presència de varis trams de mur que cobreixen alguns dels trams més exposats. A la banda sud-est el mur que manté cert alçat cobreix l'obertura casi completament, a la banda nord-oest, una petita escletxa també esta coberta per un mur més petit. L'accés sembla estar orientat al nord, en aquesta part també trobem pedres col·locades per arrecerar l'espai. L'interior de l'abric està cobert de vegetació i no es localitzen objectes mobles en superfície.

Representació planimètrica i fotogràfica:

Foto 20: Vista general de l'abric NA-077

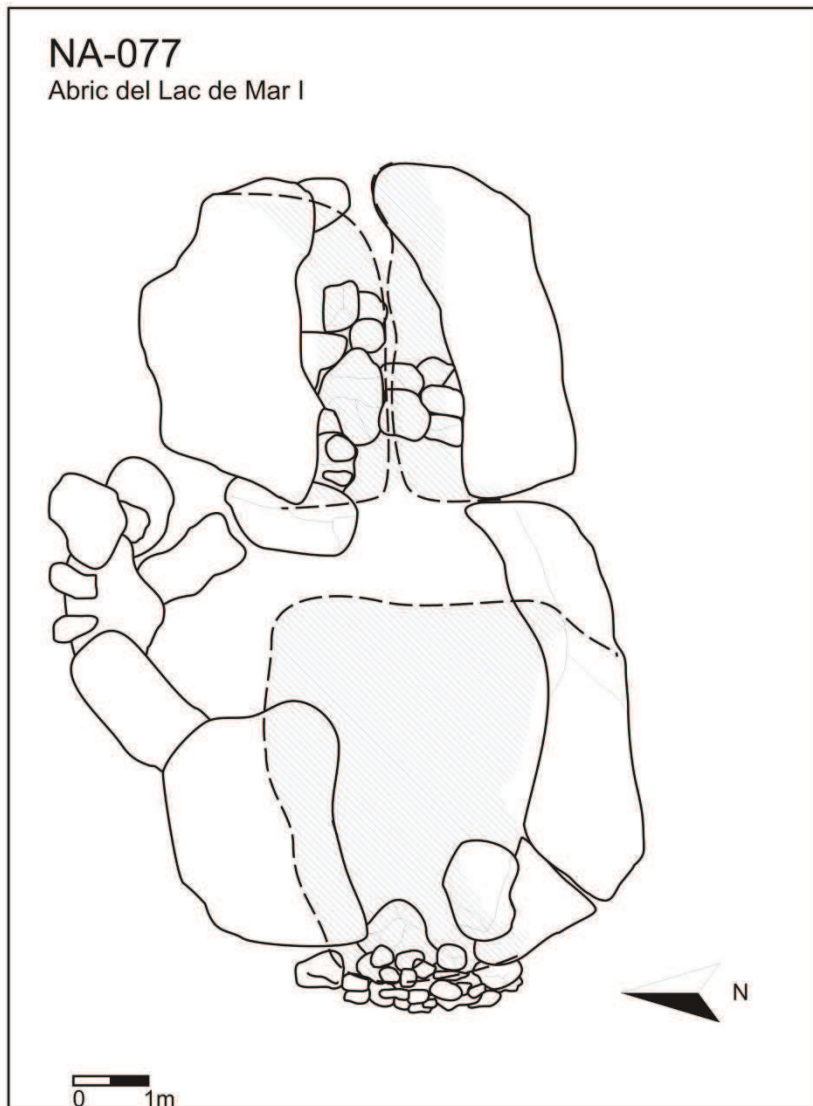

Fig 37: Dibuix de l'abric NA-077. La zona en discontinu i reompliment rallat indica la que es troba sota la cornisa de l'abric

Cronologia:

Indeterminada.

CODI: NA-085

Nom: Conjunt de l'Estanh de Mar

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322225 **Y** 4721099

Altura: 2261

Data de descobriment: 14/08/2012

Tipus: Conjunt ramader

Estructures: 2 abrics, 1 tancat, diverses estructures i retalls de mur desdibuixats

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix, Sondeig

Descripció:

Es tracta d'un conjunt format per dos abrics i gran quantitat de murs que formen estructures actualment difícils d'identificar degut a la vegetació. Es situa al nord-est del Lac de Mar en un espai pla al costat del llac abans de que el camí provinent del refugi de la Restanca comenci a guanyar cota en direcció a la Colhada der Estanh de Mar. L'àrea on es troba l'assentament esta coberta de herba alta, es per això que de les estructures a l'aire lliure únicament hem pogut identificar amb seguretat un tancat i 5 recintes però trobem gran quantitat de murs desdibuixats per l'abundant vegetació. Els murs estan compostos d'una sola filada i no més de dues fileres i no sembla que originalment haguessin tingut un alçat gaire més elevat. El tipus de vegetació que trobem indica la presència en el subsòl d'abundants quantitats de fosfats fruit de l'estabulació. L'accés es troba orientat a l'oest i els vestigis es situen en una àrea de 70 metres de llarg que acaba en una tartera situada a l'est. L'abric 2 es situa a l'oest, trobem un mur en el seu accés i el seu espai interior és força gran amb una altura de gairebé 2 metres a la seva part central, en aquest espai interior trobem gran quantitat d'ossos d'ovicàpid d'aspecte força recent. Pel que fa a l'abric 1, aquest es situa en el centre del jaciment, aprofita un gran bloc de pedra que deixa un espai interior delimitat per un mur que envolta l'abric per les bandes sud, est i oest. Formant cantonades en angle recte. L'accés està orientat al sud. El mur es compon de sis fileres i una sola filada i es troba força ben conservat. En general trobem molta sedimentació a tot el jaciment.

Amb la intenció d'esbrinar la possible existència de fases d'ocupació antigues i/o prehistòriques a l'abric 1 es practica una cala estratigràfica en un dels angles interiors del mur, a la cala s'han trobat diversos nivells d'ocupació, el primer d'aspecte recent ha jutjar per els elements metàl·lics i la resta més antics. S'han pogut identificar també dos fogars corresponents a moments diferents i s'ha recuperat ceràmica a mà i a torn. Finalment s'han recollit mostres per a datació de C-14.

Representació fotogràfica i planimètrica:

Foto 22: Entrada de l'abric 1

Foto 23: Mur amb accés a l'àrea on es troba la majoria d'estructures

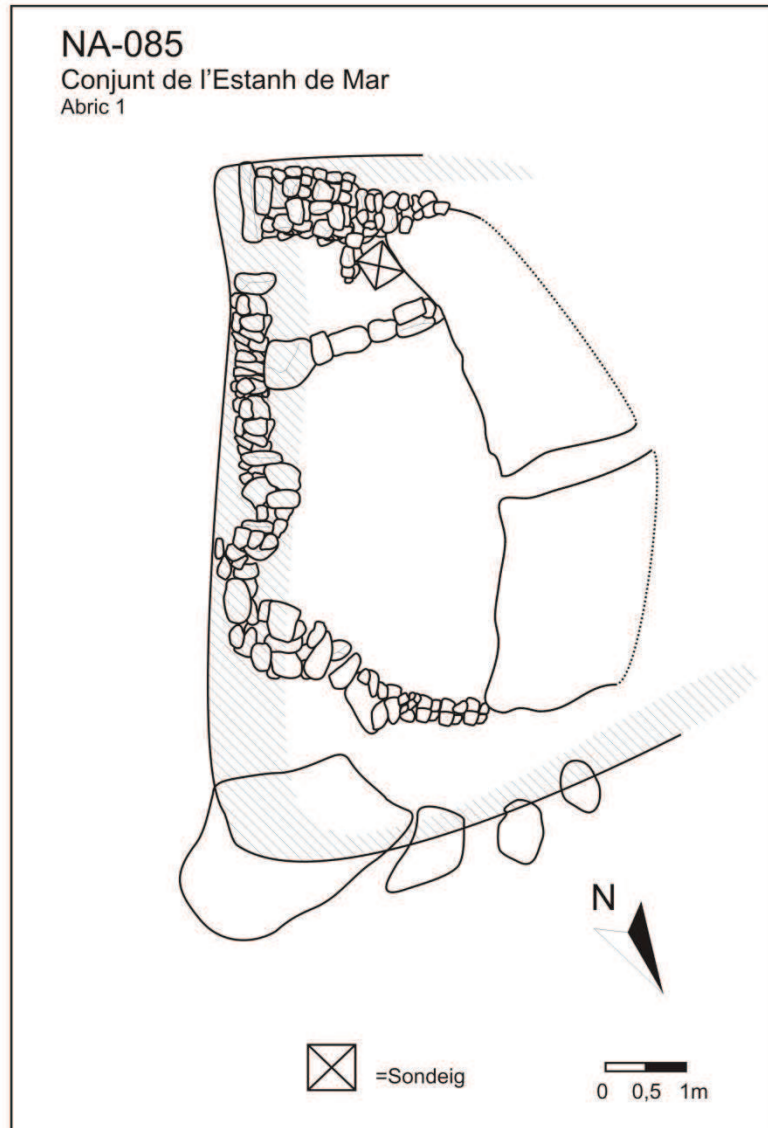

Fig 38: Planimetria de l'Abric 1 de NA-085 amb el sondeig realitzat

Cronologia:

La datació de mostres de carbó recuperades en el nivell inferior estratigràficament localitzat en el sondeig ha facilitat un resultat del primer segle calNE (BETA 332027 1940+- 30calBP).

CODI: NA-087

Nom: Abric del Lac de mar II

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322113 **Y** 4720967

Altura: 2257

Data de descobriment: 14/08/2012

Tipus: Abric aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Es tracta d'un abric situat a la capçalera del Lac de Mar just abans de l'inici de la pujada de la Colhada deth Lach de Mar. A l'entorn hi trobem prats alpins en un relleu que si bé en els voltants immediats del jaciment és pla, en general és força abrupte amb gran quantitat de blocs erràtics. L'abric està conformat per dos grans blocs de granit un dels quals recolza de manera obliqua sobre l'altre, que forma la paret est, completament vertical. En les obertures sud i nord trobem murs que tanquen l'espai interior. El mur sud és el que conserva més alçat (3-4 fileres i 80cm d'altura) i presenta abundant enderroc.

Representació planimètrica i fotogràfica:

Foto 24: Imatge general de l'abric NA-087

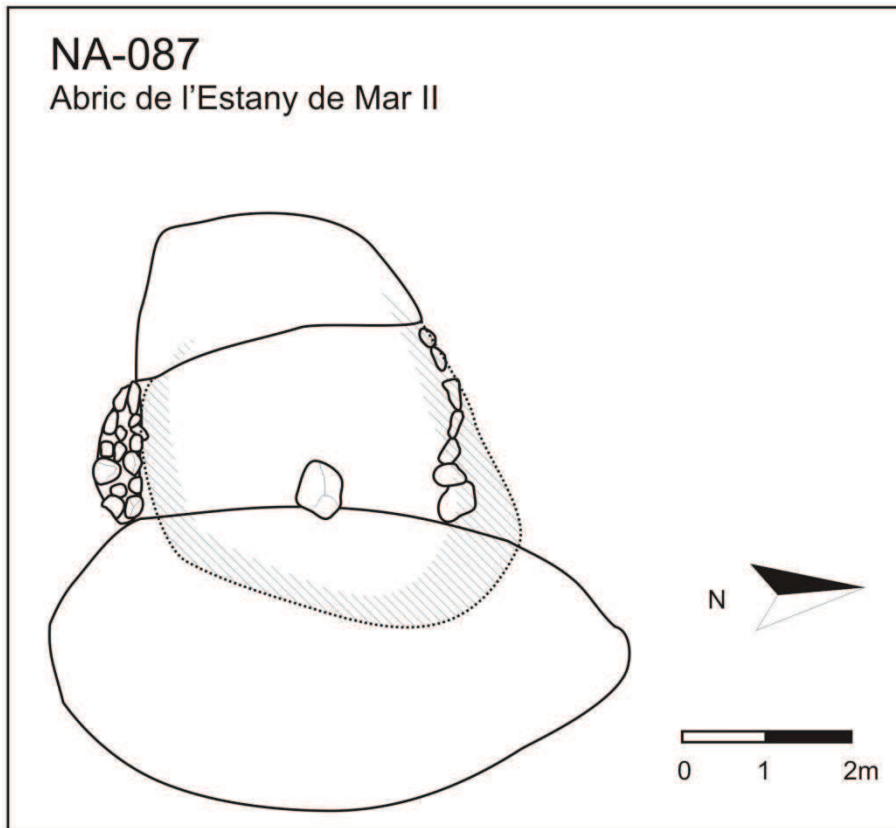

Figura 39: Representació del NA-087

Cronologia:

Indeterminada

CODI: NA-089

Nom: Tancat del Lac de Mar

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 322179 **Y** 4720819

Altura: 2252

Data de descobriment: 26/08/2012

Tipus: Tancat aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Dibuix

Descripció: Aquest jaciment consisteix en un recinte a l'aire lliure localitzat a l'extrem sud de l'Estanh de Mar, a uns 30 metres de la riba, en una zona de fons de vall. A l'est del jaciment hi ha un rierol que desemboca a l'estany i cap a l'oest es troba la Collada de l'Estanh de Mar. El camí que hi mena passa molt a prop del jaciment. L'entorn del jaciment és una zona de relleu suau coberta per prats alpins amb alguns blocs erràtics de granit. El recinte que defineix el jaciment té una planta en forma de "L" les dimensions del qual són de 15x9m. Al sud-oest està delimitat per una petita tartera i al nord-est aprofita un bloc erràtic. Hi podem distingir tres murs amb diferents graus de sedimentació tot i que sembla que van funcionar de manera contemporània. El tancat aprofita la part baixa de la tartera i un gran bloc erràtic entre els murs 1 i 3, aquest darrer totalment sedimentat tot i que se'n pot apreciar la silueta. A l'extrem nord, el recinte queda obert.

Representació planimètrica:

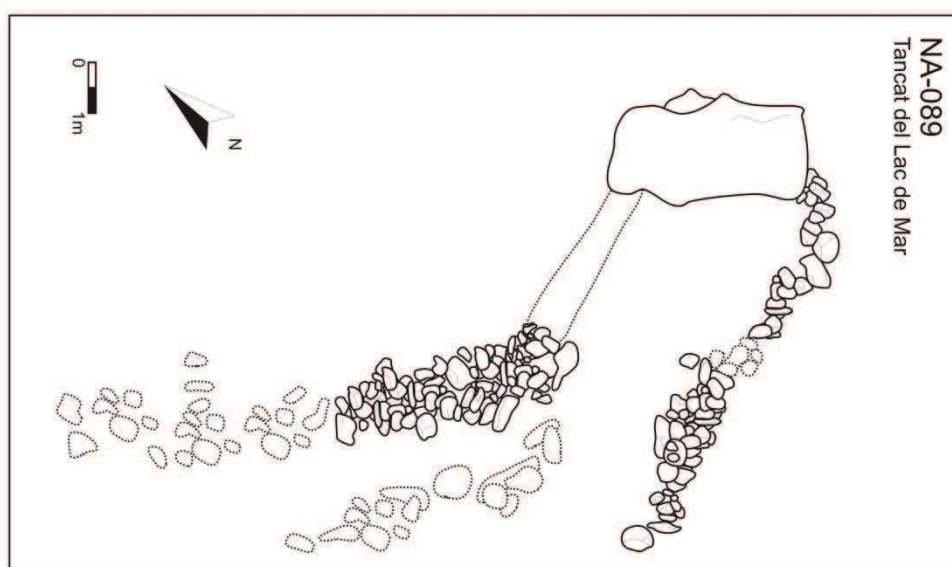

Figura 40: Planta del NA-089

Cronologia: Es molt possible que es tracti d'un recinte d'època contemporània (s. XVIII-XX)

Àrea arqueològica: Valarties 06 Estanh deth Cap deth Port (VAL-06).

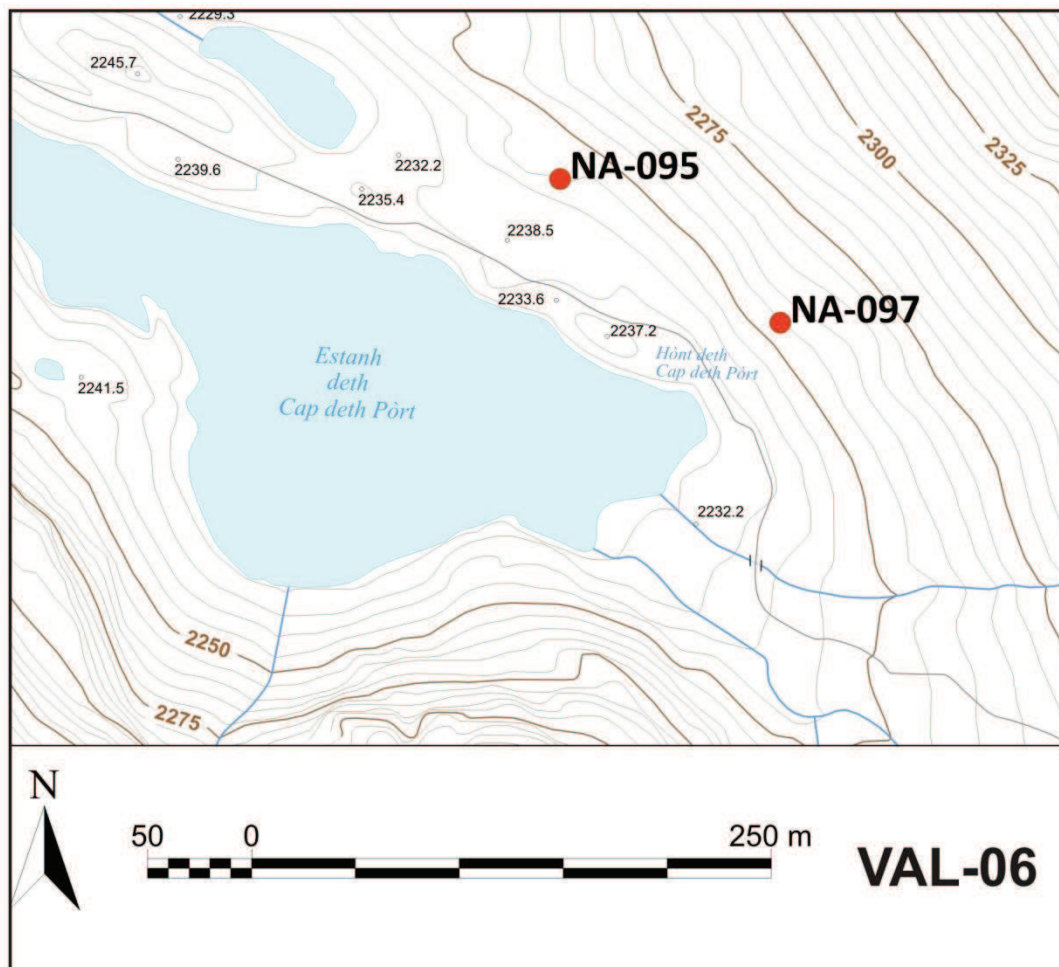

Fig 41: Àrea arqueològica VAL-06

Es tracta de dos assentaments al voltant de l'Estanh deth Cap deth Port a la seva riba nord. La riba sud és aparentment massa abrupta com per haver-hi estructures arquitectòniques. Cal destacar que els dos assentaments es troben molt aprop del GR-11 que puja cap al coll de Oelhacrestada i comunica amb la vall de Saboredó i el Port de Caldes.

Llocs arqueològics:

NA-095, NA-097

CODI: NA-095

Nom: Abric de l'Estany deth Cap deth Pòrt

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) X 324979 Y 4722194

Altura: 2245

Data de descobriment: 23/08/2012

Tipus: Abric aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Pujant al Circ de la Restanca es troba l'Estany deth Cap deth Pòrt. A la zona baixa del vessant NE, a una cota lleugerament més alta que l'estany es troba aquest abric. El Circ dera Restanca és un circ glacial amb presència de morrenes i grans blocs erràtics. La vegetació actual està formada per prats alpins tot i que al vessant SW i a cotes més elevades es poden veure alguns pins negres.

L'abric està situat sota l'espai que genera un gran bloc erràtic i que queda tancat per un tram de mur. L'espai interior fa 2x3m i el sostre és inclinat cap a l'interior amb una alçada màxima de 2m i una mínima de 1,2m. També es pot veure un espai exterior terrassat format per un altre tram de mur, força sedimentat i possiblement més antic, format per una filada de blocs grans. A la part exterior es pot veure força enderroc molt

sedimentat. El mur més recent tanca l'abric just a sota de la cornisa i està fet amb blocs més petits

Cronologia: Indeterminada

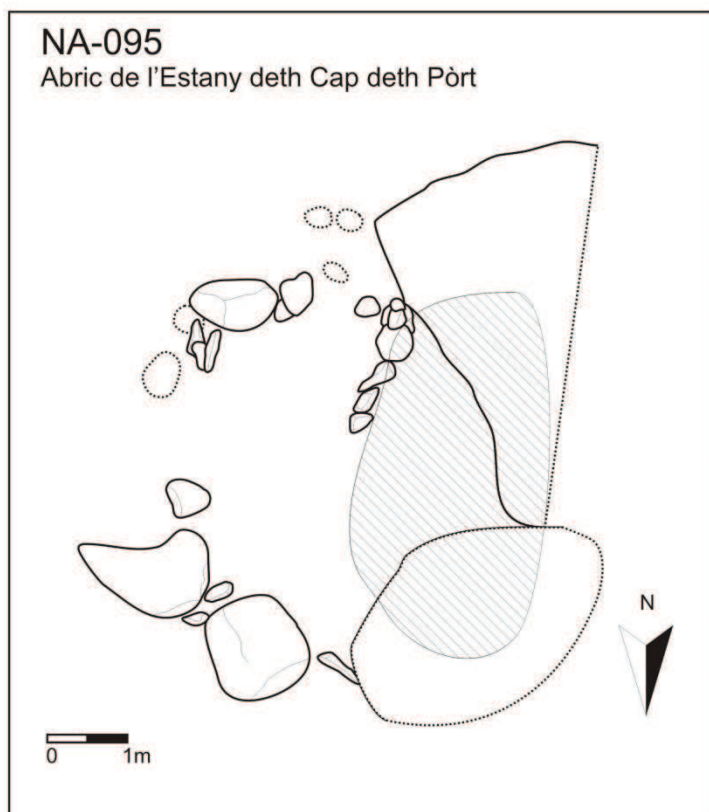

Fig 42: Dibuix del NA-095 Estany deth Cap deth Port

CODI: NA-097

Nom: Cabana de l'Estanh deth Cap deth Pòrt

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 325085 **Y** 4722125

Altura: 2254

Data de descobriment: 23/08/2012

Tipus: Cabana aïllada

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

La cabana es troba al peu d'una tartera el NW de l'Estanh deth Cap deth Pòrt, per sobre de la bassa que hi ha al costat de l'estany. És una zona de prats i relleu ondulat amb pendents suaus i alguns més abruptes. Hi ha nombrosos blocs de granit caiguts del vessant i alguns afloraments.

La cabana és e planta circular i aprofita cinc grans blocs de granit. Entre els blocs i també per sobre, hi ha trams de mur fets amb carreus irregulars i de mides diferents. Sembla que l'accés hauria estat a la part Est de l'estructura. Els murs tenen una amplada d'entre 50 i 80cm però no se'n poden definir filades. Pel que fa a l'alçat, se'n conserven tres fileres. No hi ha gaire enderroc pel voltant cosa que indica que els murs no haurien estat gaire més alts. A tres metres al SW de la cabana trobem un espai sota un gran bloc erràtic que queda delimitat per altres grans blocs i que podria haver estat acabat de tancar per la seva part W.

Representació planimètrica:

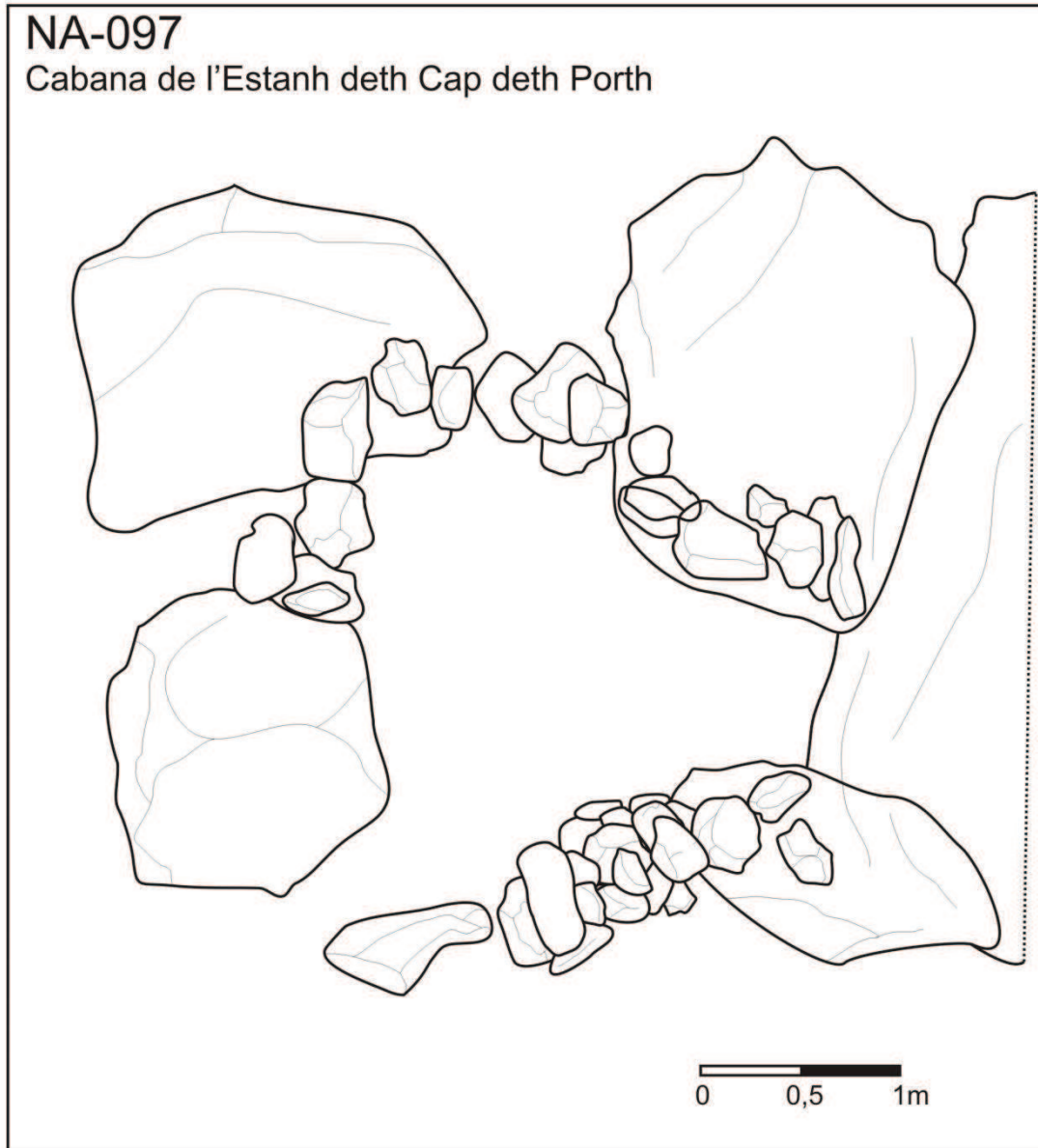

Fig 43: Planta de la cabana NA-097

Cronologia:

Indeterminada, la cabana sembla anterior als dos últims dos segles.

Altres llocs arqueològics

A continuació es presenten fins a 3 llocs arqueològics que no es troben en una zona concreta que defineixi una àrea amb agrupació de restes. ES troben bàsicament a la vall sota les raspes de Oelhacrestada i al Circ de la Restanca.

CODI: NA-075

Nom: Abric del Circ de la Restanca

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 323917 **Y** 4721921

Altura: 2164

Data de descobriment: 10/08/2012

Tipus: Abric aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció: El jaciment consisteix en un abric que aprofita l'espai sota un gran bloc de pedra. Es situa al nord-est del riu que baixa de les Raspes de Oelhacrestada sobre un tossal. El medi que trobem al voltant de l'abric consisteix bàsicament en prats alpins on hi trobem alguns blocs erràtics dispersos fruit de l'erosió al·luvial. L'abric aprofita un gran bloc de pedra de 11x5m que fa la funció de sostre i paret oest i recolza sota un altre bloc de 3x2,4 metres. L'espai habitable està orientat a l'est i queda tancat per un mur semicircular d'una filada i un parell de fileres que delimita un espai de 2,8x2m. El mur es troba molt sedimentat i trobem cert enderroc que ens fa pensar que l'alçat original seria superior al que veiem actualment. En la paret interior trobem termoalteració que segurament és producte d'antics fogars.

Foto 25: Imatge general del abric (NA-075)

Representació planimètrica:

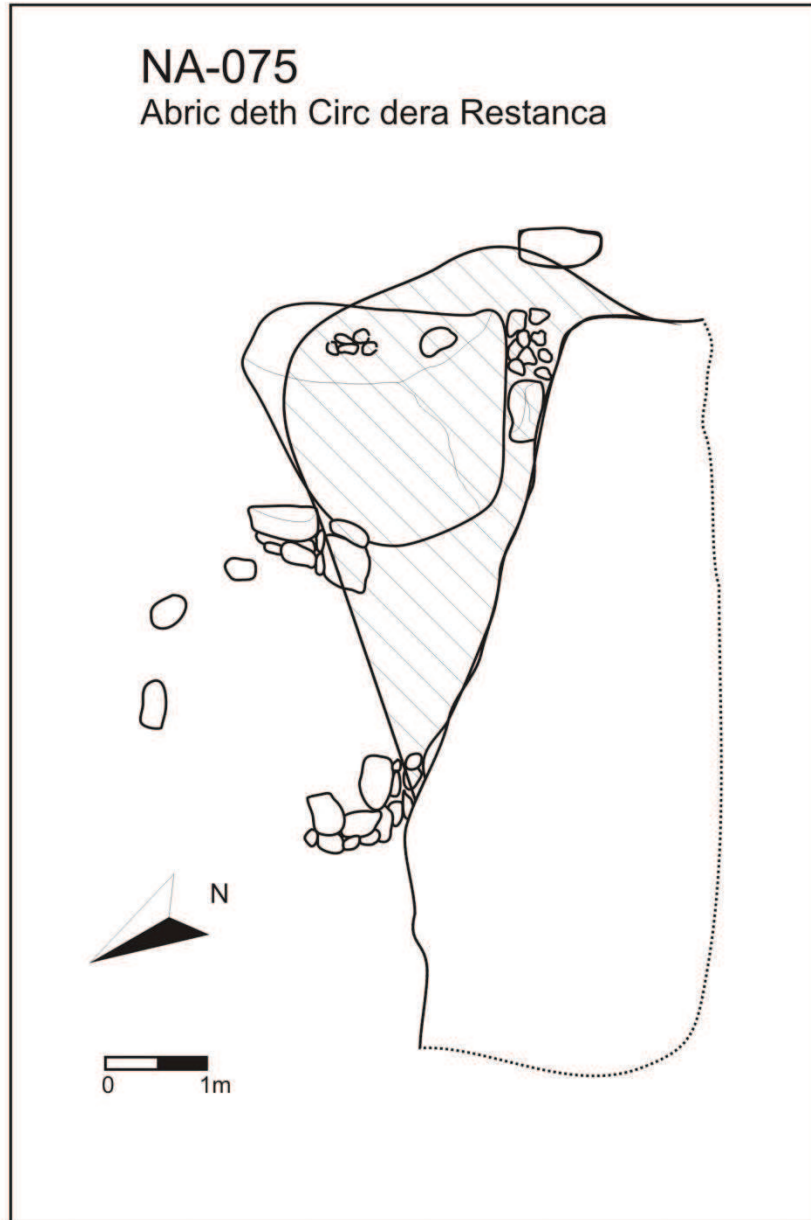

Figura 43: Dibuix a ma alçada de la planta de l'abric

Cronologia: Indeterminada, per l'elevada sedimentació intuïm que no es tracta d'una ocupació gaire recent.

CODI: NA-099

Nom: Cabana de les raspes de Oelhacrestada

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) X 324453 Y 4721522

Altura: 2251

Data de descobriment: 10/08/2012

Tipus: Cabana aïllada

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Es tracta d'una cabana situada a l'inici del vessant de les Raspes de Oelhacrestada, al vessant nord de la Serra de Tumeneia. Al seu entorn hi trobem abundants rocs provinents de l'erosió del vessant, una zona de tartera a l'oest i alguns prats en cotes més baixes. Trobem també alguns cursos d'aigua un dels quals discorre al nord-oest de l'estructura. Les restes identificades corresponen a una cabana de planta circular amb l'accés orientat al nord. Està formada per carreus sense escairar de dimensions variables i aprofita alguns blocs de caiguda natural. El mur que conforma el tancament est de la cabana s'estén fins a 5 metres cap al nord més enllà de l'estructura. Es tracta d'un mur de doble parament de 1 metre de gruix aproximadament. La resta de murs presenten un estat de conservació força precari i en alguns punts es confonen amb les pedres provinents de l'erosió del vessant. Trobem molt enderroc especialment a l'interior, que està cobert de neret.

Representació fotogràfica i planimètrica:

Foto 26: Imatge general de la cabana NA-099

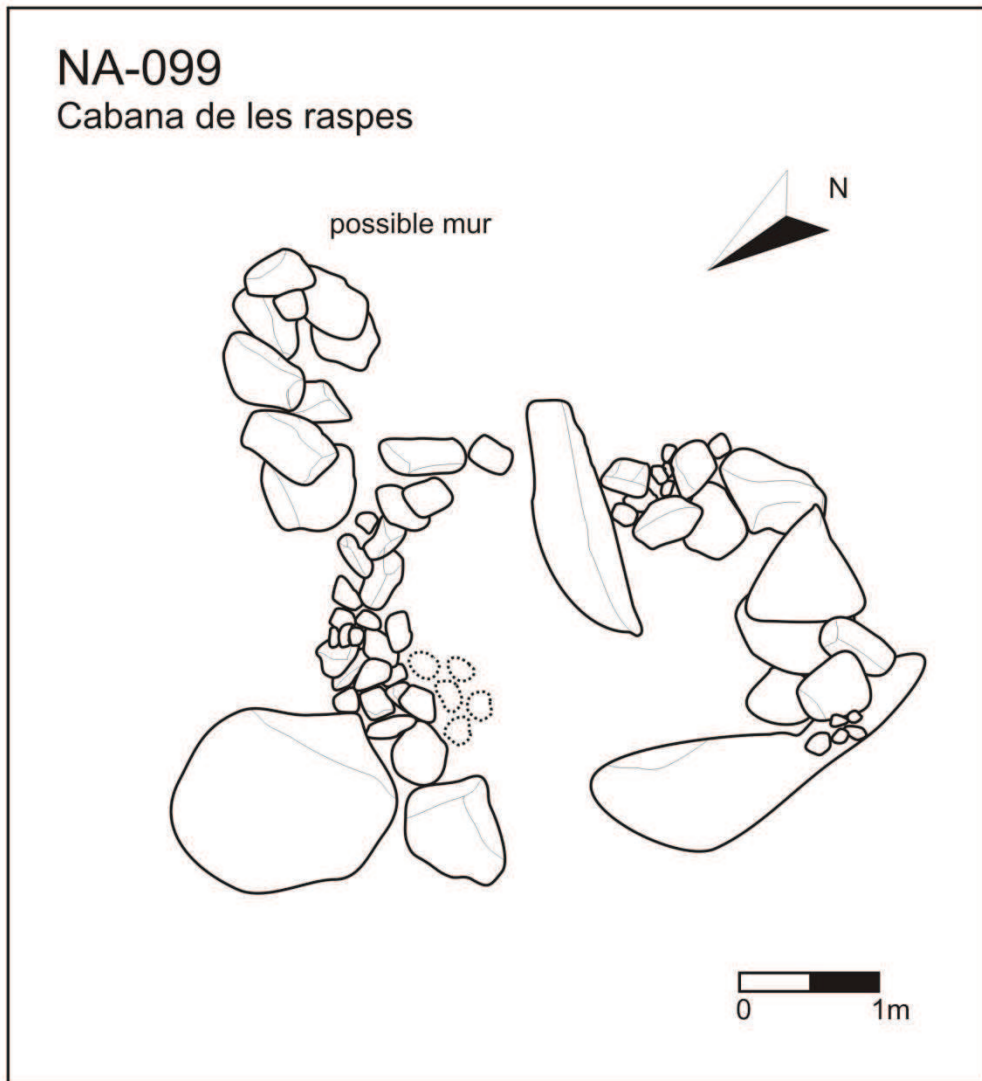

Fig 44: Dibuix de la cabana NA-099

Cronologia: Indeterminada, la tipologia constructiva de la cabana no sembla anterior l'edat mitjana.

CODI: NA-101

Nom: Abric de les raspes de Oelhacrestada

Coordenades (Datum UTM ETRS89 Zona31N) **X** 324268 **Y** 4721799

Altura: 2239

Data de descobriment: 10/08/2012

Tipus: Abric aïllat

Tractament Rebut: Documentació, Registre fotogràfic, Dibuix

Descripció:

Aquest abric se situa en una zona pedregosa al peu d'una cinglera de granit al vessant nord de la vall que baixa de les Raspes de Oelhacrestada. És una zona de relleu sinuós amb un gran nombre d'afloraments de granit i blocs erràtics. A prop de l'abric hi ha un curs d'aigua que s'asseca durant l'estiu. Tot i que és una zona de prats, a les zones més rocalloses i escarpades es poden veure alguns pins negres, fins i tot a cotes més elevades.

L'abric està format per l'espai que queda sota d'un gran bloc de granit que recolza sobre d'altres més petits. Un altre bloc, força pla per la part de sobre, tapa l'entrada de l'abric. No hi ha murs que arrecerin l'espai interior (1x3m aprox.) del vent tot i que hi hem trobat un cercle de pedres, lleugerament sedimentades, que generen un espai de 0'7x0'7m. Ha estat aquesta estructura la que ens ha fet considerar aquest abric com un jaciment.

Representació fotogràfica y planimètrica:

Foto 27: Imatge de la estructura a l'interior del abric (NA-101)

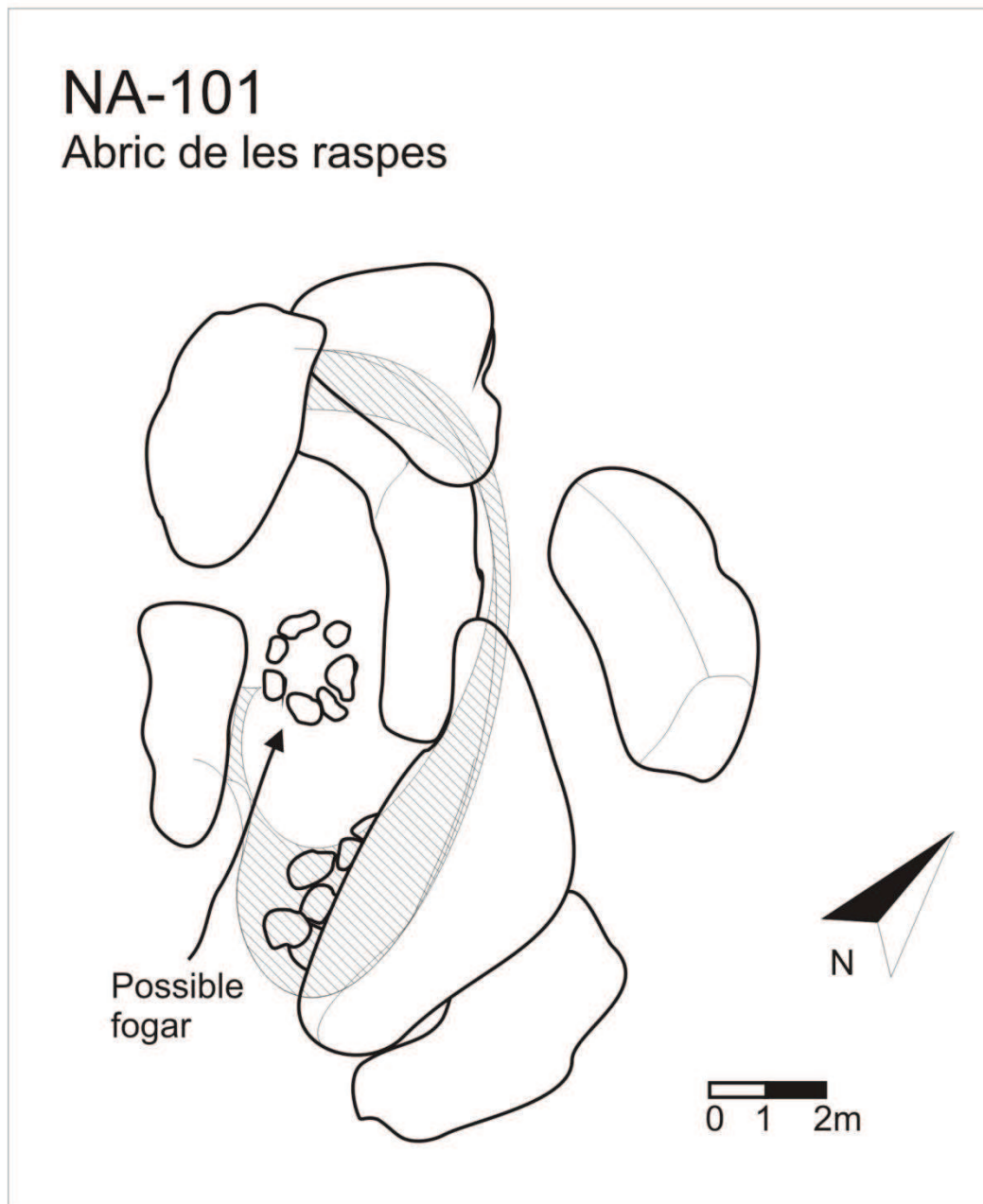

Figura 45: Dibuix de l'abric NA-101

Cronologia:

Indeterminada, no sembla una ocupació recent

4.2 Sondeigs estratigràfics

NA-091 Sondeig 1

Es situa a l'entrada de l'abric 1, a 40 cm del mur que tanca l'espai. Les mesures inicials són 50x50cm sota una taca de sutge que s'observa al sostre de l'abric.

El nivell superficial s'inicia a una cota de -30cm del punt 0 triat. És sorrenc, de color marró clar i amb presència de graves. És un nivell inorgànic. A un dels costats hi apareixen un petit fragment de ceràmica i algunes restes de fauna.

- Nivell 1

Apareix a 38 cm de profunditat i està compost de la mateixa matriu sedimentària que el nivell superficial tot i que sense pedres. Està tallat per un forat de 6 cm de diàmetre, segurament el cau d'algun animal.

- Nivell 1b

Observat al perfil entre els nivells anomenats 1 i 2 i no identificat durant l'excavació del sondeig. Sembla un nivell de transició entre el primer, inorgànic, i el segon, format per fragments de carbó, a 40-42 cm de profunditat.

- Nivell 2

A 43 cm de profunditat es troba un sediment format per llims de color marró fosc i gran quantitat de fragments de carbó. El forat que talla el nivell 1 també apareix aquí, introduint-se en el perfil W (30 cm de llarg i 7-8 cm de diàmetre). En aquest nivell també es recuperen fragments de fusta carbonitzats només parcialment.

- Nivell 3

Apareix a 45 cm de profunditat, és de color marró clar amb graves i pedres de petites dimensions, bastant inorgànic. A la part SW del sondeig apareix una pedra de grans dimensions. Aquest nivell només apareix a la part N i podria estar relacionat amb el cau d'animal abans esmentat.

- Nivell 4

Apareix a la par S del sondeig a la mateixa cota que el nivell 3. Està format per gran quantitat de fragments de carbó tot i que es diferencia del nivell 2 gràcies a la presència de graves i pedres de mida petita i mitjana.

- Nivell 5

És un nivell de color negre, llimós i de textura esponjosa, molt orgànic, que apareix a 60 cm de profunditat. En aquest nivell es recuperen fragments de sílex, fragments de ceràmica feta a mà, restes de fauna, metall i fragments de carbó.

- Nivell 6a

Es troba entre 83 i 87 cm de profunditat. És sorrenc i de color ataronjat amb alguns fragments de carbó. A la part SW del sondeig, aquest nivell apareix a una cota molt més alta, a 58 cm, un cop s'enretira la pedra de grans dimensions apareguda en el nivell 3 (veure planta). Sembla, doncs, que el nivell 5 seria un retall d'aquest nivell 6. Hi apareixen taques de color negre amb alguns carbons petits.

A 90-93 cm de profunditat, apareix una capa molt fina amb una coloració més fosca (negre) amb molts fragments de carbó petits. Tot i que el sediment que hi apareix a sota sembla el mateix ja descrit, es decideix anomenar-lo 6b.

- Nivell 6b

En un inici, sembla el mateix sediment que 6a però a mesura que avança l'excavació van desapareixent els fragments de carbó i augmenten les graves fruit de la "descomposició" del granit. Es recullen alguns microcarbons.

El sondeig s'atura a 120cm de profunditat degut a les característiques del sediment (estèril) juntament amb la dificultat de continuar. No hem arribat a la roca mare.

Al garbell apareix un fragment de ceràmica en el sediment fruit de la neteja de perfil. Per la coloració del sediment, s'atribueix al nivell 6.

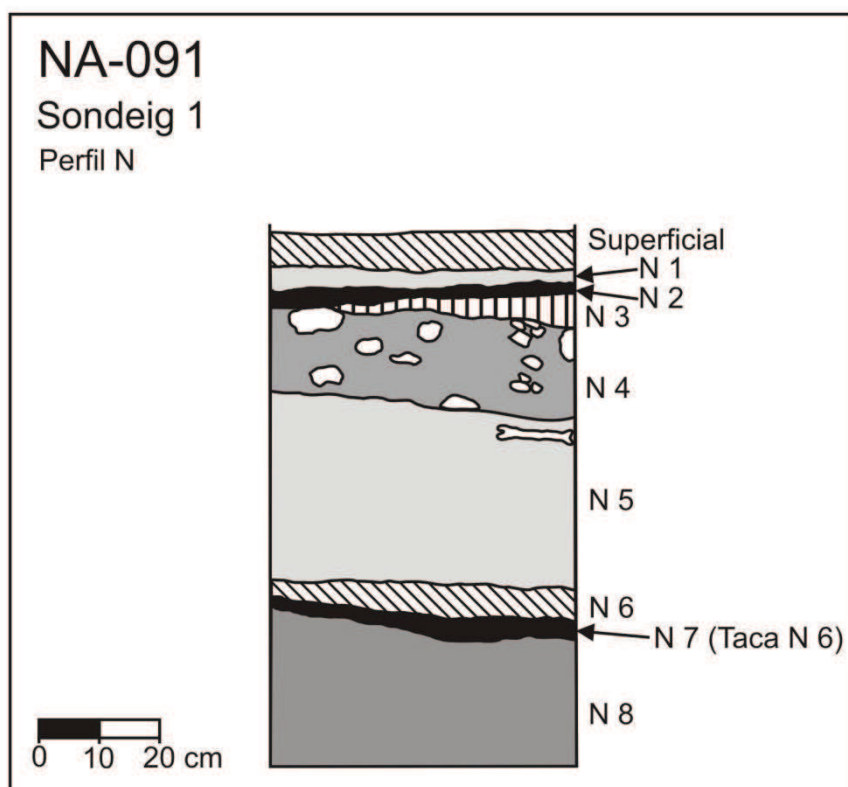
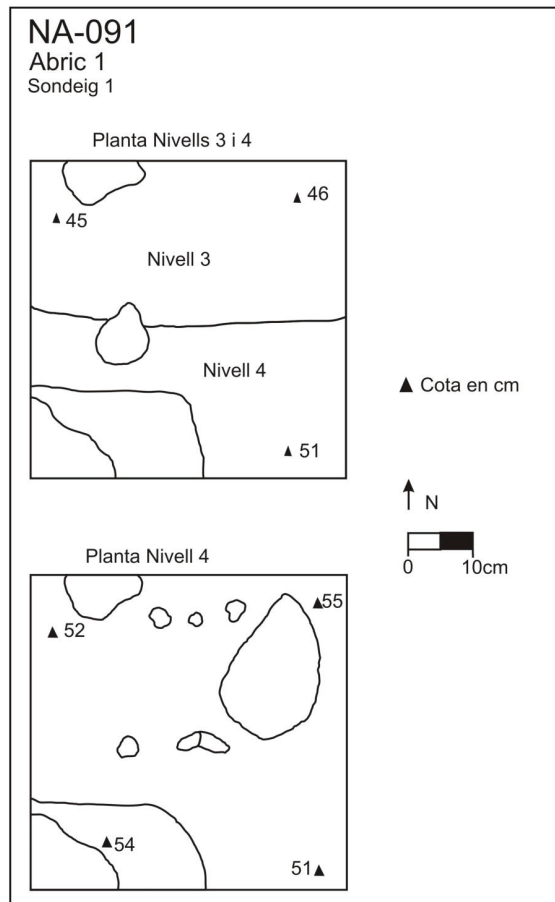
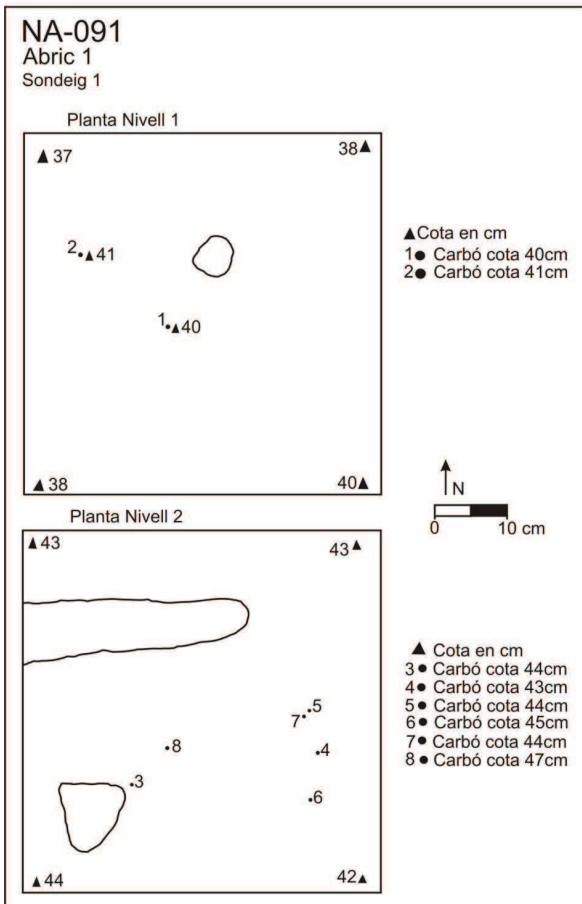
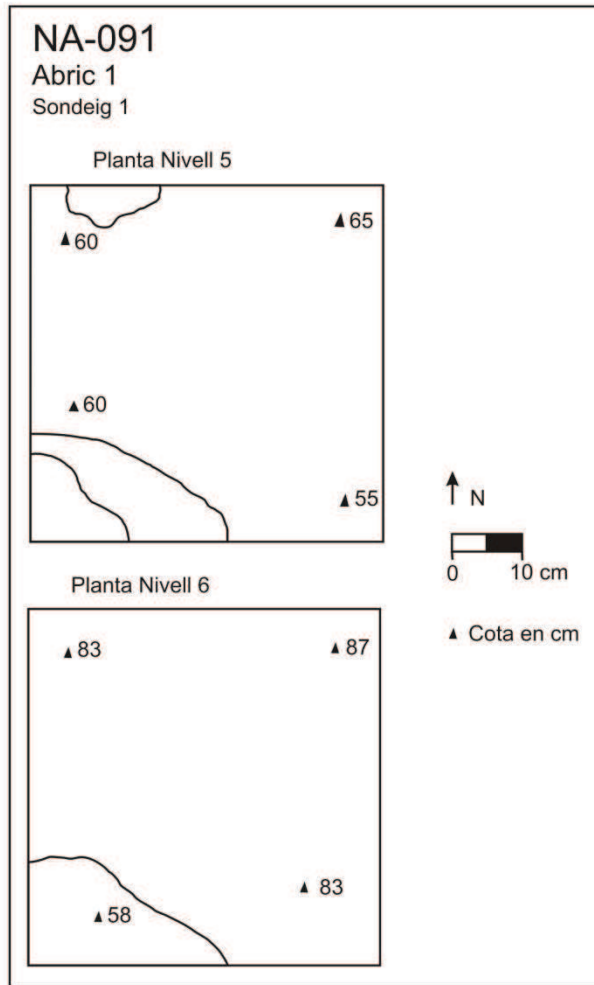

Fig 46: Perfil nord del sondeig NA-091

Figures 47, 48 i 49 Plantes del sondeig 1 practicat al lloc NA-091.

Resultat de les datacions:

La datació del nivell 6 del sondeig, clarament associat a un nivell d'ocupació amb ceràmica i material lític ha facilitat un resultat comprés entre el segle XI i la meitat del XIIcal NE (1020-1160cal NE a dos sigmes). (Beta-332030: 960 +/-30 cal BP).

NA-090 Sondeig 1

- Nivell 1

És l'estrat superficial amb molta matèria orgànica. A l'inici de l'excavació apareixen algunes pedres grans que són enretirades. En el contacte amb el nivell 2 apareixen un fragment de sílex i diversos trossos de ceràmica. Es garbella tot el sediment amb una malla de 5 mm de llum, cosa que permet recuperar fragments de fauna.

- Nivell 2

A la part superior del nivell hi apareixen diversos fragments de carbó, juntament amb un fragment de ceràmica. Un cop enretirada la part més superficial d'aquest nivell, el sediment es torna més rogenc amb gran predomini de carbó i cendra al voltant. Sembla una fossa delimitada per quatre pedres al nivell superficial i tres al nivell 2. Aquestes pedres es troben als costats del sondeig sense que n'apareguin d'altres al centre. Possiblement es tracti d'un fogar amb cendres i taques de terra de color vermell a la part més exterior (visible als quatre perfils) amb una fossa de forma circular al centre.

- Nivell 3

Després d'arribar a la part on la terra és rogenc i grisa, s'observa que el nivell de cendres pertanyent a un possible fogar, queda tallat pel nivell 2 (veure dibuix de la planta). Al nivell 3 ha aparegut un fragment de fusta cremada (carbó 9, cota 33,5cm) envoltat de cendres i al costat d'un fragment de ceràmica, que serà guardat per datar.

- Nivell 4

Apareix a 36 cm de profunditat i està format per un nivell orgànic de color marró fosc amb major presència de graves. A la part superior d'aquest nivell es troben fragments de carbó possiblement percolats del nivell 3. També hi ha aparegut un fragment de ceràmica. Degut al canvi observat en els fragments de ceràmica apareguts a partir de 39 cm de profunditat, s'ha diferenciat entre el nivell 4a i el nivell 4b.

A 50 cm de profunditat s'observa un canvi en la composició del sediment, de color marró més clar i hi apareixen granes. Se l'identifica com a nivell 5 i s'atura el sondeig a causa de la profunditat.

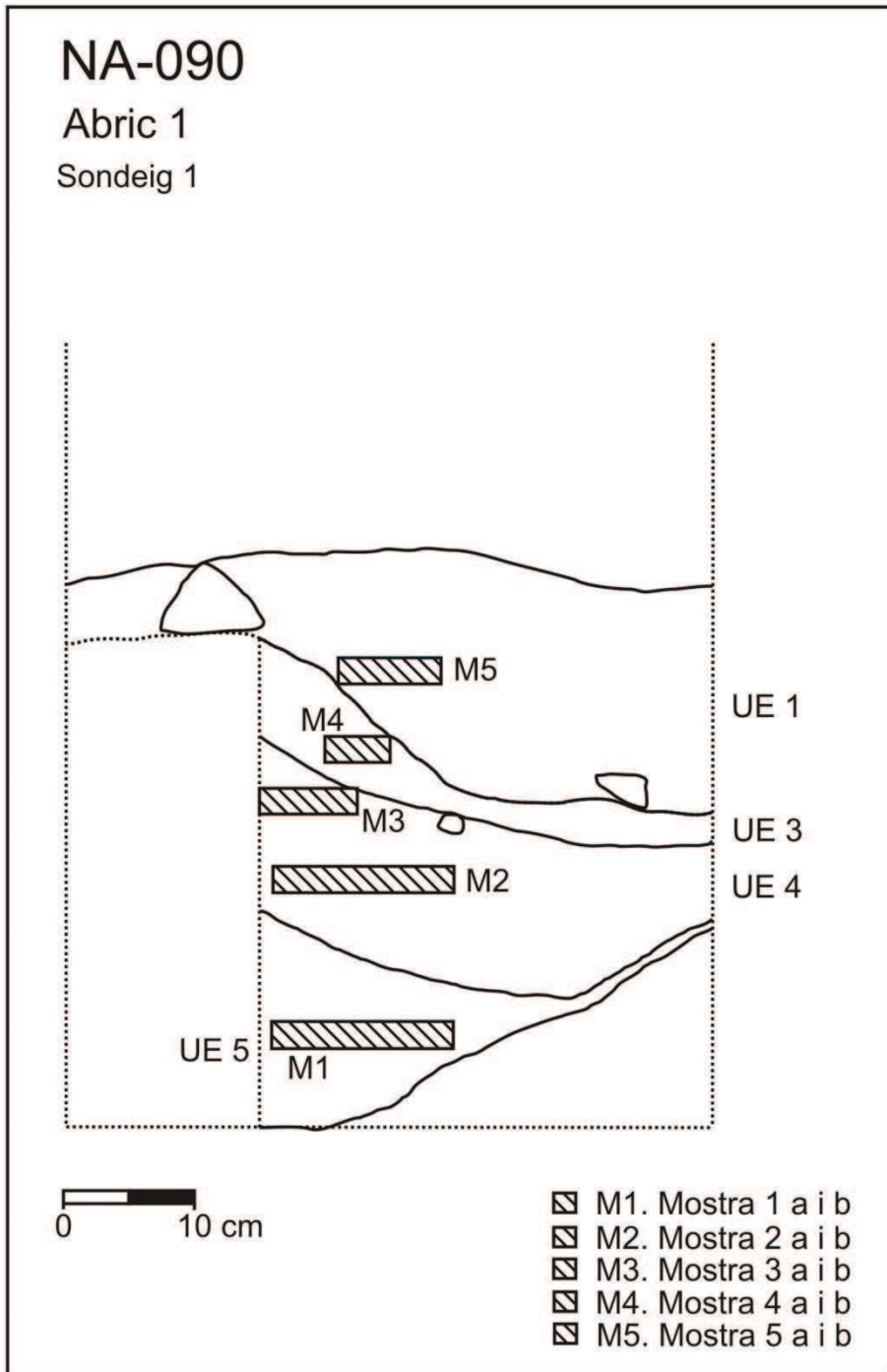

Figura 50: Perfil del sondeig 1 a l'assentament NA-090. S'han datat mostres del M1 i el M2.

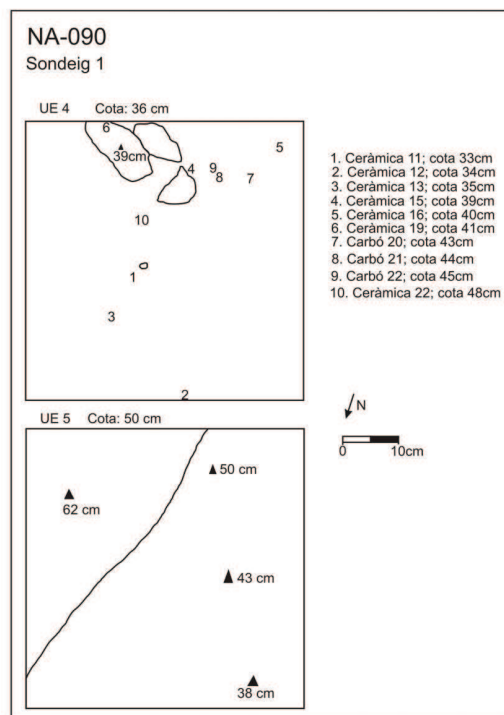
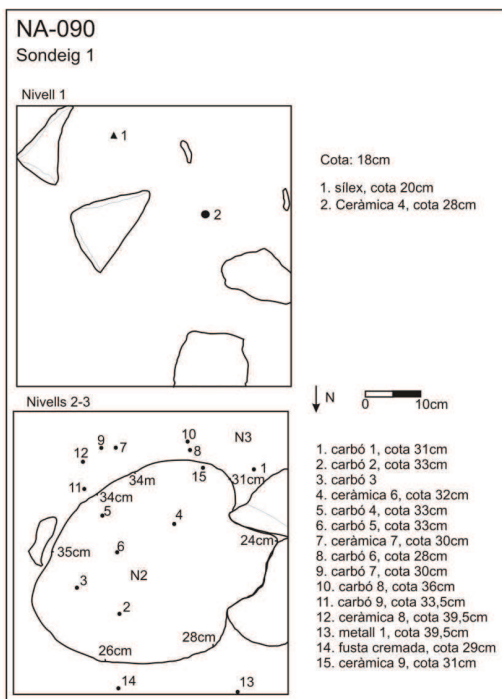

Figura 51: Plantes del sondeig NA-090

Resultats del Sondeig:

En el sondeig a l'Abric1 s'han trobat tres nivells d'ocupació, els dos inferiors s'han datat amb dos resultats diferents. Segle XIV calDNE en el nivell intermitj (Beta-332028: 600+-30cal BP) i amb dos intervals entre el segle III i IV calDNE el segon (332029: 1690+-30 calBP)

NA-085 Sondeig 1

Es realitza un sondeig estratigràfic a l'interior de l'abric 1 del jaciment NA-085 ala cantonada sud-oest. L'objectiu es obtenir mostres de material per datar les possibles ocupacions de l'abric així com detectar la presència d'elements estructurals o signes d'ocupació humana anteriors al mur actualment visible.

Es tracta d'un sondeig de 50x50cm paral·lel al mur actualment visible.. Els nivells s'individualitzen en funció de canvis en el sediment o la presència d'elements estructurals. Tot el sediment es garbella. A continuació es presenta una descripció dels nivells exhumats així com el material present a cada nivell.

- Nivell 1

Es situa just sota el nivell superficial orgànic. Es tracta d'un sediment de color negre compost de llims. Es situa per sobre dels elements constructius actualment visibles. En aquest nivell trobem una llosa caiguda sense connexió estratigràfica amb el mur. Cap a la base d'aquest nivell apareixen un fragment de ceràmica i una fulla de ganivet així com diversos fragments esmicolats de fauna. A la part sud-oest apareixen diversos fragments de granit termoalterat, cap al fons del nivell el sediment és més marronós, el nivell no és horitzontal sinó que la seva profunditat varia. Conforme el nivell més marronós i per la descoberta de més materials es decideix canviar al nivell 2.

- Nivell 2

Es tracta d'un nivell amb un sediment més granulós amb més presència de granit desfet. En aquest nivell es troben diversos fragments de carbó dispersos , un fragment de ceràmica a torn i fragments de fauna també dispersos.

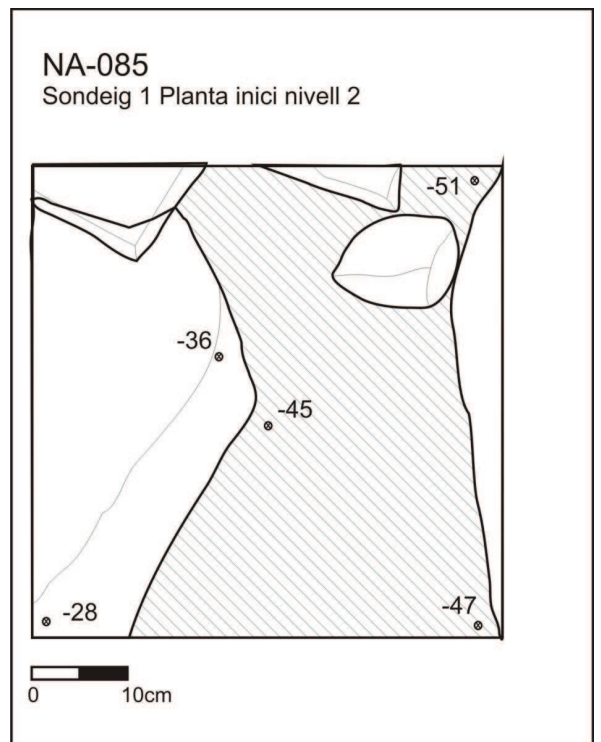
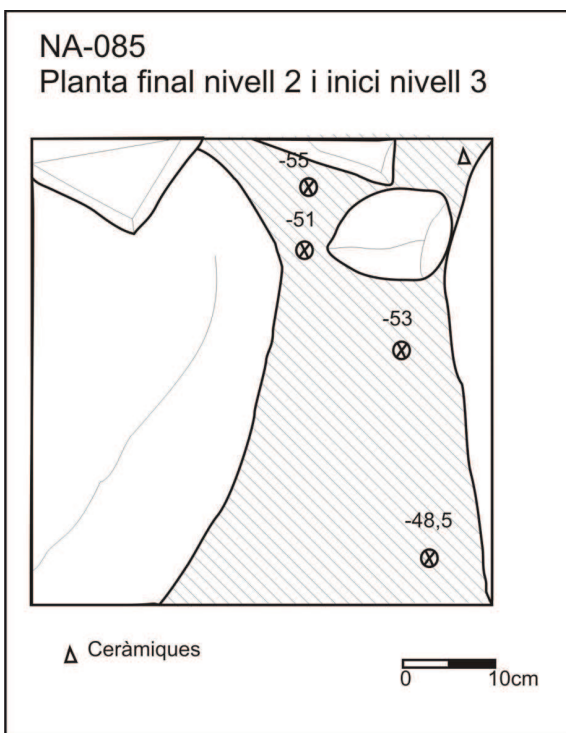
- Nivell 3

Troblem un tipus de sediment diferenciat de la resta del sondeig , es tracta d'un sediment més clar i sorrenc, més granulós i diverses concentracions de fragments de carbó. Un d'aquests fragments es recull coma mostra per a datacions absolutes. En aquets nivell trobem dos fragments de ceràmica de parets gruixudes.

- Nivell 4

Continua sent un nivell amb sediment sorrenc i marronós, per seguir baixant el nivell es retira un bloc de pedra, sota el bloc s'observa algun carbó o uns sediment semblant al del nivell 3 però menys granulós. A la base d'aquest nivell es troba un seguit de pedres de mida petita i mitjana. Podrien formar part de l'enderroc antic. En aquest punt s'atura el sondeig per manca de temps.

En la neteja del perfil sud ha paregut un fragment de ceràmica a torn.

Figures 52 i 53: Plantes nivell 2 i 3 del sondeig

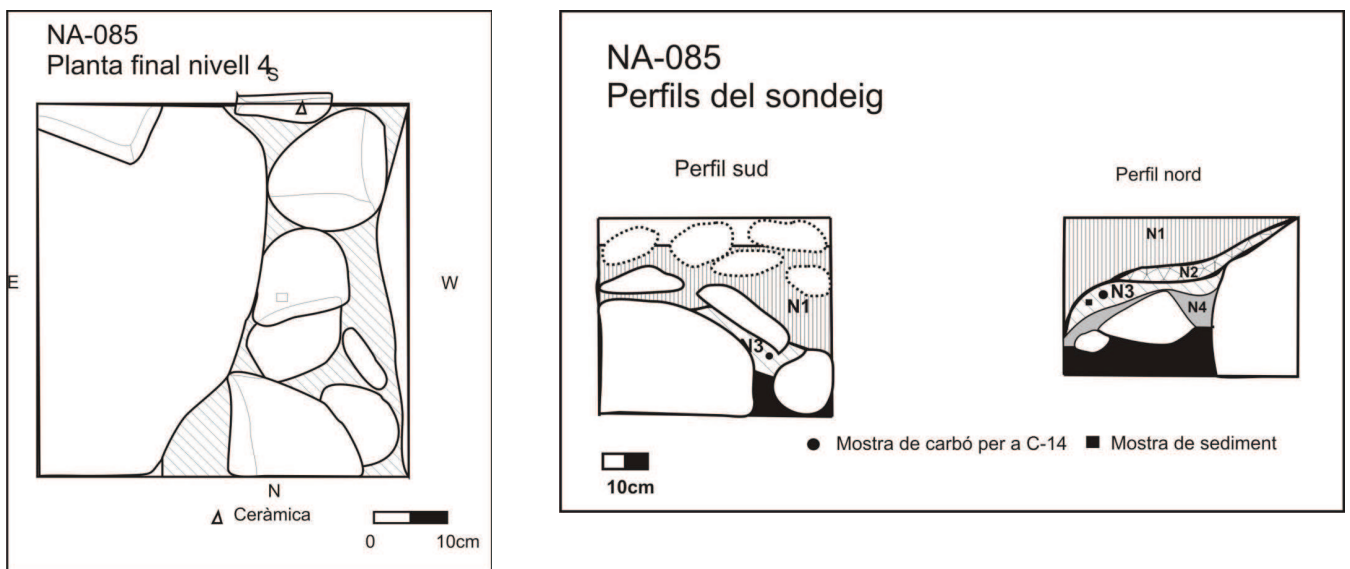

Fig 54: Planta del nivell 4 del sondeig i perfils

Resultats del sondeig

S'interpreta el nivell 3 com la fase d'ocupació de l'abric associada a la base dels murs visibles actualment. La datació per C-14 d'un carbó d'aquest nivell ha facilitat una cronologia no calibrada de 1940+- 30 BP. Calibrant aquest resultat dona unes dates de entre el 30-40 i el 50-80 Cal NE a un sigma i entre 0 i 130 cal NE calibrat a dos sigmes. Pot existir una altre fase d'ocupació per sota d'aquests nivells.

NA-084 Sondeig 1

A la cabana 2 del jaciment NA-084 es practica un sondeig estratigràfic. Concretament a la cantonada nord-oest de l'estructura. Inicialment es planteja com una cala de 50x50cm que posteriorment, degut a la presència d'enderroc, s'amplia a 1 metre oest-est per 50cm nord-sud.

Els objectius del sondeig son:

- Obtenir materials per poder realitzar datacions absolutes que ens informin de la cronologia d'ús de la cabana i per extensió com a hipòtesis de les estructures arquitectòniques visibles de l'assentament.
- Esbrinar la possible existència de fases d'ocupació anteriors a la cabana.
- Confirmar la funcionalitat de l'estructura interpretada com a habitat més concretament com una cabana i obtenir informació arqueològica d'aquesta.

La excavació del sondeig es realitza definit estrats a partir de les característiques del sediment trobat, els materials apareguts i la vinculació al mur de la cabana 2. La seva superfície inicial era de 50x50cm però posteriorment s'amplia a 50x100cm. Es recull tot el material que apareix carbons inclosos i a es prenen cotes d'alguns d'aquests materials especialment de les mostres per a C-14.. Tot el sediment es criva en una malla de 1mm.

En la superfície es troba una capa d'herba amb abundants blocs de pedra provinents de l'enderroc de la cabana. A causa d'aquests blocs de pedra es realitza una ampliació del sondeig inicialment a 80cm cap a l'est.

- Nivell 1

Sota el nivell superficial es troba un nivell amb sediment fosc amb matèria orgànica i abundant presència de blocs de pedra provinents de l'enderroc de la cabana. Trobem també fragments de carbó. En l'ampliació posterior del sondeig apareix un esclat de sílex vinculat a aquest nivell. S'interpreta com el nivell d'enderroc de la cabana.

- Nivell 2

El nivell 2 ve marcat per un canvi en la textura del sediment que passa a ser més compacte i llimós. Aquest nivell es situa just sota l'enderroc i està associat a la base del mur. Al començar a excavar, el sondeig s'amplia fins a 1 metre a l'est. En aquest nivell es recull un clau de ferro de cap quadrat. 3 esclats de sílex i 7 fragments de ceràmica, 5 dels quals són minúsculs i 1 correspon a una vora també de mida reduïda. Tots aquests fragments són de coccio reductora amb desgreixant gruixut, el setè fragment és de ceràmica de coccio oxidant i és una mica més gran però informe. Trobem també abundants carbons potser

producte d'una neteja de fogar. Un d'aquests carbons es recull per a ser datat. Es recull també una mostra de sediment per a possibles anàlisis de pol·len i fitòlits.

Aquest nivell s'interpreta com el nivell d'ús de la cabana i trobem la seva base a 37cm de profunditat.

- Nivell 3

Per sota del nivell 2 i a una cota per sota també del mur trobem un nivell de terra de textura irregular compost per llims i argiles amb clastes irregulars de diferents mides entre 5 i 25cm. Es tracta d'un nivell estèril en material i les seves cotes estan entre 35 i 43cm.

- Nivell 4

Per sota del nivell 3 i a una cota inferior al mur de la cabana trobem un nivell amb abundant presència de carbons i clastes de més de 30 cm que definim com a nivell 4. Els carbons es troben concentrats i alguns d'ells mesuren entre 7 i 10 cm o més fet que s'interpreta que es tracta de les restes d'un fogar antròpic. No trobem més materials en aquest nivell però dos dels carbons es recullen per ser datats. A una cota de 57 cm s'atura el sondeig.

Es tracta d'un nivell que es situa estratigràficament per sota de la cabana i per tant es cronològicament anterior. La concentració dels carbons i la seva mida fa que s'interpretin com les restes d'una combustió antròpica, possiblement un fogar producte de l'activitat humana. De ser així es tractaria d'una ocupació clarament anterior a l'estructura arquitectònica actualment visible designada com a cabana 2.

Materials dels que s'han pres cotes

Nivell 1

- Esclat de sílex: 20cm.

Nivell 2:

- Vora de ceràmica: 35cm
- Fragment informe de ceràmica oxidant: 27cm.
- Esclat de sílex: 33cm.
- Clau de metall: 32cm.
- Mostra de carbó per a datació de C-14: 27cm.
- Mostra de sediment: 33-35cm.

Nivell 4:

- Carbons per a datació de C-14: 44cm.

Resultats de les datacions de C-14

Nivell 2: El carbó datat ha proporcionat un resultat calibrat a dos sigmes de entre el 135 i el 335 calDNE amb un 95% de probabilitat. (BETA-377577 1780+/-30 BP).

Nivell 4: El carbó datat ha proporcionat diversos intervals calibrats a dos sigmes que abasten una cronologia prehistòrica entre el 2925 i el 3305 calANE amb un 95% de probabilitat. (BETA -377578 4420+-30BP).

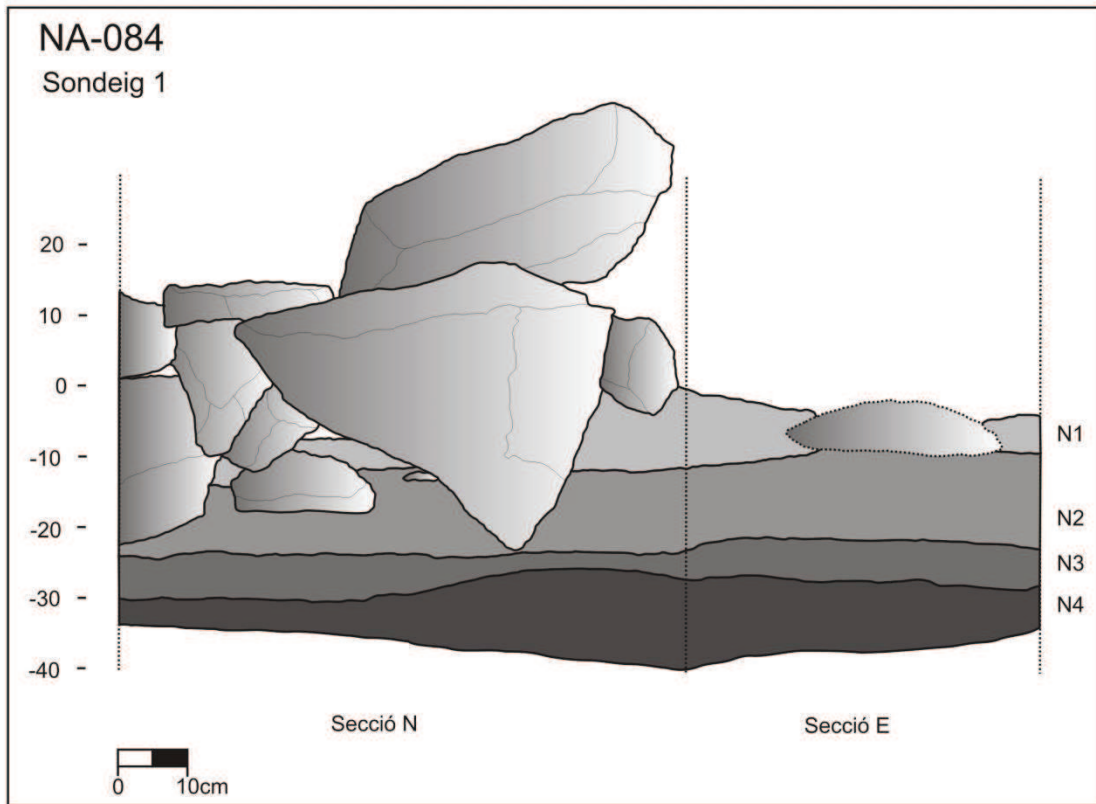

Fig 55: Perfil del sondeig 1 a l'assentament NA-084

Resultats del sondeig

Els resultats del sondeig confirmen que la cabana 2 es efectivament un espai d'habitat que va ser utilitzat en algun o alguns moments entre el segle III i principis del IV DNE. Degut a l'estat de conservació homogeni de la resta d'estructures de l'assentament identificat com a NA-084 despoblat del Tuc deth Lac Redon i que presenten el mateix sistema constructiu, podem extrapolar aquesta cronologia a la resta de l'assentament, les estructures arquitectòniques actualment visibles.

Per sota de la cabana 2 i de les estructures actualment visibles s'ha identificat una concentració de fogars que s'interpreta com a antròpica. De ser així correspondria a una ocupació humana prehistòrica de finals del quart mil·lenni calANE. No hem trobat cap estructura arquitectònica associada a aquesta ocupació.

5. CONCLUSIONS

L'actuació ha permès localitzar i registrar 32 jaciments o unitats arqueològiques inèdites en una zona d'alta muntanya sense documentació prèvia. Aquests jaciments s'afegeixen als més de 200 jaciments arqueològics localitzats en prospeccions anteriors a la zona del PNAESM confirmant la presència humana en les zones altes dels Pirineus des de períodes ben antics i demostrant de nou la importància de l'estudi arqueològic d'aquestes zones de muntanya per una banda per a ser integrat juntament amb l'estudi de les zones planes en les interpretacions macroregionals per a cada període històric i per altre banda per a ser integrat en els estudis sobre la evolució vegetal per entendre la importància de la interacció entre ocupació humana i desenvolupament vegetal i climàtic en l'estudi de la formació de l'actual paisatge físic i humà del Pallars, l'Alta Ribagorça i la Val d'Aran (Pelachs, Soriano i Molina, e.p. Catalan et al, 2013). Alhora es confirma de nou la presència de patrimoni arqueològic en zones protegides d'alta muntanya obrint les actuacions encarades a la seva conservació i difusió entre veïns de la comarca i visitants del Parc.

Una primera ullada a la localització espacial d'aquestes restes arqueològiques descobertes ens permet veure que majoritàriament prop de l'actual camí GR-11 fet que ens porta a pensar que aquesta via hauria tingut un important paper en la comunicació entre valls i com a via de transhumància.

Hem de destacar que la majoria de les restes arqueològiques les podem vincular a les pràctiques ramaderes, en aquesta zona no hem pogut identificar amb claredat altres tipus de restes arqueològiques vinculades a altres activitats com pot ser la mineria o la carboneria presents en altres zones del PNAESM. Així mateix no hem identificat cercles de pedres o Cromlechs presumptament utilitzats com a elements funeraris a finals del segon mil·lenni i principis del primer mil·lenni calANE.

Així mateix i a diferència també d'altres zones del Parc pràcticament no hem localitzat ocupacions prehistòriques. Únicament hem localitzat un possible fogar prehistòric de finals del Neolític en el sondeig fet a l'assentament NA-084 per sota de les construccions actualment visibles datades a la tardoantiguetat.

Es molt destacable la cronologia detectada de les ocupacions, hem trobat molts conjunts arquitectònics datats o que vinculem per paral·lelismes a la franja cronològica compresa entre els segles III i XII calDNE possiblement el moment més intens d'ocupació de l'alta muntanya com a mínim en aquesta zona prospectada. D'aquesta època s'han trobat 4 grans conjunts amb multitud de cabanes i tancats que ens informen d'un poblament ramader de la muntanya amb una practiques socials molts diferents a la transhumància tradicional documentada etnogràficament (Garcia Casas, 2013).

Totes aquestes dades arqueològiques s'estan integrant amb les dades arqueològiques i paleoclimàtiques procedents d'altres actuacions en projectes de recerca destinats a establir l'antiguitat de la ocupació humana de l'alta muntanya així com els canvis en les pràctiques ramaderes i el poblament humà dels Pirineus al llarg de la història.

6. BIBLIOGRAFIA

Catalan, J. Pèlachs, A. Gassiot, E. Antolín, F. Ballesteros, A. Batalla, M. Burjachs, F. Buchaca, T. Camarero, L. Clemente, I. Clop, X. Garcia, D. Giralt, S. Jordana-Lluch, L. Madella, M. Mazzuco, N. Mur, E. Ninyerola, M. Obea, L. Oltra, J. Pérez-Obiol, R. Piqué, R., a Pla-Rabes, S. aRivera-Rondon, C. Rodríguez, J. M. Rodríguez, D. Sáez, A. Soriano, J. M.. (2013). Interacción entre clima y ocupación humana en la configuración del paisaje vegetal del Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici a lo largo de los últimos 15.000 años. a L. Ramirez y B. Asensio. (Eds.) *Proyectos de investigación en parques nacionales 2009-2012*. Organismo autónomo de Parques Naciones. Madrid

Garcia Casas , D. 2012. *Estudi de les pràctiques socials ramaderes d'alta muntanya pirinenca a través de les restes arquitectòniques*. Treball d'investigació. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Filosofia i Lletres. <http://hdl.handle.net/2072/198991>.

Garcia Casas, D. 2013. Aproximación al poblamiento de las zonas de alta montaña pirenaicas desde la arqueología y la etnografía. *Saguntum. Papeles del Laboratorio de Arqueología de Valencia*.45: 221-239.

Garcia Casas , D., Gassiot, E., MAzzucco N., Obea, L., Rodríguez, D. (2013). Més de 2000 anys d'arquitectura ramadera al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici En Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Ed) *La investigació al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: IX Jornades sobre recerca al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Generalitat de Catalunya. Boí (Lleida).

Garcia Casas, D., Oliva, M., Gassiot (en prensa) Assentaments ramaders d'alta muntanya al Pallars i l'Alta Ribagorça. Aparició i canvis durant l'antiguitat tardana i l'Edat Mitjana (segles IV-XIV). V Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya.

García Sanjuan, L. 2005. *Introducción al reconocimiento y análisis arqueológico del territorio*. Ariel. Barcelona.

Gassiot, E. 2004. *Prospeccions arqueològiques al l'alta muntanya del Pallars Sobirà*.

Memòria de les intervencions de 2001 i 2002. Memòria inèdita. Barcelona: Àrea de Coneixement i Recerca, Direcció General del Patrimoni Cultural.

Gassiot, E. 2005. *Asistencia técnica para el inventario de detalle de los recursos arqueológicos del Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Informe final.* Memòria inèdita. Madrid: Organismo Autónomo de Parques Nacionales. Ministerio de Medio Ambiente. Barcelona: Àrea de Coneixement i Recerca, Direcció General del Patrimoni Cultural.

Gassiot, E. 2007. *Programa de datacions radiocarbòniques de jaciments arqueològics del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Presentació dels resultats.* Document inèdit. Boí: Parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Gassiot, E. Clemente Conte, I., Mazzucco, N., Obea, L., Rodríguez Anton, D (En premsa) *urface surveying in high mountain areas, is it possible? Some methodological considerations.* *Quaternary International.*

Gassiot, E. (2009). *Prospeccions arqueològiques al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.* Memòria inèdita. Barcelona: Àrea de Coneixement i Recerca, Direcció General del Patrimoni Cultural.

Gassiot, E. (2009). *Excavació arqueològica de la Cova del Sardo(Boí). Memòria final de les intervencions de 2006, 2007 i 2008).* Memòria inèdita. Barcelona: Àrea de Coneixement i Recerca, Direcció General del Patrimoni Cultural

Gassiot, E., Rodríguez-Antón, D. (2010). *Prospecció i cartografia arqueològica de les valls de Ruda i Aiguamog.* Memòria inèdita. Barcelona: Àrea de Coneixement i Recerca, Direcció General del Patrimoni Cultural.

Gassiot, E., Rodríguez-Antón, D., García, V. (e.p. a). *“El poblament del Parc Natural d'Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici durant el Neolític. Noves dades arqueològiques i les seves implicacions per a l'estudi de les zones d'alta muntanya”* a IX Jornades sobre recerca al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

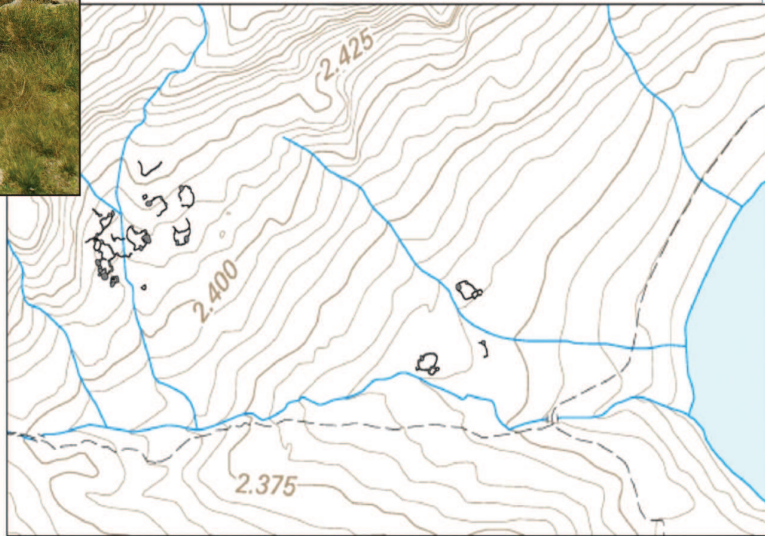
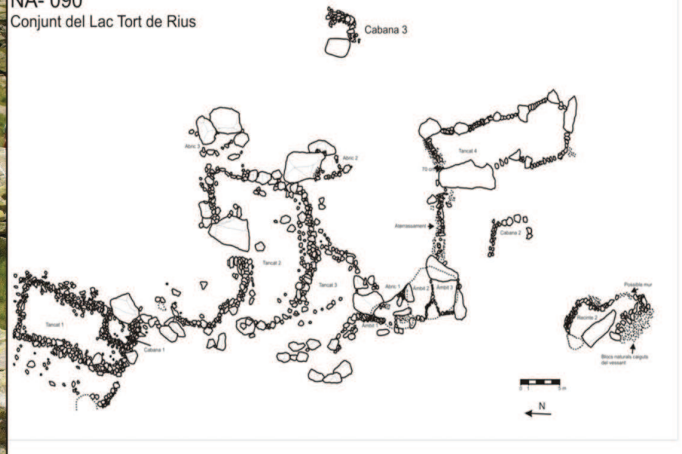
Gassiot, E., Rodríguez, D., Clemente, I, García, V., Mazzuco, N. (e.p.b) *Circulació i intercanvi en el poblament i explotació d'alta muntanya dels Pirineus durant el Neolític (VI-III mil.lenis cal ANE).* Xarxes al Neolític. Circulació i intercanvi de materies, productes i idees a la Mediterrània Occidental. (VII-III mil.leni AC). Congrés Interbaccional 2-4 de febrer de 2011.

- Gassiot, E.; Jiménez, J. 2006. “El poblament prefeudal de l’alta muntanya dels Pirineus occidentals catalans (Pallars Sobirà i Alta Ribagorça)”. *Tribuna d’Arqueologia*, 89-122.
- Gassiot, E.; Jiménez, J.; Celma, M.; García, V. 2006a. *Excavacions arqueològiques a la Cova del Sardo (Boí). Informe de la campanya de 2006*. Informe inèdit. Barcelona: Direcció General del Patrimoni Cultural.
- Gassiot, E.; Jiménez, J.; Oltra, J. 2006b. *Memòria de les intervencions arqueològiques al Dolmen de la Font dels Coms (Baiasca, Llavorsí, Pallars Sobirà, Lleida). Campanyes de 2003 i 2004*. Memòria inèdita. Barcelona: Àrea de Coneixement i Recerca, Direcció General del Patrimoni Cultural.
- Gassiot, E.; Jiménez, J.; Celma, M.; García, V. 2007. *Excavacions arqueològiques a la Cova del Sardo (Boí). Informe de la campanya de 2007*. Informe inèdit. Barcelona: Direcció General del Patrimoni Cultural.
- Gassiot, E., García, V. Celma. M. 2008. “Tres anys de recerca arqueològica al Parc nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici”. En La investigació al Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. VII Jornades sobre recerca al PNAESM Generalitat de Catalunya. Boí (Lleida).
- Pelachs, A., Soriano, J. M. i Molina, D. (e.p.): “El paisatge natural pirinenc una fal·làcia (?)”. *Actes del IV Congrés de Ciència del Paisatge*, Castelló d’Empúries 15-17 d’octubre de 2003.
- Rendu, Ch. (1998). *La question des orrisà partir des fouilles archéologiques de la montagne d’Enveig (Cerdane): état des recherches et éléments de réflexion*. A Rousselle, A., Marandet, M-C.(eds.), *Le paysage rural et ses acteurs*, Journée d’étude du 25 nov. 1995 du CRHiSM, Université de Perpignan.
- Rendu, Ch.(2003). *La montagne d’Enveig: une estive pyreneen dans la longue durée*, Canet: Editions Trabucaire

PROSPECCIÓ I CARTOGRAFIA ARQUEOLÒGICA DE LES VALLS DE VALARTIES (Naut Aran, Val d'Aran)

NA- 090
Conjunt del Lac Tort de Rius

- ANNEXOS-

2

**Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici**

**David Garcia Casas
Laura Obea Gómez
Niccolò Mazzucco**

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Bellaterra (Cerdanyola del Vallés)
Maig de 2015

ANNEXOS

- Annex 1: Taula amb la descripció de cada estructura. (En els assentaments de més de una estructura).
- Annex 2: Inventari de fotografies.
- Annex 3: Inventari de punts GPS.
- Annex 4: Datacions.

ANNEX 1: Taula amb característiques de cada estructura

Nom estructura	Lloc	Tipus	Forma	Mida accés	Alçat	Amplada mitja	Tipologia mur	Recolzat sobre bloc	Enderroc	Enderroc al centre	Comentaris
Cabana 1	NA-076	Tancat	Circular	1,1	0,3		4	Si	D	Si	
Tancat 3	NA-076	Tancat	Corredor	-	0,35	1	3	No	B	No	
Tancat 4	NA-076	Tancat	Quadrangular	-	1,2	1	1	Si	B	Si	Escàs enderroc al centre
Cabana 3	NA-076	Cabana	Irregular	-	1,1	1,2	4	No	D	Si	Podria ser u o 2
Tancat 5	NA-076	Tancat	Quadrangular	0,6	1,5	1	4	Si	D	No	
Tancat 6	NA-076	Tancat	Irregular	0,8	1	1	4	No	B	No	Possibles subdivisions
Tancat 7	NA-076	Tancat	Quadrangular	0,4	1	1	1	Si	B	No	
Abric 1	NA-076	Magatzem	Abric	1	1	1	-	Si	-	No	Petit abric que podria servir també p
Cabana 4	NA-076	Cabana	Circular	-	1	0,75	2	Si	D	Si	
Tancat 9	NA-076	Tancat		0,85	0,7	1,2	4	No	B	No	
Cabana 5	NA-076	Cabana	Circular	1,5	Escàs	0,7	4	Si	D	Si	
Tancat 8	NA-076	Tancat	Irregular	-	0,3	1,5	5	Si	B	-	Possible subdivisió
Tancat 10	NA-076	Tancat	Irregular	0,5	0,5	0,65	4	Si	D	Si	
Tancat 11	NA-076	Tancat	Irregular	1,05	0,6	0,9	4	No	D	No	
Estructura 1	NA-076	Indeterminat	Irregular	-	-	-	5	Si	-	-	
Estructura 2	NA-076	Indeterminat	Irregular	-	-	-	4	Si	D	-	
Tancat 12	NA-076	Tancat	Quadrangular	1,3	0,25	1	3		B	No	
Cabana 6	NA-076	Cabana	Circular	-	0,8	1,5	2	Si	D	Si	La tipologia podria ser 4
Cabana 7	NA-076	Cabana	Circular	-	0,8	-	2	Si	D	Si	La tipologia podria ser 4

ANNEX 1: Taula amb característiques de cada estructura

Tancat 14	NA-084	Tancat	Irregular	0,9	Escàs	-	5	Si	B	No	
Tancat 10	NA-084	Tancat	Irregular	1,3	0,7	0,58	1	No	D	No	
Tancat 11	NA-084	Tancat	Irregular	-	Escàs	-	-	No	-	No	Molt desdibuixat, no esta clar que sigui una estructura
Tancat 12	NA-084	Tancat	Irregular	-	0,7	0,8	4	Si	D	No	
Espai 1	NA-084	Tancat	Irregular	2,2	0,8	0,7	4	No	B	No	
Abric 1	NA-084	Magatzem	Abric	-	-	0,6	5	No	B	-	
Abric 2	NA-084	Indeterminat	Abric	-	-	0,6	5	-	B	-	
Tancat 9	NA-084	Tancat	Irregular	0,9	0,5	0,8	4	Si	B	No	
Tancat1	NA-090	Tancat	Quadrangular	-	0,25	1	3	No	B	No	
Cabana 1	NA-090	Cabana	Circular	-	0,4	1,2	4	Si	B	No	
Tancat 2	NA-090	Tancat	Irregular	0,7	0,8		4	No	D	No	La tipologia podria ser 1
Abric 1	NA-090	Abric	Abric	0,5	1	0,9	4	-	D	-	Sondeig, dos nivells d'ocupació
Nom estructura	Lloc	Tipus	Forma	Mida accés	Alçat	Amplada mitja	Tipologia mur	Recolzat sobre bloc	Enderroc	Enderroc al centre	Comentaris
Abric 2	NA-090	Abric	Abric	-	0,3	0,6	4	-	B	-	
Abric 3	NA-090	Abric	Abric	-	0,6	0,9	4	-	B	-	
Tancat 3	NA-090	Tancat	Irregular	-	0,8	1,2	4		B	No	
Recinte 2	NA-090	Cabana	Quadrangular	-	0,5	0,8	4	Si	B	Si	Possible subdivisió
Cabana 3	NA-090	Cabana	Quadrangular	-	-	-	4	Si	D	Si	
Cabana 4	NA-090	Cabana		-	-	0,8	4	Si	D	-	
Tancat 4	NA-090	Tancat	Quadrangular	-	0,3	0,3	5	No	B	no	
Cabana 1	NA-096	Cabana	Quadrangular	-	0,25	0,4	3	Si	B	No	
Cabana 2	NA-096	Cabana	Circular	-	0,3	0,4	5	Si	B	No	
cabana 3	NA-096	Cabana	Irregular	-	0,4	0,4	5	Si	C	No	
Estructura 1	NA-096	Indeterminat	Irregular	-	Escàs	0,25	5	Si	A	No	

ANNEX 1: Taula amb característiques de cada estructura

Cabana 4	NA-096	Cabana	Irregular	-	0,5	0,6	5	Si	C	No	
Nom estructura	Lloc	Tipus	Forma	Mida accés	Alçat	Amplada mitja	Tipologia mur	Recolzat sobre bloc	Enderroc	Enderroc al centre	Comentaris
Cabana 1	NA-102	Cabana	Circular	-	0,8	0,45	1	No	C	Si	
Recinte 1	NA-102	Cabana	Quadrangular	0,5	0,6	0,5	1	No	A	No	Segurament es tracta d'una cabana a jutjar per les dimensions tot i que la tipologia es diferent.
Tancat 1	NA-102	Tancat	Irregular	0,81	0,9	0,95	1	Si	C	No	El tancat aprofita un tancament natural que s'hi afegeixen murs ben definits
Abric 1	NA-102	Abric	Abric	-	-	-	-	-	B	No	Podria ser un abric destinat a establir un hivernacle (no s'ha documentat que haviem nascut durant la temporada d'2003)
Estructura 2	NA-102	Indeterminat	Circular	-	0,3	0,3	5	No	A	No	Estructura situada al centre del tancament indeterminada
Amagatall	NA-102	Magatzem	Circular	-	0,5	0,5	-	No	B	No	
Cabana 1	NA-110	Cabana	Irregular	-	0,6	1,5	4	Si	D	Si	
Cabana 2	NA-110	Cabana	Circular	0,7	1,3		2	Si	D	Si	Circular amb coberta de pedra, reconstruïda al segle XVII. A l'interior conté una paret d'amagatall
Formatgera 1	NA-110	Magatzem	Irregular	-	0,35	0,4	4	Si	B	Si	
Estructura 1	NA-110	Magatzem	Irregular	-	0,5	0,3	4	Si	B	Si	
Amagatall 1	NA-110	Magatzem		-	-	-	1	-	A	-	Continguda dintre la Cabana 2
Mur 1	NA-110	Pas Comptador	Mur	0,7	1,5	0,8	4	Si	B	No	
Cabana 2	NA-076	Cabana	Quadrangular	-	0,6	0,56	2	Si	B	Si	Sembla una cabana en falsa cúpula coberta amb pedra a part

ANNEX 1: Taula amb característiques de cada estructura

Tancat 2	NA-076	Tancat	Quadrangular	0,58	0,2	0,95	5	Si	B	No	
Tancat 1	NA-080	Tancat	Ovalada	0,65	0,5	0,75	1	No	B	No	
Cabana 1	NA-080	Cabana	Quadrangular	-	0,9	0,8	1	No	D	Si	
Recinte 1	NA-080	Indeterminat	Quadrangular	-		0,8	1	No	B	Si	
Orri 1	NA-081	Munyidora	Corredor	0,9	0,4	0,6	5		B	No	
Cabana 1	NA-081	Cabana	Circular	0,7	0,3	1	4	Si	D	Si	
Recinte 1	NA-081	Indeterminat	Irregular	1,1	-	-	5	Si	A	No	
Recinte 2	NA-081	Indeterminat	Irregular	1,2		0,6	5	Si	-	No	
Amagatall 1	NA-081	Magatzem			-		-	-	A	No	
Abric 1	NA-085	Abric			0,8	0,4	4	-	B	No	
Abric 2	NA-085	Abric			-	0,7	-	-	B	No	
Nom estructura	Lloc	Tipus	Forma	Mida accés	Alçat	Amplada mitja	Tipologia mur	Recolzat sobre bloc	Enderroc	Enderroc al centre	Comentaris
Estructura 1	NA-085	Indeterminat		-			Indefinida	-	-	No	
Recinte 1	NA-085	Indeterminat		0,95	1,2	0,8	Indefinida	-	-	No	
Tancat 1	NA-091	Tancat		5,3	0,4	0,8	3 (sòcol potent una mica elevat)	Si	A	No	
Tancat 2	NA-091	Tancat	Irregular	0,5	Escàs	0,7	5	No	B	Si	
Tancat 3	NA-091	Tancat	Irregular	-	Escàs	0,4	5	Si	A		
Tancat 4	NA-091	Tancat	Irregular	1,1	Escàs	1	5	No	B	Si	
Recinte 1	NA-091	Altres	Irregular	-	Escàs	-	Indefinida	Si	B	Si	
Tancat 5	NA-091	Tancat	Irregular	-	-		-		A	No	
Tancat 6	NA-091	Tancat	Irregular	-	Escàs	0,5	5	Si	B	No	
Cabana 1	NA-091	Cabana	Circular	-	Escàs		5	Si	B		

ANNEX 1: Taula amb característiques de cada estructura

Abric 1	NA-091	Abric	Abric	-	-	-	4	-	B		Sondeig
Abric 2	NA-091	Abric	Abric	-	0,5	0,6	4	-	B		Possibles subdivisions
Tancat 1	NA-076	Tancat	Irregular	0,75	0,4		5	No	B	-	

ANNEX 1: Taula amb característiques de cada estructura

Nom estructura	Lloc	Tipus	Forma	Mida accés	Alçat	Amplada mitja	Tipologia mur	Recolzat sobre bloc	Enderroc	Enderroc al centre	Comentaris
Tancat 4	NA-079	Tancat	Quadrangular	-	0,6	1	4		B	No	
Tancat 5	NA-079	Tancat	Quadrangular	-	0,7	1,05	4	No	B	No	
Tancat 6	NA-079	Tancat	Irregular	1,5	0,65	1	4	No	B	No	
Cabana 4	NA-079	Cabana	Quadrangular	0,75	0,5	0,7	4	No	D	Si	
Amagatall 2	NA-079	Magatzem	-	-	-	-	-	No	-	-	Amagatall situat al Tancat 2, 4 Fragm
Espai 2	NA-079	Indeterminat	3	-	-	1,5	4	No	B	Si	Espai entre els tancats
Estructura 3	NA-079	Indeterminat	-	-	0,25	0,4	5	No	A	No	Petita estructura indefinida a l'interior
Cabana 1	NA-084	Cabana	Circular	0,6	0,35	0,8	3	No	B	Si	
Cabana 2	NA-084	Cabana	Quadrangular	0,7	0,8	1,1	4	Si	D	Si	Subdivisió interna. 2 fases o cabana a
Cabana 3	NA-084	Cabana	Circular	0,65	0,8	0,8	4	No	D	si	
Cabana 4	NA-084	Cabana	Quadrangular	-	0,3	0,8	3	Si	B	No	
Estructura 1	NA-084										
Estructura 2	NA-084	Indeterminat	Irregular	0,8	0,6	-	5	Si	B	No	
Tancat 1	NA-084	Tancat	Irregular	0,6	0,3	0,8	5	Si	B	No	
Tancat 2	NA-084	Tancat	Irregular	0,65	0,7	0,6	4	No	D	No	
Tancat 3	NA-084	Tancat	Irregular	0,65	0,5	0,6	4	No	D	No	
Tancat 4	NA-084	Tancat	Irregular	-	0,8	0,4	5	Si	B	No	Atravesat per un antic camí o corriol
Tancat 5	NA-084	Tancat	Irregular	0,6	0,6	0,7	5	Si	B	No	Possible subdivisió interna
Tancat 6	NA-084	Tancat	Irregular	0,65	0,4	0,4	5	Si	A	No	
Tancat 7	NA-084	Tancat	Irregular	0,65	0,45	0,85	4	No	D	No	Connecta amb el Tancat 8
Tancat 8	NA-084	Tancat	Irregular	1,05	0,45	0,85	4	No	D	No	Connecta amb el Tancat 7

ANNEX 1: Taula amb característiques de cada estructura

Tancat 2	NA-076	Tancat	Quadrangular	0,58	0,2	0,95	5	Si	B	No	
Tancat 1	NA-080	Tancat	Ovalada	0,65	0,5	0,75	1	No	B	No	
Cabana 1	NA-080	Cabana	Quadrangular	-	0,9	0,8	1	No	D	Si	
Recinte 1	NA-080	Indeterminat	Quadrangular	-		0,8	1	No	B	Si	
Orri 1	NA-081	Munyidora	Corredor	0,9	0,4	0,6	5		B	No	
Cabana 1	NA-081	Cabana	Circular	0,7	0,3	1	4	Si	D	Si	
Recinte 1	NA-081	Indeterminat	Irregular	1,1	-	-	5	Si	A	No	
Recinte 2	NA-081	Indeterminat	Irregular	1,2		0,6	5	Si	-	No	
Amagatall 1	NA-081	Magatzem			-		-	-	A	No	
Abric 1	NA-085	Abric			0,8	0,4	4	-	B	No	
Abric 2	NA-085	Abric			-	0,7	-	-	B	No	
Nom estructura	Lloc	Tipus	Forma	Mida accés	Alçat	Amplada mitja	Tipologia mur	Recolzat sobre bloc	Enderroc	Enderroc al centre	Comentaris
Estructura 1	NA-085	Indeterminat		-			Indefinida	-	-	No	
Recinte 1	NA-085	Indeterminat		0,95	1,2	0,8	Indefinida	-	-	No	
Tancat 1	NA-091	Tancat		5,3	0,4	0,8	3 (sòcol potent una mica elevat)	Si	A	No	
Tancat 2	NA-091	Tancat	Irregular	0,5	Escàs	0,7	5	No	B	Si	
Tancat 3	NA-091	Tancat	Irregular	-	Escàs	0,4	5	Si	A		
Tancat 4	NA-091	Tancat	Irregular	1,1	Escàs	1	5	No	B	Si	
Recinte 1	NA-091	Altres	Irregular	-	Escàs	-	Indefinida	Si	B	Si	
Tancat 5	NA-091	Tancat	Irregular	-	-		-		A	No	
Tancat 6	NA-091	Tancat	Irregular	-	Escàs	0,5	5	Si	B	No	
Cabana 1	NA-091	Cabana	Circular	-	Escàs		5	Si	B		

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	1	1	E-W	NA-108	Vista frontal de la cabana	10/08/2012
2	1	2	W-E	NA-108	Vista zenital de la cabana	10/08/2012
2	1	3	N-S	NA-108	Detall del tram de mur S	10/08/2012
2	1	4	S-N	NA-108	Vista general de la cabana	10/08/2012
2	1	5	S-N	NA-108	Vista general de la localització de la cabana	10/08/2012
2	1	6	W-E	NA-108	Vista de la vall	10/08/2012
2	1	7	NE-SW	GPS 2_02	Vista general de l'estructura subcircular (vivac recent)	10/08/2012
2	1	8	NE-SW	GPS 2_02	Vista general de l'estructura subcircular (vivac recent)	10/08/2012
2	1	9	N-S	GPS 2_03	Vista general del vivac molt recent a prop del Lac de Rius	10/08/2012
2	1	10	N-S	GPS 2_03	Vista general del vivac molt recent a prop del Lac de Rius	10/08/2012
2	1	11	W-E	NA-110	Vista zenital de la cabana 1	10/08/2012
2	1	12	N-S	NA-110	Vista del mur S de la cabana 1	10/08/2012
2	1	13	NE-SW	NA-110	Vista dels murs S i W de la cabana 1	10/08/2012
2	1	14	SE-NW	NA-110	Vista general de la localització de la cabana 1	10/08/2012
2	1	15	SE-NW	NA-110	Vista general de la formatgera associada a la cabana 1	10/08/2012
2	1	16	SE-NW	NA-110	Vista general de la formatgera associada a la cabana 1	10/08/2012
2	1	17		NA-110	Paisatge	10/08/2012
2	1	18		NA-110	Social	10/08/2012
2	1	19		NA-110	Social	10/08/2012
2	1	20		NA-110	Social	10/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	1	22	S-N	NA-110	Detall del parament interior NW de la formatgera 2	10/08/2012
2	1	23	N-S	NA-110	Planta del mur conservat i de l'enderroc de la formatgera 2	10/08/2012
2	1	24	NW-SE	NA-110	Vista general de la cabana 2	10/08/2012
2	1	25	NW-SE	NA-110	Detall del parament interior del mur S i de l'amagatall adosat	10/08/2012
2	1	26	W-E	NA-110	Detall de l'amagatall a l'interior de la cabana 2	10/08/2012
2	1	27	S-N	NA-110	Detall del parament exterior de la cabana 2 i de l'inici del sostre a continuació del mur S	10/08/2012
2	1	28	W-E	NA-110	Vista general de la cabana 2	10/08/2012
2	1	29	N-S	NA-110	Vista general de la cabana 2	10/08/2012
2	1	30	S-N	NA-110	Vista general del mur 1	10/08/2012
2	1	31	S-N	NA-110	Vista general del mur 1	10/08/2012
2	1	32	N-S	NA-110	Vista general del mur 1	10/08/2012
2	1	33	E-W	NA-110	Planta del mur	10/08/2012
2	1	34	W-E	NA-110	Planta del mur	10/08/2012
2	1	35	NE-SW	NA-076	Detall de la superfície de pedres de l'espai interior de l'abric	11/08/2012
2	1	36	NE-SW	NA-076	Detall de la superfície de pedres de l'espai interior de l'abric	11/08/2012
2	1	37	E-W	NA-076	Vista general de l'abric	11/08/2012
2	1	38	E-W	NA-076	Vista general de l'abric	11/08/2012
2	1	39	E-W	NA-076	Vista de la localització de l'abric (lliga amb la següent)	11/08/2012
2	1	40	E-W	NA-076	Vista de la localització de l'abric (lliga amb l'anterior)	11/08/2012
2	1	41	N-S	NA-076	Vista general del tancat 5 i del parament murari.	11/08/2012
2	1	42	N-S	NA-076	Vista general del tancat 5 i del mur divisor interior	11/08/2012
2	1	43	S-N	NA-076	Detall de l'alçat del mur N del tancat 5	11/08/2012
2	1	44	E-W	NA-076	Detall de l'alçat del mur W del tancat 5	11/08/2012
2	1	45	N-S	NA-076	Vista general de la cabana 3	11/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	1	46	N-S	NA-076	Vista zenital de la cabana 3	11/08/2012
2	1	47	N-S	NA-076	Vista general de la cabana 3	11/08/2012
2	1	48	N-S	NA-076	Vista general de la cabana 3	11/08/2012
2	1	49	N-S	NA-076	Planta del mur de la cabana 3	11/08/2012
2	1	50	N-S	NA-076	Vista general de la cabana 3	11/08/2012
2	1	51	W-E	NA-076	Vista general del tancat 7	11/08/2012
2	1	52	E-W	NA-076	Vista general del tancat 6 i del mur divisor interior	11/08/2012
2	1	53	S-N	NA-076	Vista general del tancat 6 i del mur divisor interior	11/08/2012
2	1	54	S-N	NA-076	Vista de l'abric que es troba dins del tancat 7	11/08/2012
2	1	55	SW-NE	NA-076	Vista frontal de la cabana 4 i de l'enderroc del parament del mur NE	11/08/2012
2	1	56	NE-SW	NA-076	Vista de l'espai interior de la cabana 4	11/08/2012
2	1	57	N-S	NA-076	Planta del sondeig a l'abric (1) abans d'excavar.	11/08/2012
2	1	58	N-S	NA-076	Vista general del tancat 3, de planta allargada	11/08/2012
2	1	59	N-S	NA-076	Vista general del tancat 2 amb el mur E molt sedimentat.	11/08/2012
2	1	60	NE-SW	NA-076	Visió de l'espai interior de la cabana 2	11/08/2012
2	1	61	NE-SW	NA-076	Vista general del tancat 1 i algunes cabanes amb paisatge de fons	11/08/2012
2	1	62	N-S	NA-076	Detall del tancat 3	11/08/2012
2	1	63	N-S	NA-076	Nivell US4 del sondeig 1 de l'abric 1. Estèril	11/08/2012
2	1	64	N-S	NA-076	Nivell US4 del sondeig 1 de l'abric 1. Estèril	11/08/2012
2	1	65	NW-SE	NA-076	Vista general del sector W del jaciment amb el Lac al fons	11/08/2012
2	1	66	NW-SE	NA-076	Vista general del sector W de més a prop. Tancats 1-4, abrics de la part inferior, etc. (remunta amb la següent)	11/08/2012
2	1	67	NW/W-SE/E	NA-076	Ídem. Tancat 4, cabana 3 etc. (remunta amb l'anterior)	11/08/2012
2	1	68	N-S	NA-076	Vista general del jaciment amb el Lac al fons	11/08/2012
2	1	69	N-S	NA-076	Ídem amb més detall. Tancats 3 i 4 en primer pla	11/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	1	70	NE-SW	NA-076	Vista general del sector E del jaciment	11/08/2012
2	1	71	NE-SW	NA-076	Vista general del sector E del jaciment. Amb més detall	11/08/2012
2	1	72		NA-076	Paisatge. Lac de Rius	11/08/2012
2	1	73	N-S	NA-076	Vista del parament exterior de la cabana 3	11/08/2012
2	1	74	N-S	NA-076	Vista del parament exterior de la cabana 3	11/08/2012
2	1	75	N-S	NA-076	Vista zenital del tancat 10	11/08/2012
2	1	76	N-S	NA-076	Vista zenital del tancat 10	11/08/2012
2	1	77	W-E	NA-076	Vista zenital del tancat 12	11/08/2012
2	1	78	S-N	NA-076	Vista general del tancat 11	11/08/2012
2	1	79	SE-NW	NA-076	Vista general amb els paraments interior i exterior del tancat 1	11/08/2012
2	1	80	SE-NW	NA-076	Vista general amb els paraments interior i exterior del tancat 1	11/08/2012
2	1	81	N-S	NA-076	Vista general del tancat 8	11/08/2012
2	1	82	S-N	NA-076	Detall de l'entrada del tancat 1	11/08/2012
2	1	83	S-N	NA-076	Detall del parament exterior del tancat 5	11/08/2012
2	1	84	SE-NW	NA-076	Detall del parament exterior del tancat 5	11/08/2012
2	1	85	S-N	NA-076	Detall del parament interior del tancat 5	11/08/2012
2	1	86	NW-SE	NA-076	Visió de l'espai interior i mur del tancat 5	11/08/2012
2	1	87	S-N	NA-076	Detall del parament interior del mur i la cantonada NE de la cabana 3	11/08/2012
2	1	88	W-E	NA-076	Parament interior del mur E de la cabana 3	11/08/2012
2	1	89	S-N	NA-076	Vista general del tancat 7 i l'abric q	11/08/2012
2	1	90	E-W	NA-076	Vista general de l'espai interior de la cabana 4	11/08/2012
2	1	91	E-W	NA-076	Vista general de l'espai interior de la cabana 4	11/08/2012
2	1	92	E-W	NA-076	Detall de l'enderroc de la cabana 4	11/08/2012
2	1	93	E-W	NA-076	Detall de l'enderroc del mur exterior de la cabana 3	11/08/2012
2	1	94	W-E	NA-076	Vista zenital de l'enderroc del mur S de la cabana 3	11/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	1	95	E-W	NA-076	Vista general del tancat 4	11/08/2012
2	1	96	SE-NW	NA-076	Vista general del tancat 5.	11/08/2012
2	1	97	N-S	NA-076	Vista general de la cabana 6 amb paisatge al fons	12/08/2012
2	1	98	N-S	NA-076	Vista general de la cabana 6 amb paisatge al fons	12/08/2012
2	1	99	NE-SW	NA-076	Vista de l'espai interior de la cabana 6	12/08/2012
2	1	100	S-N	NA-076	Planta de l'enderroc del mur E de la cabana 6	12/08/2012
2	1	101	W-E	NA-076	Detall de l'alçat del parament del mur E de la cabana 7	12/08/2012
2	1	102	NE-SW	NA-076	Vista general de la cabana 7	12/08/2012
2	1	103	N-S	NA-076	Planta del parament del mur E de la cabana 7	12/08/2012
2	1	104	N-S	NA-076	Vista zenital de l'espai interior de la cabana 7	12/08/2012
2	1	105		NA-076	Paisatge	12/08/2012
2	1	106		NA-076	Social	12/08/2012
2	1	107	E-W	NA-112	Vista frontal de la cabana 1	12/08/2012
2	1	108	NE-SW	NA-112	Planta del mur de la cabana 1	12/08/2012
2	1	109	N-S	NA-112	Alçat del mur de la cabana 2	12/08/2012
2	1	110	N-S	NA-112	Vista general de la cabana 2	12/08/2012
2	1	111	W-E	NA-112	Detall de la porta de la cabana 2	12/08/2012
2	1	112	N-S	NA-112	Recinte ??? Les dues cabanes	12/08/2012
2	1	113	S-N	NA-112	Alçat del mur N de la cabana 1	12/08/2012
2	1	114	NW-SE	NA-112	Detall del mur del tancat 1	12/08/2012
2	1	115	W-E	NA-112	Vista del mur del tancat 1	12/08/2012
2	1	116	W-E	NA-112	Vista general del tancat 1	12/08/2012
2	1	117	W-E	NA-112	Visió general del jaciment	12/08/2012
2	1	118	W-E	NA-112	Visió general del jaciment	12/08/2012
2	1	119	W-E	NA-112	Visió general del jaciment	12/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	1	120	W-E	NA-112	Visió general del jaciment	12/08/2012
2	1	121	NW-SE	NA-112	Visió general del jaciment	12/08/2012
2	1	122	NW-SE	NA-112	Visió general del jaciment	12/08/2012
2	1	123		NA-112	Paisatge	12/08/2012
2	1	124	W-E	NA-112	GPS 2_13	12/08/2012
2	1	125	W-E	NA-112	GPS 2_13	12/08/2012
2	1	126	W-E	NA-080	Detall del mur del tancat 1	12/08/2012
2	1	127	E-W	NA-080	Vista del mur del tancat 1	12/08/2012
2	1	128	S-N	NA-080	Vista general del jaciment	12/08/2012
2	1	129	S-N	NA-080	Vista general del jaciment	12/08/2012
2	1	130	E-W	NA-080	Detall del mur del recinte	12/08/2012
2	1	131	N-S	NA-080	Vista en planta del recinte	12/08/2012
2	1	132	S-N	NA-080	Detall del mur de la cabana	12/08/2012
2	1	133	W-E	NA-082	Vista general del mur isolat	12/08/2012
2	1	134	N-S	NA-082	Detall del mur	12/08/2012
2	1	135	E-W	NA-082	Detall de la porta	12/08/2012
2	1	136	S-N	NA-082	Vista general	12/08/2012
2	1	137	E-W	NA-080	Detall del mur del tancat 4	12/08/2012
2	1	138	E-W	NA-080	Detall del mur del tancat 4	12/08/2012
2	1	139	N-S	NA-080	Planta del mur del tancat 4	12/08/2012
2	1	140	N-S	NA-080	Detall del tram W del mur (??)	12/08/2012
2	1	141	W-E	NA-080	Vista del parament exterior del mur del tancat 1	12/08/2012
2	1	142	W-E	NA-080	Vista del parament exterior del mur del tancat 1	12/08/2012
2	1	143			Fauna	12/08/2012
2	1	144			Fauna	12/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	1	145			Fauna	12/08/2012
2	1	146			Fauna	12/08/2012
2	1	147			Fauna	12/08/2012
2	1	148			Fauna	12/08/2012
2	1	149			Fauna	12/08/2012
2	1	150			Fauna	12/08/2012
2	1	151			Fauna	12/08/2012
2	1	152			Fauna	12/08/2012
2	1	153			Fauna	12/08/2012
2	1	154	W/NW-E/SE	NA-084	Vista general del jaciment (remunta amb 155 i 156)	13/08/2012
2	1	155	W/NW-E/SE	NA-084	Vista general del jaciment (remunta amb 154 i 156)	13/08/2012
2	1	156	W/NW-E/SE	NA-084	Vista general del jaciment (remunta amb 154 i 155)	13/08/2012
2	1	157	NW-SE	NA-084	Vista general del jaciment	13/08/2012
2	1	158	NW-SE	NA-084	Vista general del jaciment	13/08/2012
2	1	159	NW-SE	NA-084	Vista del sector E del jaciment	13/08/2012
2	1	160	NW-SE	NA-084	Vista del sector W del jaciment	13/08/2012
2	1	161	NW-SE	NA-084	Vista de la localització de NA-078, NA-080 i NA-082 des d'un punt per sobre NA-084	13/08/2012
2	1	162	NW-SE	NA-084	Vista general del jaciment i la seva localització (amb el Lac de Rius al fons)	13/08/2012
2	1	163	NW-SE	NA-084	Vista general del jaciment i la seva localització (amb el Lac de Rius al fons)	13/08/2012
2	1	164	N-S	NA-084	Vista del sector W del jaciment	13/08/2012
2	1	165		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	166		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	167		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	1	168		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	169		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	170		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	171		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	172		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	173		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	174		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	175		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	1	176		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	1		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	2		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	3		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	4		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	5		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	6		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	7		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	8		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	9		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	10		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	11		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	12		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	13		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	14		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	15		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	2	16		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	17		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	18		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	19		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	20		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	21		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	22		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	23		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	24		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	25		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	26		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	27		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	28		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	29		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	30		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	31		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	32		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	33		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	34		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	35		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	36		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	37		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	38		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	39		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	40		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	2	41		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	42		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	43		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	44		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	45		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	46		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	47		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	48		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	49		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	50		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	51		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	52		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	53		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	54		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	55		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	56		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	57		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	58		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	59		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	60		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	61		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	62		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	63		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	64		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	65		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	2	66		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	67		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	68		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	69		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	70		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	71		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	72		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	73		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	74		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	75		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	76		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	77		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	78		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	79		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	80		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	81		NA-084	Imatges de detall de la cabana inferior (imatge 3D)	13/08/2012
2	2	82	N/NW-S/SE	NA-086	Vista general del recinte	13/08/2012
2	2	83	NE-SW	NA-086	Vista general del recinte	13/08/2012
2	2	84	NE-SW	NA-086	Alçat del mur SW	13/08/2012
2	2	85	SE-NW	NA-086	Planta del mur SW	13/08/2012
2	2	86	SE-NW	NA-086	Vista general del recinte on es pot veure un possible accés	13/08/2012
2	2	87			Foto en blanc	13/08/2012
2	2	88	N-S	NA-084	Vista des del Tuc de Sarrera	13/08/2012
2	2	89	N-S	NA-084	Vista des del Tuc de Sarrera	13/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	2	90	N-S	NA-080	Vista general del conjunt des del Tuc de Sarrera	13/08/2012
2	2	91	N-S	NA-080	Vista general del conjunt des del Tuc de Sarrera	13/08/2012
2	2	92	N-S		Vista dels jaciments del Lac de Rius	13/08/2012
2	2	93	N-S	NA-110	Vista del jaciment des del Tuc de Sarrera	13/08/2012
2	2	94	N-S	NA-110	Vista del jaciment des del Tuc de Sarrera	13/08/2012
2	2	95	N-S		Vista de tota la zona del Lac de Rius	13/08/2012
2	2	96	N-S		Vista de tota la zona del Lac de Rius	13/08/2012
2	2	97	N-S		Vista de tota la zona del Lac de Rius	13/08/2012
2	2	98			Social	13/08/2012
2	2	99			Social	13/08/2012
2	2	100			Social	13/08/2012
2	2	101			Social	13/08/2012
2	2	102			Social	13/08/2012
2	2	103			Social	13/08/2012
2	2	104			Social	13/08/2012
2	2	105			Social	13/08/2012
2	2	106			Paisatge	13/08/2012
2	2	107			Paisatge	13/08/2012
2	2	108			Paisatge	13/08/2012
2	2	109			Paisatge	13/08/2012
2	2	110			Paisatge	13/08/2012
2	2	111			Paisatge	13/08/2012
2	2	112			Paisatge	13/08/2012
2	2	113			Paisatge	13/08/2012
2	2	114	??	??	??	13/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	3	2			Paisatge	14/08/2012
2	3	3			Social	14/08/2012
2	3	4			Social	14/08/2012
2	3	5	N-S	GPS 2-17	Fogar associat al vivac	14/08/2012
2	3	6	N-S	GPS 2-17	Vivac	14/08/2012
2	3	7	N-S	GPS 2-17	Fogar i vivac	14/08/2012
2	3	8	SW-NE	NA-088	Imatge general de l'abric	14/08/2012
2	3	9	SW-NE	NA-088	Imatge general de l'abric	14/08/2012
2	3	10	SW-NE	NA-088	Imatge general de l'abric (més lluny)	14/08/2012
2	3	11	NW-SE	NA-088	Planta dels murs de l'accés a l'abric i el seu enderroc	14/08/2012
2	3	12	NE-SW	NA-088	Planta dels murs de l'accés a l'abric i el seu enderroc	14/08/2012
2	3	13	NE-SW	NA-088	Planta dels murs de l'accés a l'abric i el seu enderroc	14/08/2012
2	3	14	NE-SW	NA-088	Vista de la part posterior de l'abric	14/08/2012
2	3	15	NE-SW	NA-088	Vista de la part posterior de l'abric	14/08/2012
2	3	16	NE-SW	NA-088	Detall del parament del mur	14/08/2012
2	3	17	NW-SE	NA-090	Vista de l'espai interior de l'abric 1 abans d'iniciar la cata	14/08/2012
2	3	18	NW-SE	NA-090	Vista de l'espai interior de l'abric 1 abans d'iniciar la cata	14/08/2012
2	3	19	NW-SE	NA-090	Vista de l'espai interior de l'abric 1 abans d'iniciar la cata	14/08/2012
2	3	20	NW-SE	NA-090	Vista des de l'interior de l'abric.	14/08/2012
2	3	21	NE-SW	NA-090	Vista general de la cabana 1 i del tancat 1	14/08/2012
2	3	22	SW-NE	NA-090	Vista general de la cabana 1 i del tancat 1	14/08/2012
2	3	23	N-S	NA-090	Vista del parament exterior del mur N del tancat 2	14/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	3	24	N-S	NA-090	Vista del parament exterior del mur N del tancat 2	14/08/2012
2	3	25	N-S	NA-090	Detall de la porta en el mur N del tancat 2	14/08/2012
2	3	26	NE-SW	NA-090	Vista general del tancat 2. Al fons, tancat 3 i abric 1	14/08/2012
2	3	27	E-W	NA-090	Vista de l'espai sota el tancat 2 i delimitat per un mur a la part W	14/08/2012
2	3	28	W-E	NA-090	Inici del nivell 2 del sondeig 1 de l'abric 1	14/08/2012
2	3	29	W-E	NA-090	Inici del nivell 2 del sondeig 1 de l'abric 1	14/08/2012
2	3	30	SE-NW	NA-090	Vista general del jaciment	15/08/2012
2	3	31	W-E	NA-090	Planta de l'inici del nivell 2	15/08/2012
2	3	32	W-E	NA-090	Planta dels nivells 3 i 2 (al centre) del sondeig 1	15/08/2012
2	3	33	W-E	NA-090	Planta dels nivells 3 i 4 (al centre) del sondeig 1	15/08/2012
2	3	34	W-E	NA-090	Detall del nivell 3 del sondeig 1	15/08/2012
2	3	35	W-E	NA-090	Detall del nivell 3 del sondeig 1	15/08/2012
2	3	36	W-E	NA-090	Detall del nivell 3 del sondeig 1	15/08/2012
2	3	37	W-E	NA-090	Planta del nivell 3 del sondeig 1	15/08/2012
2	3	38	W-E	NA-090	Detall del fragment de ceràmica i el carbó apareguts en el nivell 3 del sondeig 1	15/08/2012
2	3	39	W-E	NA-090	Detall del fragment de ceràmica i el carbó apareguts en el nivell 3 del sondeig 1	15/08/2012
2	3	40	W-E	NA-090	Detall del fragment de ceràmica i el carbó apareguts en el nivell 3 del sondeig 1	15/08/2012
2	3	41	NW-SE	NA-090	Vista general de l'abric 1A	15/08/2012
2	3	42	N-S	NA-090	Vista general de l'abric 1B	15/08/2012
2	3	43	N-S	NA-090	Vista de l'espai interior de l'abric 1B	15/08/2012
2	3	44	N-S	NA-090	Detall del mur de l'abric 1B	15/08/2012
2	3	45	W-E	NA-090	Vista general de l'abric 1C	15/08/2012
2	3	46	W-E	NA-090	Vista general de l'abric 1C	15/08/2012
2	3	47	W-E	NA-090	Vista general de l'abric 2	15/08/2012
2	3	48	S-N	NA-090	Vista general de l'abric 2	15/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data
2	3	49	S-N	NA-090	Vista general de l'abric 3	15/08/2012
2	3	50	S-N	NA-090	Vista general de l'abric 3	15/08/2012
2	3	51	W-E	NA-090	Detall del mur de l'abric 3	15/08/2012
2	3	52	E-W	NA-090	Vista general de la cabana 1	15/08/2012
2	3	53	E-W	NA-090	Vista general de la cabana 1 i del tancat 1	15/08/2012
2	3	54	W-E	NA-090	Vista general del tancat 1	15/08/2012
2	3	55	N-S	NA-090	Vista general de l'aterassament del vessant (ET 2)	15/08/2012
2	3	56	W-E	NA-090	Planta del mur entre els tancats 2 i 3	15/08/2012
2	3	57	E-W	NA-090	Detall de la construcció del mur entre els tancats 2 i 3	15/08/2012
2	3	58	N-S	NA-090	Vista general de l'abric 1 i el mur del tancat 2	15/08/2012
2	3	59	N-S	NA-090	Vista general de l'abric 1 i els tancats 2 i 3	15/08/2012
2	3	60	N-S	NA-090	Vista general de l'abric 1 i els tancats 2 i 3	15/08/2012
2	3	61	N-S	NA-090	Vista general de l'entrada del tancat 2	15/08/2012
2	3	62	N-S	NA-090	Vista del tancat W adossat a l'abric 1	15/08/2012
2	3	63	W-E	NA-090	Detall del mur del tancat W de l'abric 1	15/08/2012
2	3	64	W-E	NA-090	Detall del mur del tancat W de l'abric 1	15/08/2012
2	3	65	N-S	NA-090	Planta del mur del tancat W de l'abric 1	15/08/2012
2	3	66	W-E	NA-090	Vista general de la cabana 2 (punt de guàrdia?)	15/08/2012
2	3	67	W-E	NA-090	Vista general de la cabana 2 (punt de guàrdia?)	15/08/2012
2	3	68	W-E	NA-090	Paisatge. Vista del Lac des de NA-090	15/08/2012
2	3	69	W-E	NA-090	Paisatge. Vista del Lac des de NA-090	15/08/2012
2	3	70	N-S	NA-079	Detall del mur S i l'enderroc a l'espai interior de l'abric	16/08/2012
2	3	71		NA-075	Detall de les marques de fum al sostre	16/08/2012
2	3	72		NA-075	Detall de les marques de fum al sostre	16/08/2012
2	3	73	S-N	NA-075	Vista del mur S	16/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

2	3	74	NE-SW	NA-075	Detall de la part N del mur exterior	16/08/2012
2	3	75	N-S	NA-075	Detall de la part S del mur exterior	16/08/2012
2	3	76	E-W	NA-075	Vista general de l'abric	16/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Autor/a	Data
1	1	1	E-W	NA-099	Vista general de la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	2	E-W	NA-099	Vista general de la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	3	NE-SW	NA-099	Vista general de la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	4	NE-SW	NA-099	Vista general de la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	5	NE-SW	NA-099	Alçat del parament intern del mur	Josep Maria	10/08/2012
1	1	6	NE-SW	NA-099	Alçat del parament intern del mur	Josep Maria	10/08/2012
1	1	7	SW-NE	NA-099	Vista general de la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	8	E-W	NA-099	Vista general de la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	9	S-N	NA-099	Planta del possible mur adossat a la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	10	S-N	NA-099	Planta del possible mur adossat a la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	11	S-N	NA-099	Planta del possible mur adossat a la cabana	Josep Maria	10/08/2012
1	1	12	SW-NE	NA-099	Detall del mur nord i l'entrada	Josep Maria	10/08/2012
1	1	13	SW-NE	NA-099	Detall del mur nord i l'entrada	Josep Maria	10/08/2012
1	1	14	SW-NE	NA-099	Vista general de la cabana	Josep Maria	10/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	1	15		GPS 1_02	Social	Marta	10/08/2012
1	1	16	SE-NW	GPS 1_02	Vista general de l'abric	Marta	10/08/2012
1	1	17	N-S	GPS 1_02	Vista de l'accés a l'abric	Marta	10/08/2012
1	1	18	E-W	GPS 1_02	Vista de l'espai interior de l'abric (lliga amb la següent)	Marta	10/08/2012
1	1	19	E-W	GPS 1_02	Vista de l'espai interior de l'abric (lliga amb l'anterior)	Marta	10/08/2012
1	1	20	E-W	GPS 1_02	Vista de l'espai interior de l'abric	Marta	10/08/2012
1	1	21	S-N	NA-101	Vista general de l'abric	David i Marta	10/08/2012
1	1	22	S-N	NA-101	Detall de l'estructura de fogar a l'interior de l'abric	David i Marta	10/08/2012
1	1	23	S-N	NA-101	Detall de l'estructura de fogar a l'interior de l'abric	David i Marta	10/08/2012
1	1	24	E-W	NA-075	Vista del bloc que genera l'abric	Laura	10/08/2012
1	1	25	E-W	NA-075	Vista del bloc que genera l'abric	Laura	10/08/2012
1	1	26	W-E	NA-075	Vista general de l'espai de l'abric	Laura	10/08/2012
1	1	27	W-E	NA-075	Vista de l'espai interior	Laura	10/08/2012
1	1	28	N-S	NA-075	Alçat de les pedres que arreceren l'espai	Laura	10/08/2012
Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	1	29	N-S	NA-075	Vista de l'espai delimitat per un possible mur molt sedimentat	Laura	10/08/2012
1	1	30	W-E	NA-075	Planta del tram visible del mur molt sedimentat	Laura	10/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

1	1	31	SW-NE	NA-075	Possible estructura propera a l'abric	Laura	10/08/2012
1	1	32	SW-NE	NA-075	Possible estructura propera a l'abric	Laura	10/08/2012
1	1	33	SW-NE	NA-075	Possible estructura propera a l'abric	Laura	10/08/2012
1	1	34	SW-NE	NA-075	Possible estructura propera a l'abric. Detall de les pedres col·locades	Laura	10/08/2012
1	1	35			Paisatge	Laura	10/08/2012
1	1	36			Paisatge (lliga amb 37 i 38)	Laura	10/08/2012
1	1	37			Paisatge (lliga amb 36 i 38)	Laura	10/08/2012
1	1	38			Paisatge (lliga amb 36 i 37)	Laura	10/08/2012
1	1	39			Social	Laura	10/08/2012
1	1	40	W-E	GPS 1_06	Petit vivac sota un bloc	Laura	11/08/2012
1	1	41	W-E	GPS 1_06	Petit vivac sota un bloc	Laura	11/08/2012
1	1	42		GPS 1_06	Estructura al costat del vivac GPS 1_06 (possiblement un altre vivac molt recent)	Laura	11/08/2012
Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	1	43		GPS 1_06	Estructura al costat del vivac GPS 1_06 (possiblement un altre vivac molt recent)	Laura	11/08/2012
1	1	44			Social	Laura	11/08/2012
1	1	45			Social	Laura	11/08/2012
1	1	46	NW-SE	GPS 1_07	Vista general	Marta	11/08/2012
1	1	47	NW-SE	GPS 1_07	Vista general	Marta	11/08/2012
1	1	48	S-N	GPS 1_07	Alçat del parament intern del mur	Marta	11/08/2012
1	1	49	W-E	GPS 1_08	Vista general de la possible cabana	Josep Maria	11/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

1	1	50	W-E	GPS 1_08	Alçat del mur E de la possible cabana	Josep Maria	11/08/2012
1	1	51	W-E	GPS 1_08	Planta del mur N de la possible cabana	Josep Maria	11/08/2012
1	1	52			Social	Josep Maria	11/08/2012
1	1	53	W-E	GPS 1_08	Detall del mur nord i el tancament de la possible cabana	Josep Maria	11/08/2012
1	1	54			Paisatge	Laura	11/08/2012
1	1	55	S-N	NA-077	Vista geeral de l'abric	Marta	11/08/2012
1	1	56	E-W	NA-077	Vista general de l'abric	Marta	11/08/2012
Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	1	57	NE-SW	NA-077	Vista de l'espai interior (sector S)	Marta	11/08/2012
1	1	58	NE-SW	NA-077	Vista de l'espai interior (sector S)	Marta	11/08/2012
1	1	59	W-E	NA-077	Vista de l'espai interior (sector E)	Marta	11/08/2012
1	1	60	N-S	NA-077	Alçat del parament intern del mur	Marta	11/08/2012
1	1	61	NW-SE	NA-077	Vista de l'espai que generen els grans blocs	Marta	11/08/2012
1	1	62	NW-SE	NA-077	Vista de l'espai que generen els grans blocs	Marta	11/08/2012
1	1	63	NW-SE	NA-077	Vista de l'espai que generen els grans blocs	Marta	11/08/2012
1	1	64	NW-SE	NA-077	Vista de l'espai que generen els grans blocs	Marta	11/08/2012
1	1	65	S-N	NA-079	Vista general de l'estructura 1	Sabina	12/08/2012
1	1	66	S-N	NA-079	Alçat del parament exterior del mur S de l'estructura 1	Sabina	12/08/2012
1	1	67	W-E	NA-079	Vista general de l'estructura 1	Sabina	12/08/2012
1	1	68	N-S	NA-079	Alçat del parament intern del mur S de l'estructura 1	Sabina	12/08/2012
1	1	69	NE-SW	NA-079	Vista de la part superior de l'estructura 1. A l'esquerra es pot veure el mur S	Sabina	12/08/2012
1	1	70	NE-SW	NA-079	Detall del possible amagatall sota un bloc a la paret SW de l'estructura 1	Sabina	12/08/2012
Nº	Descàrrega	Nº	Direcció	Nº	Descripció	Data	

ANNEX 2: Inventari de fotografies

1	1	71	E-W	NA-079	Vista general del tancat 1 adossat a l'estructura 1. El jaló marca la corba interior del tancat en forma de "L"	Sabina	12/08/2012
1	1	72	E-W	NA-079	Detall del mur S i la possible porta amb vista de la part superior del tancat 1	Sabina	12/08/2012
1	1	73	SE-NW	NA-079	Detall del mur E del tancat 1	Sabina	12/08/2012
1	1	74	SE-NW	NA-079	Vista del mur E del tancat 1	Sabina	12/08/2012
1	1	75	SE-NW	NA-079	Vista general de la cabana 1, adossada al tancat 1	Sabina	12/08/2012
1	1	76	W-E	NA-079	Vista del possible amagatall a l'interior de la cabana 1	Sabina	12/08/2012
1	1	77	E-W	NA-079	Detall del mur W i el seu enderroc de la cabana 1	Sabina	12/08/2012
1	1	78	E-W	NA-079	Vista general de la cabana 1	Sabina	12/08/2012
1	1	79	E-W	NA-079	Vista general de l'amagatall 1	Sabina	12/08/2012
1	1	80	E-W	NA-079	Detall de l'enllosat de l'amagatall 1	Sabina	12/08/2012
1	1	81	S-N	NA-079	Vista general del tancat 2 on es pot apreciar el mur E	Sabina	12/08/2012
1	1	82	E-W	NA-079	Vista de la part N del tancat 2. S'hi pot veure el mur E	Sabina	12/08/2012
1	1	83	E-W	NA-079	Vista de la part S del tancat 2. S'hi pot veure el mur E	Sabina	12/08/2012
1	1	84		NA-079	Social	Sabina	12/08/2012
Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	1	85	W-E	NA-079	Vista general de la cabana 2 que es troba a l'interior del tancat 2	Sabina	12/08/2012
1	1	86	W-E	NA-079	Vista general de la part S del tancat 2	Sabina	12/08/2012
1	1	87	W-E	NA-079	Vista general de la part N del tancat 2	Sabina	12/08/2012
1	1	88	S-N	NA-079	Detall de l'amagatall/abric a l'interior del tancat 2 (part posterior de l'abric 1)	Sabina	12/08/2012
1	1	89	N-S	NA-079	Vista de l'entrada a l'abric 1	Sabina	12/08/2012
Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	1	90	W-E	NA-079	Vista general del tancat 3	Sabina	12/08/2012
1	1	91	SE-NW	NA-079	Detall del mur E del tancat 3	Sabina	12/08/2012
1	1	92	W-E	NA-079	Vista general del tancat 4	Sabina	12/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

1	1	93	NW-SE	NA-079	Detall del mur E del tancat 4	Sabina	12/08/2012
1	1	94	NE-SW	NA-079	Alçat del mur de l'estructura 2	Sabina	12/08/2012
1	1	95	N-S	NA-079	Vista general de l'estructura 2	Sabina	12/08/2012
1	1	96		NA-079	Social	Sabina	12/08/2012
1	1	97	E-W	NA-079	Vista de l'entrada de l'abric 2	Sabina	12/08/2012
1	1	98	E-W	NA-079	Vista de l'espai interior de l'abric 2	Sabina	12/08/2012
1	1	99	E-W	NA-079	Vista de l'entrada de l'abric 2	Sabina	12/08/2012
1	1	100	NW-SE	NA-079	Vista de l'amagatall de l'abric 2 on han aparegut fragments de ceràmica	Sabina	12/08/2012
1	1	101			Social	Sabina	12/08/2012
1	1	102	SW-NE	NA-081	Vista general de l'orri des de l'extrem SW	Marta	13/08/2012
1	1	103	SW-NE	NA-081	Vista general de l'orri des de l'extrem SW	Marta	13/08/2012
1	1	104	SW-NE	NA-081	Vista general de l'orri des de l'extrem SW	Marta	13/08/2012
1	1	105	NE-SW	NA-081	Vista general de l'orri des de l'extrem NE	Marta	13/08/2012
1	1	106	NE-SW	NA-081	Vista general de l'orri des de l'extrem NE	Marta	13/08/2012
1	1	107	NE-SW	NA-081	Detall del tancament intern de l'orri	Marta	13/08/2012
1	1	108	S-N	NA-081	Vista general de la cabana	Marta	13/08/2012
1	1	109	W-E	NA-081	Vista semizenital de la cabana	Marta	13/08/2012
1	1	110	S-N	NA-081	Vista general de l'espai	Marta	13/08/2012
1	1	111	E-W	NA-081	Detall del mur W	Marta	13/08/2012
1	1	112	E-W	NA-081	Vista general de l'espai	Marta	13/08/2012
1	1	113	S-N	NA-081	Detall del mur N	Marta	13/08/2012
Nº	Descàrrega	Nº	Direcció	Nº	Descripció	Data	
càmera		foto		jaciment			
1	1	114	N-S	NA-081	Vista general de la possible formatgera	Marta	13/08/2012
1	1	115	N-S	NA-081	Detall de l'interior de la possible formatgera	Marta	13/08/2012
1	1	116	N-S	NA-081	Detall de l'interior de la possible formatgera	Marta	13/08/2012
1	1	117	N-S	NA-081	Vista general de possible estructura amb mur	Marta	13/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	1	118			Social	Marta	13/08/2012
1	1	119			Social	Marta	13/08/2012
1	1	120			Social	Marta	13/08/2012
1	1	121			Social	Marta	13/08/2012
1	1	122	E-W	NA-081	Vista general de l'espai 1 (final de l'orri)	Marta	13/08/2012
1	1	123	E-W	NA-081	Vista general de l'espai 1 (final de l'orri)	Marta	13/08/2012
1	2	1	W-E	NA-083	Vista general del pas comptador	Marta	14/08/2012
1	2	2	E-W	NA-083	Alçat del mur del pas comptador	Marta	14/08/2012
1	2	3	E-W	NA-083	Detall de la zona de pas del pas comptador	Marta	14/08/2012
1	2	4	W-E	NA-083	Detall de la zona de pas del pas comptador (direcció oposada)	Marta	14/08/2012
1	2	5	S-N	NA-083	Vista zenital del pas comptador	Marta	14/08/2012
1	2	6		GPS 1_13	Vista general de la possible cabana 1	Marta	14/08/2012
1	2	7		GPS 1_13	Vista general de la possible cabana 2	Marta	14/08/2012
1	2	8		GPS 1_13	Vista general de la possible cabana 3	Marta	14/08/2012
1	2	9		GPS 1_13	Possible estructura (mur de la cabana 3?)	Marta	14/08/2012
1	2	10	E-W	NA-085	Vista general i frontal de l'abric 1	Laura	15/08/2012
1	2	11	E-W	NA-085	Vista general i frontal de l'abric 1	Laura	15/08/2012
1	2	12	E-W	NA-085	Planta del mur E de l'abric 1 (tram nord)	Laura	15/08/2012
1	2	13	N-S	NA-085	Planta del mur E de l'abric 1 (tram sud)	Laura	15/08/2012
1	2	14	E-W	NA-085	Detall de l'alçat del mur N i l'entrada a l'abric 1	Laura	15/08/2012
1	2	15	E-W	NA-085	Espai interior de l'abric 1 (lliga amb la següent)	Laura	15/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	2	16	E-W	NA-085	Espai interior de l'abric 1 (lliga amb l'anterior)	Laura	15/08/2012
1	2	17	S-N	NA-085	Espai interior de l'abric 1	Laura	15/08/2012
1	2	18	S-N	NA-085	Detall del mur S de l'abric 1 i possible fase més antiga (molt sedimentada)	Laura	15/08/2012
1	2	19	S-N	NA-085	Detall del mur S de l'abric 1 i possible fase més antiga (molt sedimentada)	Laura	15/08/2012
1	2	20	S-N	NA-085	Vista general de l'entrada de l'abric 2	Laura	15/08/2012
1	2	21	S-N	NA-085	Vista general de l'entrada de l'abric 2	Laura	15/08/2012
1	2	22	S-N	NA-085	Vista general de l'entrada de l'abric 2	Laura	15/08/2012
1	2	23	SE-NW	NA-085	Espai interior de l'abric 2	Laura	15/08/2012
1	2	24	S-N	NA-085	Detall de l'entrada de l'abric 2	Laura	15/08/2012
1	2	25	S-N	NA-085	Detall de l'entrada de l'abric 2	Laura	15/08/2012
1	2	26	N-S	NA-085	Planta de l'inici del sondeig 1 de l'abric 1	Marta	15/08/2012
1	2	27	W-E	NA-085	Vista general del mur 1	David	15/08/2012
1	2	28	Zen.	NA-085	Detall de l'estructura 1	David	15/08/2012
1	2	29	W-E	NA-085	Vista general de l'estructura 1	David	15/08/2012
1	2	30	W-E	NA-085	Vista general del recinte 1	David	15/08/2012
1	2	31	NW-SE	NA-085	Vista general del recinte 1	David	15/08/2012
1	2	32	W-E	NA-085	Alçat del mur del recinte 1	David	15/08/2012
1	2	33	W-E	NA-085	Detall de l'accés al recinte 1	David	15/08/2012
1	2	34		NA-085	Social	David	15/08/2012
1	2	35	N-S	NA-085	Planta de l'inici del nivell 1 del sondeig 1 de l'abric 1	Marta	15/08/2012
1	2	36	N-S	NA-085	Planta de la base del nivell 1 del sondeig 1 de l'abric 1	Marta	15/08/2012
1	2	37	S-N	NA-087	Vista de l'abric amb detall del mur S	Josep Maria	16/08/2012
1	2	38	S-N	NA-087	Vista general de l'abric	Josep Maria	16/08/2012
1	2	39	N-S	NA-087	Vista de l'espai interior de l'abric	Josep	16/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Maria Data	16/08/2012
1	2	41	E-W	NA-087	Planta del mur N	Josep Maria	16/08/2012
1	2	42	E-W	NA-087	Planta del mur N	Josep Maria	16/08/2012
1	2	43	W-E	NA-087	Planta del mur S	Josep Maria	16/08/2012
1	2	44	W-E	NA-087	Planta del mur S	Josep Maria	16/08/2012
1	2	45	SW-NE	NA-087	Vista general de l'abric i la seva localització	Josep Maria	16/08/2012
1	2	46	SW-NE	NA-087	Vista general de l'abric i la seva localització	Josep Maria	16/08/2012
1	2	47		NA-087	Social	Josep Maria	16/08/2012
1	2	48	NE-SW	NA-087	Vista de l'espai interior de l'abric	Josep Maria	16/08/2012
1	2	49	NE-SW	NA-087	Vista de l'espai interior de l'abric	Josep Maria	16/08/2012
1	2	50	NE-SW	GPS 1_18	Vista general de la cabana 1 i el mur	Guillem	16/08/2012
1	2	51	SE-NW	GPS 1_18	Vista general de la cabana 2	Guillem	16/08/2012
1	2	52	N-S	GPS 1_18	Detall del mur de la cabana 1	Guillem	16/08/2012
1	2	53	W-E	GPS 1_18	Detall del mur aïllat	Guillem	16/08/2012
1	2	54	E-W	NA-091	Vista general del recinte	Guillem	16/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	2	55	E-W	NA-091	Planta del mur S	Guillem	16/08/2012
1	2	56	W-E	NA-091	Planta del mur S	Guillem	16/08/2012
1	2	57	N-S	NA-091	Detall de l'alçar del mur S	Guillem	16/08/2012
1	2	58	NE-SW	NA-091	Planta del mur NW (molt sedimentat)	Guillem	16/08/2012
1	3	1			Social	Marta	18/08/2012
1	3	2			Social	Marta	18/08/2012
1	3	3	N-S	NA-085	Planta inici nivell 2 del sondeig 1 de l'abric 1	Marta	18/08/2012
1	3	4	N-S	NA-085	Fragment de ceràmica trobat al nivell 3	Marta	18/08/2012
1	3	5	N-S	NA-085	Fragment de ceràmica trobat al nivell 3	Marta	18/08/2012
1	3	6	N-S	NA-085	Fragment de ceràmica trobat al nivell 3 (perfil del sondeig)	Josep Maria	18/08/2012
1	3	7	N-S	NA-085	Fragment de ceràmica trobat al nivell 3 (perfil del sondeig)	Josep Maria	18/08/2012
1	3	8	N-S	NA-085	Detall del fragment de ceràmica trobat al nivell 3 (perfil del sondeig)	Josep Maria	18/08/2012
1	3	9	N-S	NA-085	Detall del fragment de ceràmica trobat al nivell 3 (perfil del sondeig)	Josep Maria	18/08/2012
1	3	10	N-S	NA-085	Detall del fragment de ceràmica trobat al nivell 3 (perfil del sondeig)	Josep Maria	18/08/2012
1	3	11	N-S	NA-085	Vista del mur 2	Laura	18/08/2012
1	3	12	N-S	NA-085	Vista del mur 2	Laura	18/08/2012
1	3	13	N-S	NA-085	Detall de la porta del mur 2	Laura	18/08/2012
1	3	14	S-N	NA-085	Vista del mur 2	Laura	18/08/2012
1	3	15	W-E	NA-085	Planta del mur 2	Laura	18/08/2012
1	3	16	W-E	NA-085	Planta del mur 2	Laura	18/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	3	17	S-N	NA-085	Vista general del mur 3	Laura	18/08/2012
1	3	18	S-N	NA-085	Vista general del mur 3	Laura	18/08/2012
1	3	19	W-E	NA-085	Planta del mur 3 (sector W)	Laura	18/08/2012
1	3	20	E-W	NA-085	Planta del mur 3 (sector E)	Laura	18/08/2012
1	3	21		NA-085	Paisatge	Josep Maria	18/08/2012
1	3	22	W-E	NA-085	Vista general del mur 4	Josep Maria	18/08/2012
1	3	23	NW-SE	NA-085	Alçat del mur 4	Josep Maria	18/08/2012
1	3	24	E-W	NA-085	Planta del mur 4	Josep Maria	18/08/2012
1	3	25		NA-085	Recinte	Josep Maria	18/08/2012
1	3	26		NA-085	Detall del mur	Josep Maria	18/08/2012
1	3	27	N-S	NA-085	Planta final del sondeig 1 de l'abric 1	Josep Maria	19/08/2012
1	3	28	N-S	NA-085	Perfil S del sondeig 1 de l'abric 1	Josep Maria	19/08/2012
1	3	29	N-S	NA-085	Perfil S del sondeig 1 de l'abric 1	Josep Maria	19/08/2012
1	3	30	S-N	NA-085	Perfil N del sondeig 1 de l'abric 1	Josep Maria	19/08/2012
1	3	31	S-N	NA-085	Perfil N del sondeig 1 de l'abric 1	Josep Maria	19/08/2012
1	3	32	W-E	NA-085	Vista genneral del tancat 1	David	19/08/2012
1	3	33	W-E	NA-085	Detall del mur NE del tancat 1	David	19/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	3	34	W-E	NA-085	Detall del mur NE del tancat 1	David	19/08/2012
1	3	35	W-E	NA-085	Vista general del recinte 3	David	19/08/2012
1	3	36	E-W	NA-085	Detall de l'enderroc del mur del recinte 1	David	19/08/2012
1	3	37	E-W	NA-085	Detall de l'enderroc del mur del recinte 1	David	19/08/2012
1	3	38	E-W	NA-085	Detall del mur W del recinte 2	David	19/08/2012
1	3	39	E-W	NA-085	Vista general del recinte 2	David	19/08/2012
1	3	40			En blanc!!!!	David	19/08/2012
1	3	41	SW-NE	NA-091	Vista general del tancat 1	Laura	20/08/2012
1	3	42	NW-SE	NA-091	Planta del mur N del tancat 1	Laura	20/08/2012
1	3	43	N-S	NA-091	Planta de la meitat N del mur W del tancat 1	Laura	20/08/2012
1	3	44	SW-NE	NA-091	Planta de la meitat S del mur W del tancat 1	Laura	20/08/2012
1	3	45	SW-NE	NA-091	Planta de la meitat S del mur W del tancat 1	Laura	20/08/2012
1	3	46	W-E	NA-091	Planta del mur S del tancat 1	Laura	20/08/2012
1	3	47	W-E	NA-091	Planta del mur S del tancat 1	Laura	20/08/2012
1	3	48	SW-NE	NA-091	Vista general del tancat 2	Laura	20/08/2012
1	3	49	SE-NW	NA-091	Planta del mur N del tancat 2	Laura	20/08/2012
1	3	50	W-E	NA-091	Vista general del tancat 3	Laura	20/08/2012
1	3	51	W-E	NA-091	Vista general del tancat 4	Laura	20/08/2012
1	3	52	W-E	NA-091	Vista general del tancat 4	Laura	20/08/2012
1	3	53	NE-SW	NA-091	Planta del mur N del tancat 4	Laura	20/08/2012
1	3	54	S-N	NA-091	Alçat del mur N del tancat 4	Laura	20/08/2012
1	3	55	N-S	NA-091	Vista general del recinte 1	Laura	20/08/2012
1	3	56	S-N	NA-091	Vista general de l'abric	Laura	20/08/2012
1	3	57	S-N	NA-091	Vista general de l'abric	Laura	20/08/2012
1	3	58	S-N	NA-091	Alçat de l'accés a l'abric	Laura	20/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	3	59	N-S	NA-091	Vista general del tancat 5	Laura	20/08/2012
1	3	60	N-S	NA-091	Planta del mur E del tancat 5	Laura	20/08/2012
1	3	61	N-S	NA-091	Vista general del tancat 6	Laura	20/08/2012
1	3	62	N-S	NA-093	Planta del mur	Jordi	21/08/2012
1	3	63	N-S	NA-093	Vista general del mur	Jordi	21/08/2012
1	3	64	E-W	NA-093	Alçat del mur	Jordi	21/08/2012
1	3	65	S-N	NA-091	Vista inicial del sondeig 1 a l'abric 1	Josep Maria	22/08/2012
1	3	66	S-N	NA-091	Vista general de la situació del sondeig 1	Josep Maria	22/08/2012
1	3	67	S-N	NA-091	Planta del nivell 1 del sondeig 1	Josep Maria	22/08/2012
1	3	68	S-N	NA-091	Detall del forat del nivell 1 del sondeig 1	Josep Maria	22/08/2012
1	3	69	S-N	NA-091	Planta del nivell 2 del sondeig 1	Josep Maria	22/08/2012
1	3	70	S-N	NA-091	Detall del forat a l'inici del nivell 2 del sondeig 1	Josep Maria	22/08/2012
1	3	71	S-N	NA-091	Planta de la divisió entre els nivells 3 i 4	Josep Maria	22/08/2012
1	3	72	S-N	NA-091	Planta de la divisió entre els nivells 3 i 4	Josep Maria	22/08/2012
1	3	73	S-N	NA-091	Planta del nivell 4 del sondeig 1	Josep Maria	23/08/2012
1	3	74	S-N	NA-091	Planta del nivell 4 del sondeig 1	Josep Maria	23/08/2012
1	3	75	S-N	NA-091	Planta del nivell 5 del sondeig 1	Jordi	23/08/2012

ANNEX 2: Inventari de fotografies

Nº càmera	Descàrrega	Nº foto	Direcció	Nº jaciment	Descripció	Data	
1	3	76	S-N	NA-091	Planta del nivell 6 del sondeig 1	Jordi	23/08/2012
1	3	77	S-N	NA-091	Planta del nivell 6 del sondeig 1	Jordi	23/08/2012
1	3	78	S-N	NA-091	Detall del retall sobre el nivell 6 del sondeig 1	Jordi	23/08/2012
1	3	79	S-N	NA-091	Detall del retall sobre el nivell 6 del sondeig 1	Jordi	23/08/2012
1	3	80			Social	Laura	24/08/2012

ANNEX 3: Inventari de punts GPS

INVENTARI PUNTS GPS DATUM ED50 UTM Z31N						
N.Punt	Latitud	Longitud	Error	Num Lloc	Descripció	Data
1,01	4721717	324550	8	NA-099	Jaciment NA-099	10/08/2012
1,02	4721887	324459	8	-	Abric amb possible ocupació humana	10/08/2012
1,03	4721994	324365	5	NA-101	Abric amb restes d'estructures	10/08/2012
1,05	4722117	324014		NA-075	Abric amb restes d'estructures	10/08/2012
1,06	4720410	322348	6	-	Possible vivac recent	11/08/2012
1,07	4720273	322483	13	-	Possible vivac recent	11/08/2012
1,08	4720540	322436	10	-	Mur indefinit, potser un vivac recent pero no ho tenim clar	11/08/2012
1,09	4721348	322989	7	NA-077		11/08/2012
1,11	4723255	321375	8	NA-079	Extrem oest del jaciment	12/08/2012
1,12	4723224	321336	8	NA-079	Lloc on ha aparegut la ceràmica	12/08/2012
1,1	4723192	321392	8	NA-079	Extrem SE del jaciment	12/08/2012
1,13	4723301	321386	5	NA-081	Munyidora	13/08/2012
1,14	4723383	321387	5	NA-083	Pas comptador	14/08/2012
1,15	4721303	322319	5	NA-085	Abric 1	15/08/2012
1,16	4721278	322301	5	NA-085	Abric 2	15/08/2012
1,17	4721171	322207	7	NA-087	Abric de l'Estanh de Mar II	16/08/2012
1,18	4721076	322238	5	-	Dos cabanes i un tancat a l'estanh de mar que no ha donat temps a documentar	16/08/2012
1,19	4721014	322275	5	NA-089	Possible recinte molt desdibuixat en forma de L	16/08/2012
1,21	4723421	322867	5	NA-093	Tram de mur amb obertura	21/08/2012

ANNEX 3: Inventari de punts GPS

N.Punt	Latitud	Longitud	Error	Num. Lloc	Descripció	Data
2,01	4723469	321084	5	NA-108	Emplaçament de la cabana	10/08/2012
2,02	4723288	320726	6	-	Vivac recent	10/08/2012
2,03	4723332	320364	4	-	Vivac recent	10/08/2012
2,04	4723248	320314	5	NA-110	Cabana 1	10/08/2012
2,05	4723227	320324	4	NA-110	Cabana 1	10/08/2012
2,06	4723262	320340	3	NA-110	Mur	10/08/2012
2,07	4723529	319702	3	NA-076	Tancat 3	11/08/2012
2,08	4723564	319654	3	NA-076	cabana 7	11/08/2012
2,09	4723529	319702	3	NA-076	Cabana 6	11/08/2012
2,1	4723402	319472	4	NA-078	Tancat gran de NA-078	12/08/2012
2,11	4723355	319441	3	NA-080	" "	12/08/2012
2,12	4723363	319438	4	NA-082	Mur. Pas comptador	12/08/2012
2,13	4723408	319496	3		Estructura de planta quadrangular. Sembla recent	12/08/2012
2,14	4723426	319232	3	NA-084	Assentament NA-084	13/08/2012
2,15	4723647	313295	4	NA-086		13/08/2012
2,17	4721003	321552	4		Vivac i fogar recents	14/08/2012
2,18	4721457	321562	4	NA-088	Abric	14/08/2012
2,19	4721707	321178	3	NA-090	Punt proper a l'abric 1 on s'ha efectuat el sondeig	14/08/2012
2,22	4723382	322984	4	NA-096		21/08/2012
2,23	4723541	322847	4	NA-098	Pas comptador Ribera de Rius	22/08/2012
2,24	4723642	322891	4	NA-100	Cabana II	22/08/2012
2,25	4723596	322984	4	NA-102	Conjunt de la Ribera de Rius	22/08/2012
2,27	4723550	323018	5	NA-106	Pas comptador	23/08/2012

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

Sondeig NA-091

(Variables: C13/C12=-24.1:lab. mult=1)

Laboratory number: Beta-332030

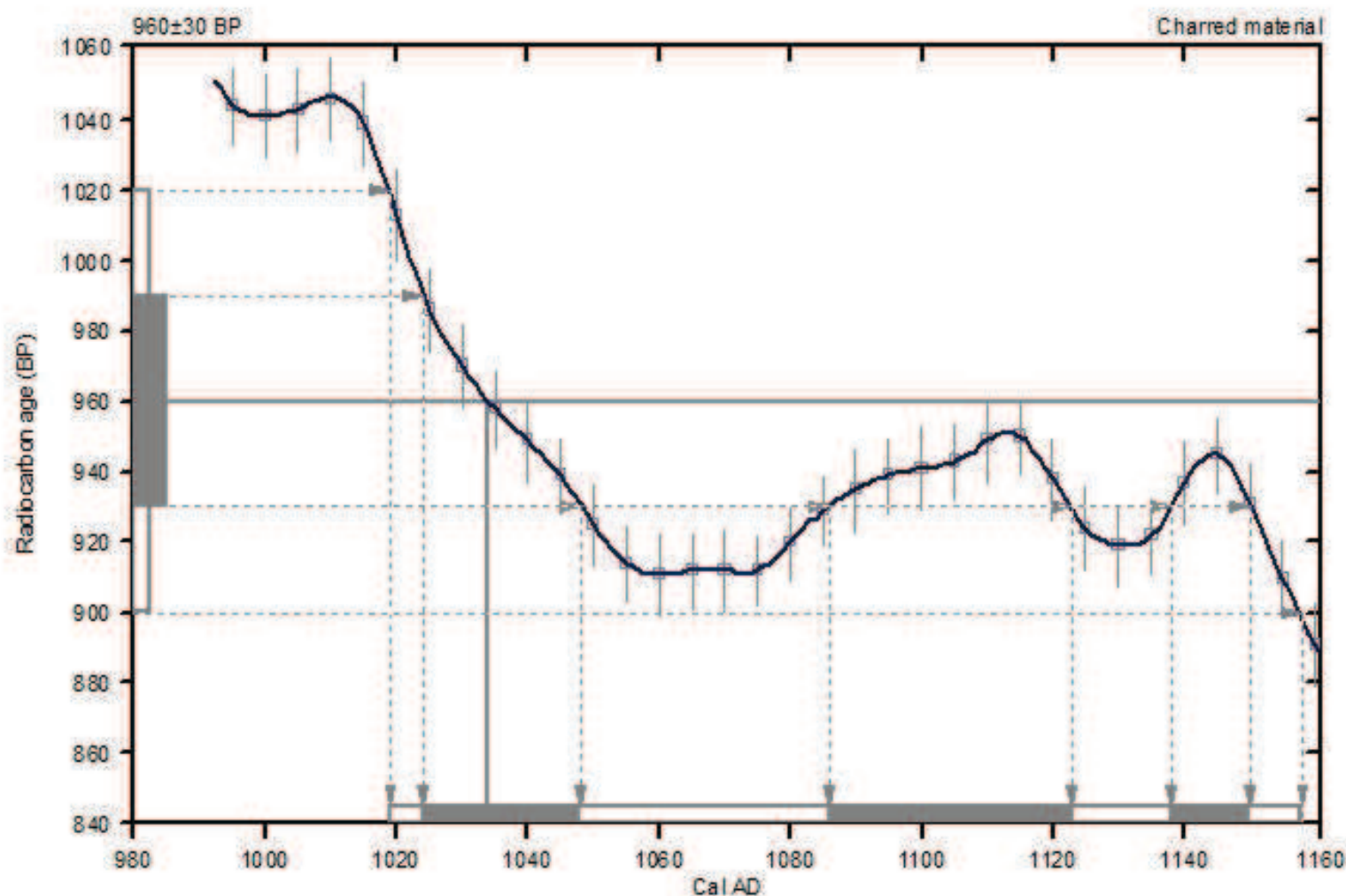
Conventional radiocarbon age: 960±30 BP

2 Sigma calibrated result: Cal AD 1020 to 1160 (Cal BP 930 to 790)
(95% probability)

Intercept data

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: Cal AD 1030 (Cal BP 920)

1 Sigma calibrated results: Cal AD 1020 to 1050 (Cal BP 930 to 900) and
Cal AD 1090 to 1120 (Cal BP 860 to 830) and
Cal AD 1140 to 1150 (Cal BP 810 to 800)

References:

Database used

INTCAL09

References to INTCAL09 database

Heaton, et al, 2009, *Radiocarbon* 51(4):1151-1164, Reimer, et al, 2009, *Radiocarbon* 51(4):1111-1150,
Stuiver, et al, 1993, *Radiocarbon* 35(1):137-189, Oeschger, et al, 1975, *Tellus* 27:168-192

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, *Radiocarbon* 35(2):317-322

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

NA-090 Sondeig

(Variables: C13/C12=-22.8:lab. mult=1)

Nivell recent

Laboratory number: Beta-332028

Conventional radiocarbon age: 600 ± 30 BP

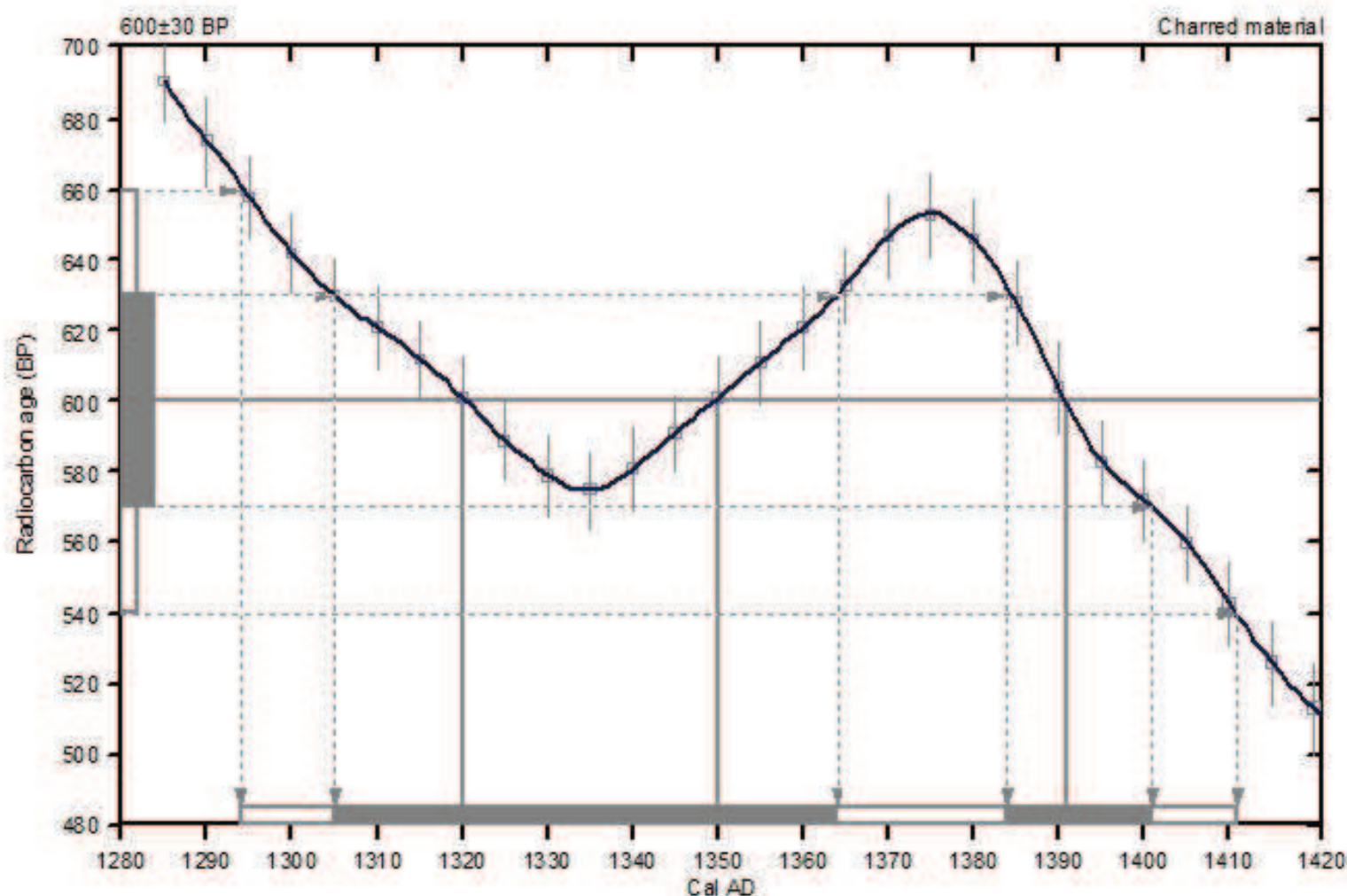
2 Sigma calibrated result: Cal AD 1290 to 1410 (Cal BP 660 to 540)
(95% probability)

Intercept data

Intercepts of radiocarbon age
with calibration curve:

Cal AD 1320 (Cal BP 630) and
Cal AD 1350 (Cal BP 600) and
Cal AD 1390 (Cal BP 560)

1 Sigma calibrated results: Cal AD 1300 to 1360 (Cal BP 640 to 590) and
Cal AD 1380 to 1400 (Cal BP 570 to 550)

References:

Database used

INTCAL09

References to INTCAL09 database

Heaton, et al., 2009, *Radiocarbon* 51(4):1151-1164, Reimer, et al., 2009, *Radiocarbon* 51(4):1111-1150,
Stuiver, et al., 1993, *Radiocarbon* 35(1):137-189, Oeschger, et al., 1975, *Tellus* 27:168-192

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, *Radiocarbon* 35(2):317-322

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12=-23.6:lab. mult=1)

NA-090 Sondeig

Laboratory number: Beta-332029

Nivell inferior

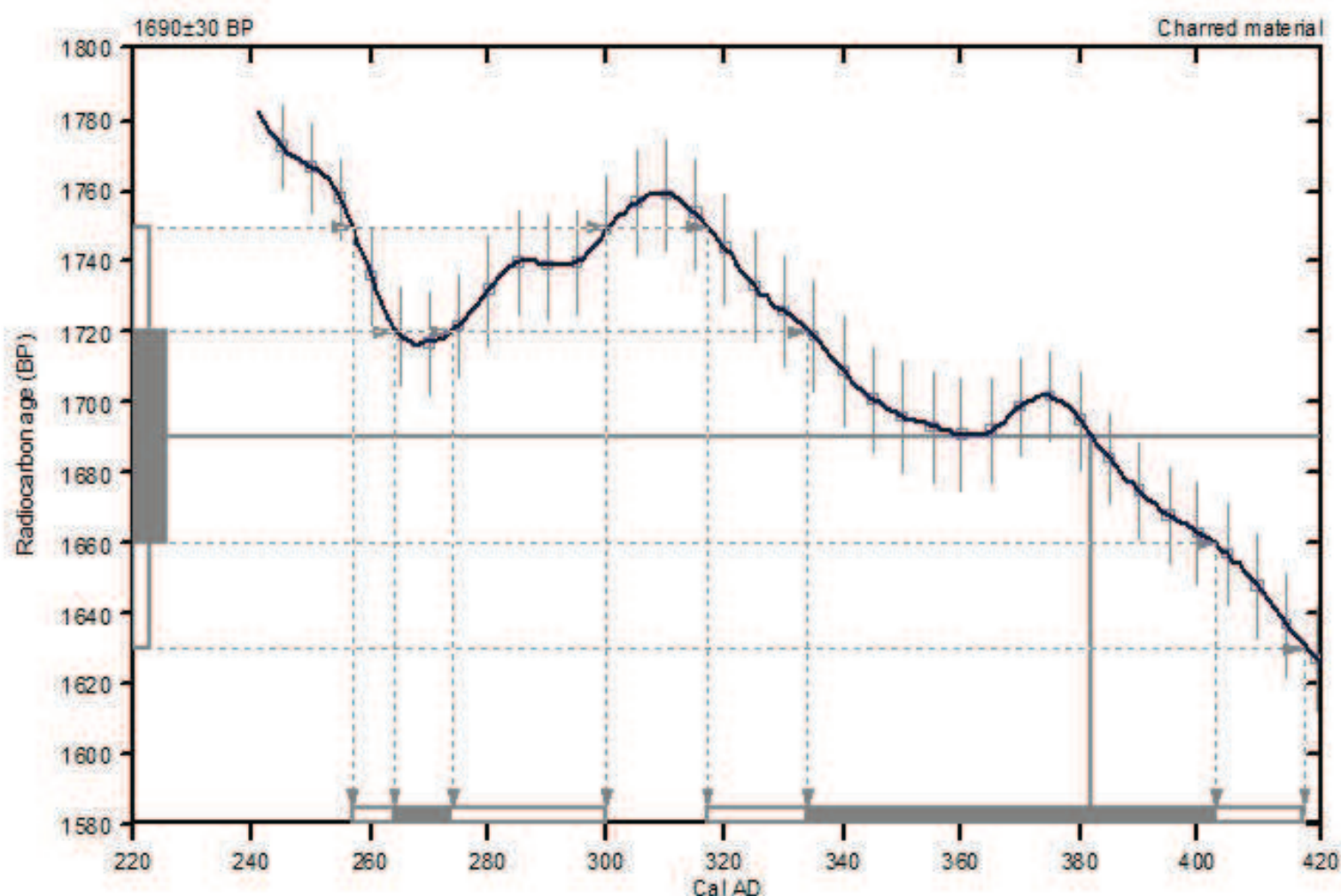
Conventional radiocarbon age: 1690±30 BP

2 Sigma calibrated results: Cal AD 260 to 300 (Cal BP 1690 to 1650) and
(95% probability) Cal AD 320 to 420 (Cal BP 1630 to 1530)

Intercept data

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: Cal AD 380 (Cal BP 1570)

1 Sigma calibrated results: Cal AD 260 to 270 (Cal BP 1690 to 1680) and
(68% probability) Cal AD 330 to 400 (Cal BP 1620 to 1550)

References:

Database used

INTCAL09

References to INTCAL09 database

Heaton, et al., 2009, *Radiocarbon* 51(4):1151-1164, Reimer, et al., 2009, *Radiocarbon* 51(4):1111-1150,

Stuiver, et al., 1993, *Radiocarbon* 35(1):137-189, Oeschger, et al., 1975, *Tellus* 27:168-192

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, *Radiocarbon* 35(2):317-322

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12=-24.2:lab. mult=1)

NA-085

Sondeig

Laboratory number: Beta-332027

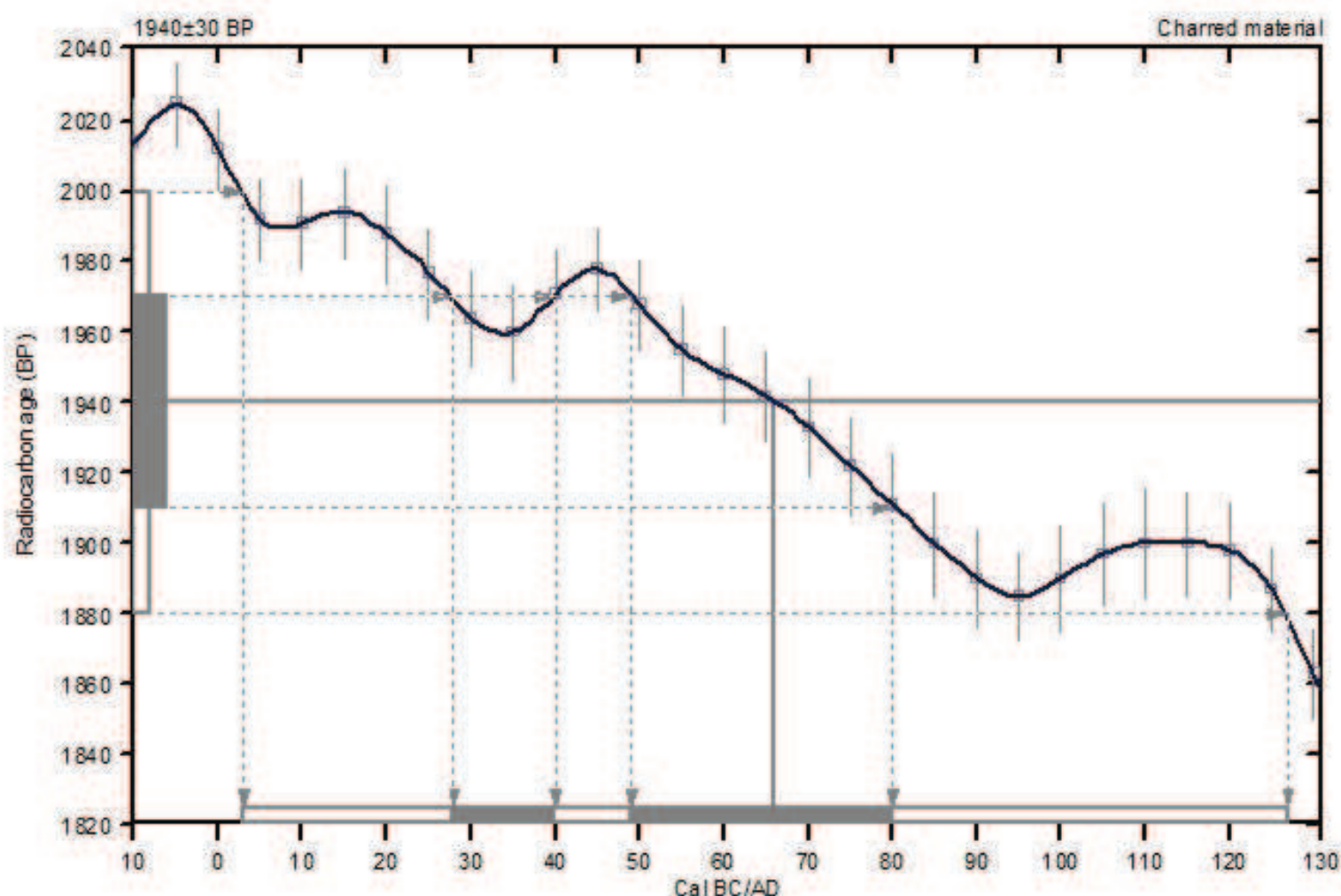
Conventional radiocarbon age: 1940±30 BP

2 Sigma calibrated result: Cal AD 0 to 130 (Cal BP 1950 to 1820)
(95% probability)

Intercept data

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: Cal AD 70 (Cal BP 1880)

1 Sigma calibrated results: Cal AD 30 to 40 (Cal BP 1920 to 1910) and
(68% probability) Cal AD 50 to 80 (Cal BP 1900 to 1870)

References:

Database used

INTCAL09

References to INTCAL09 database

Heaton, et al., 2009, Radiocarbon 51(4):1151-1164, Reimer, et al., 2009, Radiocarbon 51(4):1111-1150,

Stuiver, et al., 1993, Radiocarbon 35(1):137-189, Oeschger, et al., 1975, Tellus 27:168-192

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

NA-084 Sondeig nivell
superior

(Variables: C13/C12 = -24.5 o/oo : lab. mult = 1)

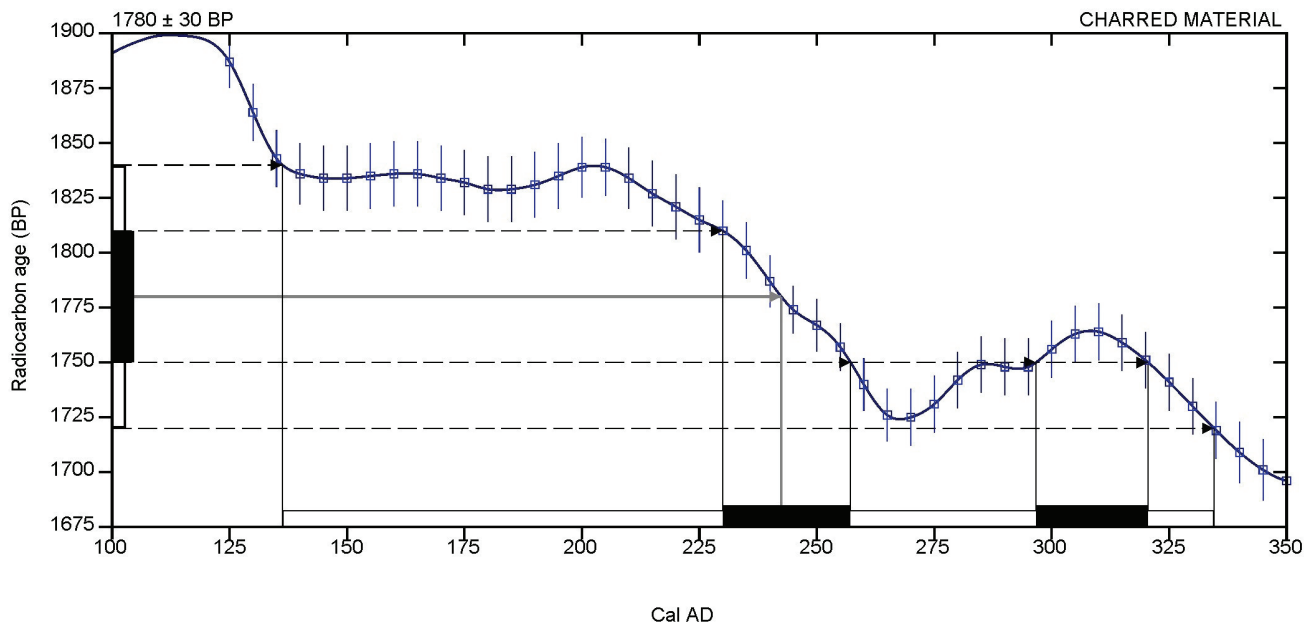
Laboratory number **Beta-377577**

Conventional radiocarbon age **1780 ± 30 BP**

2 Sigma calibrated result
95% probability **Cal AD 135 to 335 (Cal BP 1815 to 1615)**

Intercept of radiocarbon age with calibration
curve **Cal AD 240 (Cal BP 1710)**

1 Sigma calibrated results
68% probability **Cal AD 230 to 255 (Cal BP 1720 to 1695)**
Cal AD 295 to 320 (Cal BP 1655 to 1630)

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

NA-084 Sondeig
Nivell inferior

(Variables: C13/C12 = -23.8 o/oo : lab. mult = 1)

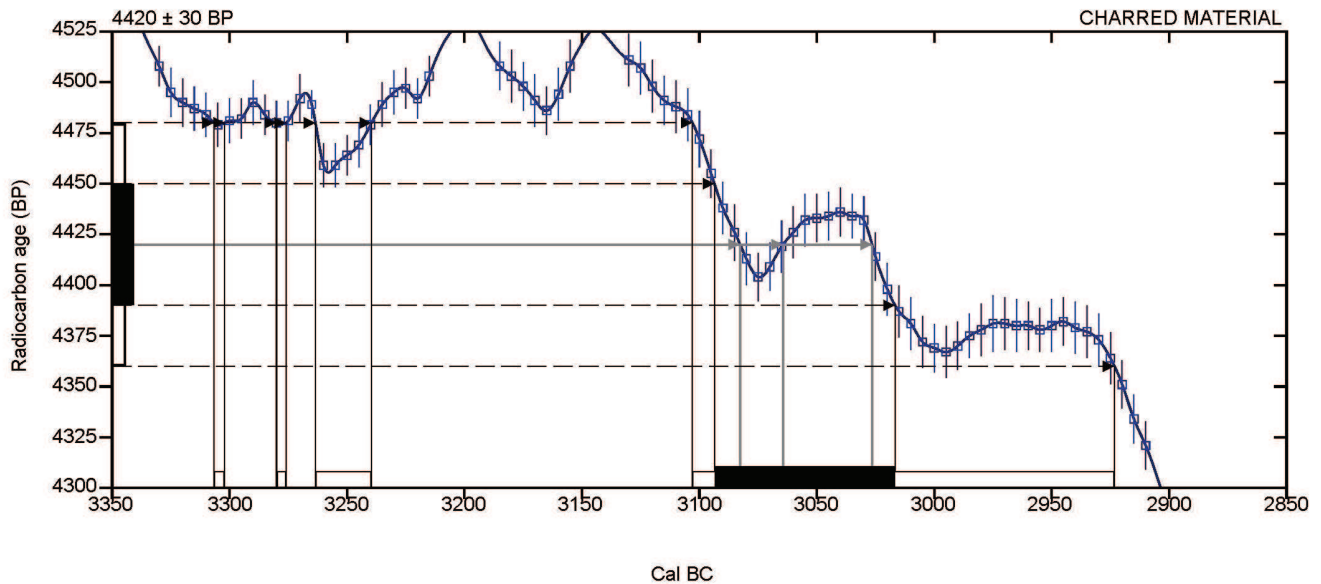
Laboratory number **Beta-377578**

Conventional radiocarbon age **4420 ± 30 BP**

2 Sigma calibrated result **Cal BC 3305 to 3300 (Cal BP 5255 to 5250)**
95% probability **Cal BC 3280 to 3275 (Cal BP 5230 to 5225)**
 Cal BC 3265 to 3240 (Cal BP 5215 to 5190)
 Cal BC 3105 to 2925 (Cal BP 5055 to 4875)

Intercept of radiocarbon age with calibration Cal BC 3085 (Cal BP 5035)
curve Cal BC 3065 (Cal BP 5015)
 Cal BC 3025 (Cal BP 4975)

1 Sigma calibrated results **Cal BC 3095 to 3015 (Cal BP 5045 to 4965)**
68% probability

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com